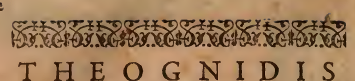

ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ
ΤΟΥ ΜΕΓΑΡΕΩΣ
ΓΝΩΜΑΙ.

THEOGNIDIS
MEGARENSIS
SENTENTIAE.

THEOGNIDIS
MEGARENSIS
SENTENTIAE.

O Rex Latonæ fili, Iouis proles, numq̃ tui
Obliuiscar exordiens, neq; finiens:
Sed semper primumque, & vltimũ, inque mediis
Canam: tu autem me audi, & bona da.
Phœbe rex, quando equidẽ te dea peperit venerãda
Palmam agilibus manibus amplexata, [Latona,
Immortalium pulcherrimum in rotunda palude,
Tota quidem impleta est Delus ingens
Odore diuino: risit vero terra prodigiosa;
Gauisusq; est profundus pontus maris albicãtis.
Diana fericida, filia Iouis; quam Agamemnon
Statim honorauit, cum in Troiam nauigaret nauibus velocibus;
Precantem me audi, mala autem fata expelle:
Tibi quidem hoc, dea, paruum; mihi vero magnum *est*.
Musæ & Gratiæ filiæ Iouis, quondam Cadmi
Ad nuptias profectæ, pulchrũ cecinistis carmen:
Nam quod pulchrum, amicum est; quod non pulchrum, non amicum est.
Hoc carmen immortalia venit per ora.
Cyrne, docenti quidem mihi sigillum imponatur
His carminibus. latebit .n. numq̃ si surripiatur.
Neque quisquam mutabit peius, bono præsente.
Sic vero quisq; dicet: Theognidis sunt carmina

Mega-

ΘΕΟΓΝΙΔΟΣ

ΤΟΥ ΜΕΓΑΡΕΩΣ

ΓΝΩΜΑΙ.

Ὦ Ἄνα, Λητοῦς υἱὲ, Διὸς τέκος, οὔποτε σεῖο
Λήσομαι ἀρχόμενος, οὐδ' ἀποπαυόμενος·
Ἀλλ' αἰεὶ πρῶτόν τε, καὶ ὕστατον, ἔν τε μέσοισιν
Ἀείσω· σὺ δέ μοι κλῦθι, καὶ ἐσθλὰ δίδου.
Φοῖβε ἄναξ, ὅτε μέν σε θεὰ τέκε πότνια Λητὼ
Φοίνικος ῥαδινῆς χερσὶν ἐφαψαμένη,
Ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ τροχοειδέι λίμνῃ,
Πᾶσα μὲν ἐπλήσθη Δῆλος ἀπειρεσίη
Ὀδμῆς ἀμβροσίης, ἐγέλασε δὲ γαῖα πελώρη,
Γήθησεν δὲ βαθὺς πόντος ἁλὸς πολιῆς.
Ἄρτεμι θηροφόνη, θύγατερ Διὸς, ἣν Ἀγαμέμνων
Εἵσαθ', ὅτ' ἐς Τροίην ἔπλεε νηυσὶ θοαῖς·
Εὐχομένῳ μοι κλῦθι, κακὰς δ' ἀπὸ κῆρας ἄλαλκε·
Σοὶ μὲν τοῦτο, θεὰ, σμικρὸν, ἐμοὶ δὲ μέγα.
Μοῦσαι καὶ Χάριτες, κοῦραι Διὸς, αἵ ποτε Κάδμου
Ἐς γάμον ἐλθοῦσαι, καλὸν ἀείσατ' ἔπος·
Ὅττι καλὸν, φίλον ἐστί· τὸ δ' οὐ καλὸν, οὐ φίλον ἐστί.
Τοῦτ' ἔπος ἀθανάτων ἦλθε διὰ στομάτων.
Κύρνε, σοφιζομένῳ μὲν ἐμοὶ σφρηγὶς ἐπικείσθω
Τοῖσδ' ἔπεσιν, λήσει δ' οὔποτε κλεπτομένη.
Οὐδέ τις ἀλλάξει κάκιον τοῦ ἐσθλοῦ παρεόντος.
Ὧδε δὲ πᾶς ἐρέει, Θεόγνιδός ἐστιν ἔπη

Τοῦ Μεγαρέως, πάντας δὲ κατ' ἀνθρώπους ὀνομαστός·
Ἀστοῖσιν δ' οὔπω πᾶσιν ἁδεῖν δύναμαι.
Οὐδὲν θαυμαστὸν Πολυπαΐδη· οὐδὲ γὰρ ὁ Ζεὺς
Οὔθ' ὕων πάντας ἁνδάνει, οὐδ' ἀνέχων.
Σοὶ δ' ἐγὼ εὖ φρονέων ὑποθήσομαι, οἷά περ αὐτὸς
Κύρν', ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν, παῖς ἔτ' ἐὼν, ἔμαθον.
Πέπνυσο, μηδ' αἰσχροῖσιν ἐπ' ἔργμασι, μηδ' ἀδίκοισι
Τιμὰς, μηδ' ἀρετὰς ἕλκεο, μηδ' ἄφενος.
Ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι. κακοῖσι δὲ μὴ προσομίλει
Ἀνδράσιν, ἀλλ' αἰεὶ τῶν ἀγαθῶν ἔχεο·
Καὶ μετὰ τοῖσιν πῖνε καὶ ἔσθιε, καὶ μετὰ τοῖσιν
Ἵζε, καὶ ἅνδανε τοῖς, ὧν μεγάλη δύναμις.
Ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἄπ' ἐσθλὰ μαθήσεαι· ἢν δὲ κακοῖσι
Συμμιχθῇς, ἀπολεῖς καὶ τὸν ἐόντα νόον.
Ταῦτα μαθὼν, ἀγαθοῖσιν ὁμίλεε, καί ποτε φήσεις
Εὖ συμβουλεύειν τοῖσι φίλοισιν ἐμέ.
Κύρνε κύει πόλις ἥδε· δέδοικα δὲ, μὴ τέκῃ ἄνδρα
Εὐθυντῆρα κακῆς ὕβριος ὑμετέρης.
Ἀστοὶ μὲν γὰρ ἔθ' οἵδε, σαόφρονες· ἡγεμόνες δὲ
Τετράφαται πολλὴν ἐς κακότητα πεσεῖν.
Οὐδεμίαν πω Κύρν' ἀγαθοὶ πόλιν ὤλεσαν ἄνδρες·
Ἀλλ' ὅταν ὑβρίζειν τοῖσι κακοῖσιν ἁδῇ,
Δῆμόν τε φθείρωσι, δίκας τ' ἀδίκοισι διδῶσιν,
Οἰκείων κερδῶν εἵνεκα, καὶ κράτεος·
Ἔλπεο μὴ δηρὸν κείνην πόλιν ἀτρεμέεσθαι,
Μηδ' εἰ νῦν κεῖται πολλῇ ἐν ἡσυχίῃ,
Εὖτ' ἂν τοῖσι κακοῖσι φίλ' ἀνδράσι ταῦτα γένηται,
Κέρδεα δημοσίῳ σὺν κακῷ ἐρχόμενα.

Ἐκ

Megarensis, omnes quidem inter homines celebris;
Ciuibus vero nondum omnib. placere possum.
Nihil mirum, ô Polypæda: nec enim Iupiter
Neque pluens omnibus placet, neque sustinens.
Tibi vero ego beneuolus p̃cepta dabo, qualia ipse,
Cyrne, a bonis *viris* puer adhuc exsistens, didici.
Sapito: neque turpibus ex factis, neque iniustis,
Honores, neque potentiam trahe, neq; diuitias.
Hæc quidem sic scito. cum malis vero ne versare
Viris, sed semper cum bonis conuersare:
Et cum eis bibe & comede, & cum eis
Sede: & place illis, quorum magna potestas *est*.
A bonis enim *viris* bona disces: si vero malis
Commiscearis, perdes & quam habebas mentem.
Hæc cum didiceris, cum bonis conuersare: & aliquando dices,
Bene consulere amicis me.
Cyrne, vterum fert ciuitas hæc: timeo autem ne pariat virum
Correctorem malæ insolentiæ vestrę.
Ciues enim adhuc illi *sunt* modesti: præfecti vero
Versi sunt multam in nequitiam vt cadant.
Nullam vmquam, Cyrne, boni ciuitatem perdiderunt viri:
Sed quando contumeliosis esse malis placuerit,
Populũq; corruperint, iudiciaq; iniustis dederint,
Propriorum lucrorum causa, & potentiæ:
Spera non diu illam ciuitatem quietam fore,
Etsi nunc manet multa in quiete;
Cum malis amica viris hæc fuerint,
Lucra publico cum malo venientia.

Ex his enim seditio est, & intestinæ cædes virorum,
Rex vero ciuitati numquam illi placeat.
Cyrne ciuitas quidem adhuc hæc ciuitas *est*: populi autem alii
Qui prius fuere, neq; iura nouerant, neq; leges:
Sed circum latera pellem caprarum atterebant:
Foris autem, tamquam cerui, hanc depascebantur ciuitatem.
Et nūc sunt boni ô Polypęda. at qui prius boni erāt,
Nunc mali sunt. quisnam hæc ferret inspiciens?
Se inuicem autem decipiunt, alii alios ridentes,
Neque malorum rationes cognoscentes, neque bonorum.
Neminem horū amicum fac ô Polypæda ciuium
Ex animo, vtilitatis causa alicuius:
Sed videaris quidem omnibus lingua amicus esse,
Rem vero communices nemini vllam
Seriam. cognosces enim improborū mētes virorū,
Quod ipsis in factis fides est nulla:
Sed dolos, deceptionesque versutiasque dilexerunt
Sic vt viri non amplius seruandi.
Númquam Cyrne improbo fidens cōsulta cū viro,
Quando seriam rem volueris facere:
Sed ad ꝓbum profectus, consulta multū laborans,
Et longum pedibus Cyrne iter peragens.
Rem vero ne amicis omnino communica cum omnibus:
Pauci sane e multis fidelem habent mentem.
Paucis viris fidens magnas res aggredere:
Ne forte insanabilem Cyrne accipias dolorem.
Fidelis vir auroque & argento rependi
Dignus *est* in molesta Cyrne seditione.

Paucos

Ἐκ τῶν γὰρ στάσις ἐστί, καὶ ἔμφυλοι φονοὶ ἀνδρῶν·
Μούναρχος δὲ πόλει μή ποτε τῇδε ἅδοι.
Κύρνε πόλις μὲν ἔθ' ἥδε πόλις· λαοὶ δὲ δὴ ἄλλοι
Οἱ πρόσθ', οὔτε δίκας ᾔδεσαν, οὔτε νομους·
Ἀλλ' ἀμφὶ πλευρῇσι δορὰς αἰγῶν κατέτριβον·
Ἔξω δ', ὥστ' ἔλαφοι, τήνδ' ἐνέμοντο πόλιν·
Καὶ νῦν εἰσ' ἀγαθοί, Πολυπαΐδη· οἱ δὲ πρὶν ἐσθλοί,
Νῦν δειλοί. τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν.
Ἀλλήλους δ' ἀπατῶσιν, ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶντες,
Οὔτε κακῶν γνώμας εἰδότες, οὔτ' ἀγαθῶν.
Μηδένα τῶνδε φίλον ποιεῦ Πολυπαΐδη ἀστῶν
Ἐκ θυμοῦ, χρείης εἵνεκα μηδεμιῆς·
Ἀλλὰ δόκει μὲν πᾶσιν ἀπὸ γλώσσης φίλος εἶναι·
Χρῆμα δὲ συμμίξῃς μηδενὶ μηδ' ὁτιοῦν
Σπουδαῖον. γνώσῃ γὰρ ὀιζυρῶν φρένας ἀνδρῶν,
Ὥς σφιν ἐπ' ἔργοισιν πίστις ἔτ' οὐδεμία,
Ἀλλὰ δόλους ἀπάτας τε, πολυπλοκίας τ' ἐφίλησαν
Οὕτως ὡς ἄνδρες μηκέτι σωζόμενοι.
Μή ποτε Κύρνε κακῷ πίσυνος βούλευε σὺν ἀνδρί,
Εὖτ' ἂν σπουδαῖον πρῆγμ' ἐθέλῃς τελέσαι·
Ἀλλὰ μετ' ἐσθλὸν ἰών, βούλευεο πολλὰ μογήσας,
Καὶ μακρὴν ποσσὶν Κύρν' ὁδὸν ἐκτελέσας.
Πρῆξιν μηδὲ φίλοισιν ὅλως ἀνακοίνεο πᾶσι·
Παῦροί τοι πολλῶν πιστὸν ἔχουσι νόον
Παύροισιν πίσυνος μεγάλ' ἀνδράσιν ἔργ' ἐπιχείρει·
Μή ποτ' ἀνήκεστον Κύρνε λάβῃς ἀνίην.
Πιστὸς ἀνὴρ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἀντερύσασθαι
Ἄξιος, ἐν χαλεπῇ Κύρνε διχοστασίῃ.

Παύρους εὑρήσεις Πολυπαΐδη ἄνδρας ἑταίρους
  Πιστοὺς ἐν χαλεποῖς πρήγμασι γιγνομένους,
Οἵτινες ἂν τολμῷεν, ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντες,
  Ἴσον τῶν ἀγαθῶν τῶν τε κακῶν μετέχειν.
Τοὺς δ' οὐκ εὑρήσεις διζήμενος οὐδ' ἐπὶ πάντας
  Ἀνθρώπους, οὓς ναῦς μὴ μία πάντας ἄγοι·
Οἷσιν ἐπὶ γλώσσῃ τε καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἔπεστιν
  Αἰδώς, οὐδ' αἰσχρὸν χρῆμ' ἔπι κέρδος ἄγει.
Μή μ' ἔπεσιν μὲν στέργε, νόον δ' ἔχε καὶ φρένας ἄλλῃ,
  Εἴ με φιλεῖς, καί σοι πιστὸς ἔνεστι νόος.
Ἤ με φίλει, καθαρὸν θέμενος νόον, ἤ μ' ἀποειπὼν
  Ἔχθαιρ', ἀμφαδίην νεῖκος ἀειράμενος.
Ὃς δὲ μιῇ γλώσσῃ δίχ' ἔχει νόον, οὗτος ἑταῖρος
  Δειλός, Κύρν', ἐχθρὸς βέλτερος ἢ φίλος ὤν.
Εἴ τις ἐπαινήσειε τόσον χρόνον ὅσον ὁρῴη,
  Νοσφιθεὶς δ' ἄλλῃ γλῶσσαν ἵησι κακήν·
Τοιοῦτός τοι ἑταῖρος ἀνὴρ φίλος οὔτι μάλ' ἐσθλός,
  Ὅς κ' εἴπῃ γλώσσῃ λῷστα, φρονεῖ δ' ἕτερα.
Ἀλλ' εἴη τοιοῦτος ἐμοὶ φίλος, ὃς τὸν ἑταῖρον
  Γιγνώσκων ὀργήν, καὶ βαρὺν ὄντα φέρει
Ἀντὶ κασιγνήτου. σὺ δέ μοι φίλε ταῦτ' ἐνὶ θυμῷ
  Φράζεο, καί ποτέ μου μνήσεαι ἐξοπίσω.
Μηδεὶς ἀνθρώπων πείσῃ κακὸν ἄνδρα φιλῆσαι
  Κύρνε. τί δ' ἐστ' ὄφελος κεῖνος ἀνὴρ φίλος ὤν;
Οὔτ' ἄν σ' ἐκ χαλεποῖο πόνου ῥύσαιτο καὶ ἄτης,
  Οὔτε κεν ἐσθλὸν ἔχων, τοῦ μεταδοῦν' ἐθέλοι.
Δειλοὺς δ' εὖ ἔρδοντι ματαιοτάτη χάρις ἐστίν,
  Ἶσον καὶ σπείρειν πόντον ἁλὸς πολιῆς.

Οὔτε

Paucos inuenies ô Polypæda viros amicos
Fideles in difficilibus rebus persistentes,
Qui ausint, concordem animum habentes,
Æque bonorum malorumque participes esse.
Hos vero non inuenies quærens, neq; inter omnes
Homines, quos nauis non vna omnes agat,
Quibus in lingua & oculis inest
Pudor: neque ad turpem rem quæstus agit.
Ne me verbis q̃dẽ cole, mentẽ aũt habe & præcor-
Si me amas, & tibi fidelis inest mens. [dia alibi;
Aut me ama, purã afferens mentẽ: aut me auersatus
Odio prosequere, manifeste contentionem su-
scipiens. [amicus
Qui vero vna lingua dupliciter habet mentem, hic
Grauis Cyrne, inimicus melior quam amicus ex-
sistens, [rite,
Si quis laudabit te, tanto tempore quanto vide-
Separatus vero *a te* alio linguam mittit malam.
Talis profecto sodalis vir, amicus *est* nõ valde bon^9,
Qui dixerit lingua optima, cogitat autem alia.
Sed sit talis mihi amicus, qui sodalem [tem ferat
Cognoscens ingenium, etiam grauem exsisten-
Pro fratre. Tu autem mihi amice hæc in animo
Considera, & aliquando mei memineris in po-
sterum. [amare,
Nullus hominum persuadeat, improbum virum
Cyrne. quę enim erit vtilitas, ille vir amicus si sit?
Neque te ex graui labore liberauerit & detrimento:
Neque bonum habens, illius *te* participem face-
re voluerit.
Improbis vero benefacienti vanissima gratia est:
Perinde *est* ac seminare pontum maris albi.

Neque

Neque enim pontum ſeminans, profundam ſegetem metas: (cipias.
Neq; malis benefaciens, beneficium viciſſim ac-
Inexpletam enim habent improbi mentem. ſique vnum deliqueris,
Superiorum omnium effuſa periit amicitia.
At probi plurimum fruuntur beneficio accepto:
Memoriamq; habēt beneficiorū,&gratiā poſtea.
Numquam malum virum,amicum fac ſodalem:
Sed ſemper fuge,tamquam malum portum.
Multi ſane potus & cibi ſunt amici:
In ſeria autem re pauciores *ſunt amici.*
Fucato vero viro cognitu difficilius nihil *eſt*
Cyrne,neque cautionis eſt maioris.
Auri adulterini & argenti tolerabile detrimentum
Cyrne, & inuenire facile *eſt* viro ſapienti:
Si autem amici mens viri in pectoribus latuerit
Tenuis exſiſtens, doloſumque in præcordiis cor habeat:
Hoc Deus fucatiſſimum fecit hominibus,
Et cognitu omnium hoc difficillimum:
Nō enim poteris cognoſcere viri mentem neq; fœ-
Priusquam tentaueris ceu iumentum. (minæ,
Neq; poteris coniectare,tamquam aliquando tempeſtiue profectus:
Sæpe enim animum fallunt ſpecies.
Neque potentiā opta *ô* Polypæda eximius eſſe,
Neque facultatibus:dumtaxat aūt viro adſit for-
Nihil in humanis patre & matre melius (tuna.
Eſt,quibus ſanctum Cyrne curæ eſt ius.
Nemo Cyrne damni & lucri cauſa ipſe *ſibi eſt*;
Sed dii horum datores amborum.

Neque

Οὔτε γὰρ ἂν πόντον σπείρων, βαθὺ λήιον ἀμῷς·
  Οὔτε κακοὺς εὖ δρῶν, εὖ πάλιν ἀντιλάβοις.
Ἄπληστον γὰρ ἔχουσι κακοὶ νόον. ἢν δ' ἓν ἁμάρτης,
  Τῶν πρόσθεν πάντων ἐκκέχυται φιλότης.
Οἱ δ' ἀγαθοὶ τὸ μέγιστον ἐπαυρίσκουσι παθόντες,
  Μνῆμα δ' ἔχουσ' ἀγαθῶν, καὶ χάριν ἐξοπίσω.
Μή ποτε τὸν κακὸν ἄνδρα φίλον ποιεῖσθαι ἑταῖρον,
  Ἀλλ' αἰεὶ φεύγειν ὥστε κακὸν λιμένα.
Πολλοί τοι πόσιος καὶ βρώσιος εἰσὶν ἑταῖροι,
  Ἐν δὲ σπουδαίῳ πρήγματι παυρότεροι.
Κιβδήλου δ' ἀνδρὸς γνῶναι χαλεπώτερον οὐδέν,
  Κύρν', οὐδ' εὐλαβίης ἐστὶ περὶ πλέονος.
Χρυσοῦ κιβδήλοιο καὶ ἀργύρου ἀνσχετὸς ἄτη
  Κύρνε, καὶ ἐξευρεῖν ῥάδιον ἀνδρὶ σοφῷ.
Εἰ δὲ φίλου νόος ἀνδρὸς ἐνὶ στήθεσσι λέληθε
  Ψυδνὸς ἐών, δόλιον δ' ἐν φρεσὶν ἦτορ ἔχει·
Τοῦτο θεὸς κιβδηλότατον ποίησε βροτοῖσι,
  Καὶ γνῶναι πάντων τοῦτ' ἀνιηρότατον·
Οὐ γὰρ ἂν εἰδείης ἀνδρὸς νόον, οὔτε γυναικός,
  Πρὶν πειραθείης ὥσπερ ὑποζυγίου.
Οὐδέ κεν εἰκάσαις, ὥσπερ ποτ' ἐς ὥριον ἐλθών·
  Πολλάκι γὰρ γνώμην ἐξαπατῶσ' ἰδέαι.
Μήτ' ἀρετὴν εὔχου Πολυπαΐδη ἔξοχος εἶναι,
  Μήτ' ἄφενος· μοῦνον δ' ἀνδρὶ γένοιτο τύχη.
Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι πατρὸς καὶ μητρὸς ἄμεινον
  Ἔπλετο τοῖς ὁσίη Κύρνε μέμηλε δίκη.
Οὐδεὶς Κύρν' ἄτης καὶ κέρδεος αἴτιος αὐτός,
  Ἀλλὰ θεοὶ τούτων δώτορες ἀμφοτέρων.

Οὐδέ

Οὐδέ τις ἀνθρώπων ἐργάζεται, ἐν φρεσὶν εἰδὼς
    Ἐς τέλος, εἴτ' ἀγαθὸν γίγνεται, εἴ τι κακόν.
Πολλάκι γὰρ δοκέων θήσειν κακὸν, ἐσθλὸν ἔθηκε·
    Καί τε δοκῶν θήσειν ἐσθλὸν, ἔθηκε κακόν.
Οὐδέ τῳ ἀνθρώπων παραγίνεται ὅσσ' ἐθέλησιν·
    Ἴσχει γὰρ χαλεπῆς πείρατ' ἀμηχανίης.
Ἄνθρωποι δὲ μάταια νομίζομεν, εἰδότες οὐδέν·
    Θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελοῦσι νόον.
Οὐδείς πω ξεῖνον, Πολυπαΐδη, ἐξαπατήσας,
    Οὐδ' ἱκέτην θνητῶν, ἀθανάτους ἔλαθε.
Βούλεο δ' εὐσεβέως ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν,
    Ἢ πλουτεῖν ἀδίκως χρήματα πασάμενος.
Ἐν δὲ δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσ' ἀρετή ἐστι·
    Πᾶς δέ τ' ἀνὴρ ἀγαθὸς, Κύρνε, δίκαιος ἐών.
Χρήματα μὲν δαίμων καὶ παγκάκῳ ἀνδρὶ δίδωσιν,
    Ἡ δ' ἀρετὴ ὀλίγοις ἀνδράσι, Κύρν', ἕπεται.
Ὕβριν Κύρνε θεὸς πρῶτον κακὸν ὤπασεν ἀνδρὶ,
    Οὗ μέλλει χώρην μηδεμίαν θέμεναι.
Τίκτει τοι κόρος ὕβριν, ὅταν κακῷ ὄλβος ἕπηται
    Ἀνθρώπῳ, καὶ ὅτῳ μὴ νόος ἄρτιος ᾖ.
Μήποτέ μοι πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ χαλεφθεὶς,
    Μηδὲ ἀχρημοσύνην Κύρνε κακὴν πρόφερε.
Ζεὺς γάρ τοι τὸ τάλαντον ἐπιρρέπει ἄλλοτε ἄλλῳ,
    Ἄλλοτε μὲν πλουτεῖν, ἄλλοτε δ' οὐδὲν ἔχειν.
Μή ποτε Κύρν' ἀγορᾶσθαι ἔπος μέγα· οἶδε γὰρ οὐδεὶς
    Ἀνθρώπων ὅ τι νὺξ χἠμέρη ἀνδρὶ τελεῖ.
Πολλοί τοι χρῶνται δειλαῖς φρεσὶ, δαίμονι δ' ἐσθλῷ,
    Οἷς τὸ κακὸν δοκέον γίγνεται εἰς ἀγαθόν.

Εἰσὶν

Neque quispiam hominum facit, in præcordiis sci-
Finem, siue bonum sit, siue malum. [ens
Sæpe enim putans se facturũ malum, bonum fecit:
Et putans se facturum bonum, fecit malum.
Neq; cuiquam hominum adueniunt quæ voluerit;
Impediunt enim grauis fines impossibilitatis.
Nos homines aũt vana existimamus, scientes nihil:
Dii vero secundũ suam omnia perficiunt mentẽ.
Nemo vmquam, hospitem *o* Plypęda qui fefellerit,
Atque supplicem mortalium, immortales latuit.
Malis autem iuste paucis cum facultatibus viuere,
Quam diues esse, iniuste opes adeptus:
In iustitia autem comprehensim omnis virtus inest:
Omnisque vir bonus *est* Cyrne, iustus qui est.
Diuitias quidem dæmon etiam improbissimo viro dat:
Sed virtus paucos viros Cyrne comitatur.
Iniuriam Cyrne Deus primum malum dedit viro,
Cuius est locum nullum positurus.
Parit sane satietas iniuriam, cum improbum opes sequuntur
Hominem, & cui non mens sana sit.
Numquã mihi paupertatẽ perniciosam, viro iratus,
Neque egestatem Cyrne malam obiice.
Iupiter enim sane libram inclinat aliâs alii,
Aliâs quidem ditescere, aliâs vero nihil habere.
Nnmquam Cyrne loquere verbum magnum: nouit enim nemo
Hominum quid nox & dies viro perficiat.
Multi quidem vtuntur malis consiliis; numine autem dextro,
Quibus, quod malũ videbatur, cedit in bonum.

Sunt

Sunt vero *alii* q & consilio bono & numine sinistro
Res gerunt, finis autem rebus non succedit.
Nemo hominum neque diues, neque pauper,
Neque malus sine numine, neque bonus *est*.
Aliud alii malum est, reuera autem beatus nemo *est*
. Hominum, quotquot sol intuetur.
Quem autem dii amant, & inuidus laudat;
Viri viro studium est nullum.
Deos ora, quibus est magna potestas. nihil sine diis
Est hominibus, neque bona, neque mala.
Virum bonum paupertas omnium domat maxime,
Et senectute cana, Cyrne, & febri *magis:*
Quam vtique oportet fugere & in immensum mare
Proiicere, & petras, Cyrne, contra altas.
Omnis enim vir paupertate domitus, neque quicquam dicere,
Neque facere potest: lingua vero ei ligata est.
Oportet igitur simul super terram & lata dorsa maris
Quærere grauis, Cyrne, liberationẽ paupertatis.
Mori ô amice Cyrne pauperi melius est viro,
Quam viuere dura afflictum paupertate.
Arietes quidem & asinos quærimus, Cyrne, & equos
Generosos, & quisque vult ex bonis
Admittere: ducere autem malam mali *filiam* non renuit
Generosus vir, si ei pecunias multas dederit:
Nulla *fœmina* mali viri recusat esse vxor,
Diuitis; sed diuitem vult pro bono,
Opes quidem æstimant: & ex malo *natam* bonus duxit,
Et malus ex bono *etiam*, diuitiæ miscent genus.
Itaque

Εἰσὶν δ' οἳ βουλῇ τ' ἀγαθῇ καὶ δαίμονι φαύλῳ
Μοχθίζουσι, τέλος δ' ἔργμασιν οὐχ ἕπεται.
Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' ὄλβιος, οὔτε πενιχρὸς,
Οὔτε κακὸς, νόσφιν δαίμονος, οὔτ' ἀγαθός.
Ἀλλ' ἄλλῳ κακόν ἐστι· τὸ δ' ἀτρεκὲς, ὄλβιος οὐδεὶς
Ἀνθρώπων, ὁπόσους ἥλιος καθορᾷ.
Ὃν δὲ θεοὶ τιμῶσιν, ὁ καὶ μωμεύμενος αἰνεῖ·
Ἀνδρὸς δὲ σπουδὴ γίγνεται οὐδεμία.
Θεοῖς εὔχου, οἷς ἐστὶ μέγα κράτος· οὔτι ἄτερ θεῶν
Γίγνεται ἀνθρώποις οὔτ' ἀγαθ', οὔτε κακά.
Ἄνδρ' ἀγαθὸν πενίη πάντων δάμνησι μάλιστα,
Καὶ γήρως πολιοῦ, Κύρνε, καὶ ἠπιάλου·
Ἣν δὴ χρὴ φεύγοντα καὶ ἐς μεγακήτεα πόντον
Ῥίπτειν, καὶ πετρῶν, Κύρνε, κατ' ἠλιβάτων.
Πᾶς γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος, οὔτέ τι εἰπεῖν,
Οὔθ' ἔρξαι δύναται, γλῶσσα δέ οἱ δέδεται.
Χρὴ γὰρ ὁμῶς ἐπὶ γῆν τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Δίζεσθαι χαλεπῆς Κύρνε λύσιν πενίης.
Τεθνάναι φίλε Κύρνε πενιχρῷ βέλτερον ἀνδρὶ,
Ἢ ζώειν χαλεπῇ τειρόμενον πενίῃ.
Κριοὺς μὲν καὶ ὄνους διζήμεθα Κύρνε, καὶ ἵππους
Εὐγενέας, καί τις βούλεται ἐξ ἀγαθῶν
Βήσεσθαι· γῆμαι δὲ κακὴν κακοῦ οὐ μελεδαίνει
Ἐσθλὸς ἀνὴρ, ἤν οἱ χρήματα πολλὰ διδῷ.
Οὐδεμία κακοῦ ἀνδρὸς ἀναίνεται εἶναι ἄκοιτις
Πλουσίου, ἀλλ' ἀφνεὸν βούλεται ἀντ' ἀγαθοῦ.
Χρήματα μὲν τιμῶσι, καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἔγημε,
Καὶ κακὸς ἐξ ἀγαθοῦ· πλοῦτος ἔμιξε γένος.

Οὕτω μὴ θαύμαζε γένος, Πολυπαΐδη, ἀστῶν
Μαυροῦσθαι· σὺν γὰρ μίσγεται ἐσθλὰ κακοῖς.
Αὐτός τοι ταύτην εἰδὼς κακόπατριν ἐοῦσαν
Εἰς οἴκους ἄγεται, χρήμασι πειθόμενος,
Ἔνδοξος κακόδοξον· ἐπεὶ κρατερή μιν ἀνάγκη
Ἐντύει, ἥτ' ἀνδρὸς τλήμονα θῆκε νόον.
Χρήματα δ' ᾧ Διόθεν καὶ σὺν δίκῃ ἀνδρὶ γένηται,
Καὶ καθαρῶς, αἰεὶ καὶ μόνιμον πέλεται.
Εἰ δ' ἀδίκως παρὰ καιρὸν ἀνὴρ φιλοκερδέϊ θυμῷ
Κτήσεται, εἴθ' ὅρκῳ πὰρ τὸ δίκαιον ἑλών,
Αὐτίκα μέν τι φέρειν κέρδος δοκεῖ, ἐς δὲ τελευτὴν
Αὖθις ἔγεντο κακὸν, θεῶν δ' ὑπερέσχε νόος.
Ἀλλὰ τάδ' ἀνθρώπων ἀπατᾷ νόον. οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς
Γίγνονται μάκαρες πρήγματος ἀμπλακίης·
Ἀλλ' ὁ μὲν αὐτὸς ἔτισε κακὸν χρέος· ὃς δὲ φίλοισιν
Ἄτην ἐξοπίσω παισὶν ἐπεκρέμασεν.
Ἄλλον δ' οὐ κατέμαρψε δίκη· θάνατος γὰρ ἀναιδὴς
Πρόσθεν ἐπὶ βλεφάροις ἕζετο, κῆρα φέρων.
Οὐδείς τοι φεύγοντι φίλος καὶ πιστὸς ἑταῖρος·
Τῆς δὲ φυγῆς ἐστὶν τοῦτ' ἀνιηρότερον.
Οἶνόν τοι πίνειν πουλὺν, κακόν· ἢν δέ τις αὐτὸν
Πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακὸς, ἀλλ' ἀγαθός.
Κύρνε, φίλους κατὰ πάντας ἐπίστρεφε ποικίλον ἦθος,
Ὀργὴν συμμίσγων ἥντιν' ἕκαστος ἔχει.
Πουλύπου ὀργὴν ἴσχε πολυπλόκου, ὃς ποτὶ πέτρῃ,
Τῇ προσομιλήσῃ, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη.
Νῦν μὲν τῇδ' ἐφέπου, ποτὶ δ' ἀλλοῖος χρόα γίγνου·
Κραιπνόν τοι σοφίη γίγνεται ἀτροπίης.

Μηδὲ

Itaque ne mirare genus ô Polypæda ciuium
Labefactari. cum malis enim miscentur bona.
Ipse quidem hanc, cognoscens malo patre ortã esse,
In ædes *suas* ducit, opibus *illius* inductus,
Nobilis ignobilem; quandoquidem fortis ipsum necessitas
Cogit, quæ viri fecit miseram mentem.
Opes vero cui a Ioue & cum iustitia viro fuerint,
Et integre semper ac stabile permanent:
Si vero iniuste præter tẽpus vir lucri cupido animo
Acquiret, siue iureiurando præter iustũ capiens,
Statim quidem ferre lucrum videtur; in finem vero
Rursum est damnum. Deorum enim superior est mens.
Sed hæc hominum fallunt mentẽ. non enim ob ea
Fiunt beati, vel errore;
Sed hic quidem ipse soluit malum debitum, ille vero caris
Noxam postea liberis appendit.
Alium vero non apprehendit vindicta: mors enim impudens
Prius super palpebras sedebat, fatum afferens.
Nemo profecto exsuli amicus & fidelis sodalis *est:*
Exsilio autem est hoc acerbius.
Vinum sane potare multum, malum *est:* si vero quis ipsum
Potarit prudenter, non malum, sed bonum *est.*
Cyrne, amicos secundum omnes, commuta varios mores
Ingenium attemperans, quod quisque habet.
Polypi mentem obtine versipellis, qui ad petram,
Cui adhæserit, talis visu apparet.
Nũc quidẽ hac sequere, aliquando alius colore fias.
Celeris mutatio quidem sapientia est morum.

Neque nimis indignare, cum perturbantur ciues,
Cyrne: media autem perge via, quomodo ego.
Quisquis quidem putat proximum suum scire nihil,
Sed se solum varia consilia habere:
Ille sane amens est, mente priuatus bona:
Æque enim omnes varia scimus.
Sed hic quidem non vult turpes quæstus sequi:
Alteri vero, doli magis infideles placent.
Diuitiarum autem nullus *est* finis certus hominibus
Qui enim nunc ex nobis plurimas habent facultates,
Ad duplum properāt. quisnam saturauerit omnes?
Opes quidem mortalibus sunt amentia.
Ate autem statim emergit; quam cum Iupiter
Mittet laborantibus, aliâs alius habet.
Arx & turris qui erat stulto populo,
Cyrne, modicum honorē cōsequitur bonus vir.
Neque amplius decet nos, nimirum viros saluos,
Diruere tamquam ciuitatis mœnia expugnandę.
Tibi quidem ego alas dedi, cum quibus super immensum mare
Volabis, per terram omnem sublatus
Facile: epulis vero & conuiuiis aderis
In omnibus, multorum versans in oribus.
Et tibi cum tibiis canoris iuuenes viri
In mundo amabiles honesta & suauia
Canent. & postquam tenebrosas sub latebras terræ
Iueris luctuosas in Ditis domos;
Numquam, ne mortuus quidem, amittes gloriam, neque latebis,
Immortale hominibus semper habens nomen
Cyrne,

Μηδὲ ἄγαν ἄχαλλε ταρασσομένων πολιτῶν,
  Κύρνε· μέσην δ' ἔρχου τὴν ὁδόν, ὥσπερ ἐγώ.
Ὅστις τοι δοκέει τὸν πλησίον ἴδμεναι οὐδέν,
  Ἀλλ' αὐτὸς μοῦνος ποικίλα δήνε' ἔχειν·
Κεῖνός γ' ἄφρων ἐστί, νόου βεβλαμμένος ἐσθλοῦ·
  Ἴσως γὰρ πάντες ποικίλ' ἐπιστάμεθα.
Ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐθέλει κακοκερδείῃσιν ἕπεσθαι·
  Τῷ δὲ δολοπλοκίαι μᾶλλον ἄπιστοι ἅδον.
Πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνθρώποισιν.
  Οἳ γὰρ νῦν ἡμῶν πλεῖστον ἔχουσι βίον,
Διπλάσιον σπεύδουσι. τίς ἂν κορέσειεν ἅπαντας;
  Χρήματά τοι θνητοῖς γίγνεται ἀφροσύνη.
Ἄτη δ' ἐξ αὐτῆς ἀναφαίνεται, ἣν ὁπότε Ζεὺς
  Πέμψῃ τειρομένοις, ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.
Ἀκρόπολις καὶ πύργος ἐὼν κενεόφρονι δήμῳ,
  Κύρν', ὀλίγης τιμῆς ἔμμορεν ἐσθλὸς ἀνήρ.
Οὐδ' ἔτι γε πρέπει ἡμῖν, ἅτ' ἀνδράσι σωζομένοισι,
  Λύειν, ὡς πόλεως τείχη ἁλωσομένης.
Σοὶ μὲν ἐγὼ πτέρ' ἔδωκα, σὺν οἷς ἐπ' ἀπείρονα πόντον
  Πωτήσῃ, καὶ γῆν πᾶσαν ἀειρόμενος
Ῥηιδίως, θοίναις δὲ καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσσῃ
  Ἐν πάσαις, πολλῶν κείμενος ἐν στόμασι·
Καί σε σὺν αὐλίσκοισι λιγυφθόγγοις νέοι ἄνδρες
  Ἐν κόσμῳ ἐρατοὶ καλά τε καὶ λιγέα
Ἄισονται· καὶ ὅταν δνοφεροῖς ὑπὸ κεύθμασι γαίης
  Βῇς πολυκωκύτους εἰς Ἀΐδαο δόμους,
Οὐδέ ποτ' οὐδὲ θανὼν ἀπολεῖς κλέος, οὐδέ γε λήσεις,
  Ἄφθιτον ἀνθρώποις αἰὲν ἔχων ὄνομα

Κύρνε, καθ' Ἑλλάδα γῆν στρωφώμενος, ἠδ' ἀνὰ νήσους
Ἰχθυόεντα περῶν πόντον ἐπ' ἀτρύγετον·
Οὐχ ἵππων νώτοισιν ἐφήμενος, ἀλλά σε πέμψει
Ἀγλαὰ Μουσάων δῶρα ἰοστεφάνων.
Πᾶσι γὰρ, οἷσι μέμηλε καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδὴ,
Ἔσσῃ ὁμῶς, ὄφρ' ἂν γῆ τε καὶ ἠέλιος.
Αὐτὰρ ἐγὼν ὀλίγης παρὰ σεῦ τυγχάνω αἰδοῦς,
Ἀλλ' ὥσπερ μικρὸν παῖδα λόγοις μ' ἀπατᾷς.
Κάλλιστον τὸ δικαιότατον, λῷστον δ' ὑγιαίνειν·
Πρᾶγμα δὲ τερπνότατον, οὗ τις ἐρᾷ, τὸ τυχεῖν.
Ἵππος ἐγὼ καλὴ καὶ ἀεθλίη, ἀλλὰ κάκιστον
Ἄνδρα φέρω· καί μοι τοῦτ' ἀνιηρότατον.
Πολλάκι δὴ μέλλησα, διαῤῥήξασα χαλινὸν,
Φεύγειν, ὠσαμένη τὸν κακὸν ἡνίοχον.
Οὔ μοι πίνεται οἶνος· ἐπεὶ παρὰ παιδὶ τερείνῃ
Ἄλλος ἀνὴρ κατέχει, πολλὸν ἐμοῦ κακίων.
Ψυχρόν μοι παρὰ τῆδε φίλοι πίνουσι τοκῆες·
Ὥσθ' ἅμα θ' ὑδρεύει, καί με γοῶσα φέρει.
Ἔνθα μέσην παρὰ παῖδα λαβὼν ἀγκῶν' ἐφίλησα
Δειρὴν· ἡ δὲ τέρεν φθέγγετ' ἀπὸ στόματος.
Γνωτή τοι πενίη, καὶ ἀλλοτρίη περ ἐοῦσα·
Οὔτε γὰρ εἰς ἀγορὴν ἔρχεται, οὔτε δίκας.
Πάντη γὰρ τοὔλασσον ἔχει, πάντη δ' ἐπίμικτος,
Πάντη δ' ἐχθρὰ ὁμῶς γίγνεται, ἔνθα περ ᾖ.
Ἴσως τοι, τὰ μὲν ἄλλα θεοὶ θνητοῖς ἀνθρώποις
Γῆράς τ' οὐλόμενον, καὶ νεότητ' ἔδοσαν.
Τῶν πάντων δὲ κάκιστον ἐν ἀνθρώποις, θανάτου τε
Καὶ πασέων νούσων ἐστὶ πονηρότατον,

Παῖδας

Cyrne, per Græcam terram versans, & per insulas,
Piscosum transiens mare sterile;
Non equorum tergis insidens, sed te mittent
Splendida Musarum dona violis coronatarum.
Omnibus enim quibus curæ est etiam posteris carmen,
Eris vnâ, donec terra & sol *erunt*.
Cæterum ego modicam a te consequor reuerentiã:
Sed tamquam pusillum puerũ verbis me decipis.
Pulcherrimum *est quod* iustissimum, optimum vero est valere: [sequi.
Res vero iucundissima est, quod quis amat, as-
Equa ego *sum* pulchra, & certatrix; sed pessimum
Virum fero: & mihi hoc molestissimum.
Sæpe profecto cogitaui effringens frenum
Fugere, excutiens malum aurigam.
Non mihi bibitur vinum, postquam ad puellam teneram
Alius vir habitat, multo me peior.
Frigidam mihi apud eam cari bibunt parentes:
Quare simul aquatur, & me gemens fert.
Ibi mediam puellam amplexus brachio, osculatus sum
Collum: illa vero tenerum loquebatur ex ore.
Nota *est* sane paupertas, & aliena exsistens:
Neque enim in forum venit, neque iudicia.
Vbique enim deterius habet, vbique & permista:
Vbique vero æque inimica est, vbicumq; fuerit.
Æqualiter sane alia quidẽ dii mortalib. hominibus
Senectutemq; grauem & iuuentutem dederunt.
Omnium vero pessimum inter homines, morteque
Et omnibus morbis est deterius,

Liberos postquam educaueris, & necessaria omnia
præbueris, [pessus,
Pecuniamque reposueris, multa molesta per-
Patrem odio prosequuntur, imprecanturque *illi* in-
terire,
Et exsecrâtur, veluti mendicũ superuenientem.
Verisimile est malum virũ male iura administrare,
Nullam in posterum reuerentem deorum iram.
Improbo .n. homini difficilia licet multa suscipere
Euestigio, cogitareq; quomodo recta oĩa faciet.
Ciuium nulli fidelis exsistens pedẽ hunc ꝓgredere,
Neque iureiurando credulus, neque pacto:
Neque si Iouem vult præbere regem maximum
Sponsorem immortaliũ, pignora ponere volens.
Nam in ciuitate ita maledica placet nihil,
Quam *se* seruare: vulgus infelicius.
Nunc vero proborum mala, sunt bona improbis
Virorum, suntque peruersis lex.
Pudor enim periit; impudentia autem & iniuria,
Superans iustitiam, terram totam occupat.
Neque leo semper carnes comedit; quinimmo i-
psum,
Et fortem etiam exsistentem, capit perplexitas.
Garrulo homini tacere grauissimum onus est:
Loquens autem imperitus, quibus cum est, one-
ri est;
Oderuntque *eum* omnes: necessarius vero congres-
Viri talis conuiuio est: [sus
Neq; vult amicus esse, postquam malum viro eue-
Neq; si ex vtero Cyrne vno natus fuerit. [nerit:
Asper & dulcis esto, morosus & immitis
Famulis ac seruis, vicinisque propinquis.

Non

Παῖδας ἐπεὶ θρέψαιο, καὶ ἄρμενα πάντα παράσχοις,
Χρήματα δ' ἐγκατθῇς, πόλλ' ἀνιηρὰ παθών,
Τὸν πατέρ' ἐχθαίρουσι, καταρῶνται δ' ἀπολέσθαι,
Καὶ στυγέουσ', ὥσπερ πτωχὸν ἐπερχόμενον.
Εἰκὸς τὸν κακὸν ἄνδρα κακῶς τὰ δίκαια νομίζειν,
Μηδεμίαν κατόπιν ἀζόμενον νέμεσιν.
Δειλῷ γάρ τ' ἀπάλαμνα βροτῷ πάρα πόλλ' ἀνελέσθαι
Παρ ποδὸς, ἡγεῖσθαι θ' ὡς καλὰ πάντα τιθεῖ.
Ἀστῶν μηδενὶ πιστὸς ἐὼν, πόδα τόνδε πρόβαινε,
Μήθ' ὅρκῳ πίσυνος, μήτι συνημοσύνῃ,
Μηδ' εἰ Ζῆν' ἐθέλει παρέχειν βασιλῆα μέγιστον
Ἔγγυον ἀθανάτων, πιστὰ τιθεῖν ἐθέλων.
Ἐν γάρ τοι πόλει ὧδε κακοψόγῳ ἀνδάνει οὐδέν·
Ὡς δὲ τὸ σῶσαι, οἱ πολλοὶ ἀνολβότεροι.
Νῦν δὲ τὰ τῶν ἀγαθῶν κακὰ, γίγνεται ἐσθλὰ κακοῖσιν
Ἀνδρῶν, γίγνονται δ' ἐκτραπέλοισι νόμος.
Αἰδὼς μὲν γὰρ ὄλωλεν· ἀναιδείη δὲ καὶ ὕβρις,
Νικήσασα δίκην, γῆν κατὰ πᾶσαν ἔχει.
Οὐδὲ λέων αἰεὶ κρέα δαίνυται, ἀλλά μιν ἔμπης,
Καὶ κρατερόν περ ἐόνθ', αἱρεῖ ἀμηχανίη.
Κωτίλῳ ἀνθρώπῳ σιγᾶν χαλεπώτατον ἄχθος·
Φθεγγόμενος δ' ἀδαὴς, οἷσι παρῇ, μέλεται·
Ἐχθαίρουσι δὲ πάντες· ἀναγκαίη δ' ἐπίμιξις
Ἀνδρὸς τοιούτου συμποσίῳ τελέθει·
Οὐδ' ἐθέλει φίλος εἶναι, ἐπὴν κακὸν ἀνδρὶ γένηται,
Οὐδ' ὃν ἐκ γαστρὸς Κύρνε μιᾶς γεγόνει.
Πικρὸς καὶ γλυκὺς ἴσθι, καὶ ἀργαλέος καὶ ἀπηνὴς
Λάτρεσι καὶ δμωσὶν, γείτοσί τ' ἀγχιθύροις.

Οὐ χρὴ κιγκλίζειν ἀγαθὸν βίον, ἀλλ' ἀτρεμίζειν·
  Τὸν δὲ κακὸν κινεῖν, ἔστ' ἂν ἐς ὀρθὰ βάλῃς.
Οἱ κακοὶ, οὐ πάντως κακοὶ ἐκ γαστρὸς γεγόνασιν,
  Ἀλλ' ἄνδρεσσι κακοῖς συνθέμενοι φιλίην.
Ἔργα τε δειλ' ἔμαθον, καὶ ἔπη δύσφημα, καὶ ὕβριν,
  Ἐλπόμενοι κείνους πάντα λέγειν ἔτυμα.
Ἐν μὲν συσσιτοισιν ἀνὴρ πεπνυμένος ἴσθι·
  Πάντα δέ μιν λήθειν, ὡς ἀπεόντα, δόκει.
Εἶδε φέρειν τὰ γελοῖα· θύρηφι δὲ καρτερὸς εἴης,
  Γιγνώσκων ὀργὴν ἥντιν' ἕκαστος ἔχει.
Ἐν μὲν μαινομένοις μάλα μαίνομαι· ἐν δὲ δικαίοις
  Πάντων ἀνθρώπων εἰμὶ δικαιότατος.
Πολλοί τοι πλουτοῦσι κακοὶ, ἀγαθοὶ δὲ πένονται·
  Ἀλλ' ἡμεῖς τούτοις οὐ διαμειψόμεθα
Τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον· ἐπεὶ τὸ μὲν, ἔμπεδον αἰεί·
  Χρήματα δ', ἀνθρώπων ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.
Κύρν' ἀγαθὸς μὲν ἀνὴρ γνώμην ἔχει ἔμπεδον αἰεὶ,
  Τολμᾷ δ' ἔν τ' ἀγαθοῖς κείμενος, ἔν τε κακοῖς.
Εἰ δὲ θεὸς κακῷ ἀνδρὶ βίον καὶ πλοῦτον ὀπάσσει,
  Ἀφραίνων, κακίην οὐ δύναται κατέχειν.
Μή ποτ' ἐπὶ σμικρᾷ προφάσει φίλον ἄνδρ' ἀπολέσ-
  Πειθόμενος χαλεπῇ Κύρνε διαβολίῃ. [σῃς,
Εἴ τις ἁμαρτωλῆσι φίλων ἐπὶ παντὶ χολῷτο,
  Οὔ ποτ' ἂν ἀλλήλοις ἄρθμιοι οὐδὲ φίλοι
Εἶεν. ἁμαρτωλαὶ γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἕπονται
  Θνητοῖς Κύρνε, θεοὶ δ' οὐκ ἐθέλουσι φέρειν.
Καὶ βραδὺς εὔβουλος εἷλεν ταχὺν ἄνδρα διώκων
  Κύρνε, σὺν εὐθείῃ θεῶν δίκῃ ἀθανάτων.

Ἥσυχος,

Non oportet concutere bonam vitam,sed quietam continere:
Malam aũt mouere, donec in rectũ constitueris.
Mali,non prorsus mali ex vtero nati sunt;
Sed cum viris malis iungentes amicitiam.
Factaq; improba didici, & verba maledica, & con-
Sperans illos omnia dicere vera. [tumeliam,
Inter sodales vir prudens esto:
Omnia autem te latêre, tamquam absentẽ, puta.
Scito ferre ridicula: foris vero fortis sis,
Cognoscens mores quos quisque habet.
Inter insanos maxime insanio;sed inter iustos
Omnium hominum sum iustissimus.
Multi quidem diuites sunt mali, boni aũt sunt pau-
Sed nos cum illis non commutabimus [peres:
Virtutem diuitiis: quoniam illud quidem, stabile *est* semper;
Opes vero,hominum aliâs alius habet.
Cyrne, bonus quidem vir animum habet firmum semper,
Fortisque *est* inque bonis positus, inque malis:
Si vero Deus malo viro facultates & diuitias dabit,
Insipiens, malitiam non potest continere.
Numquam ob paruam causam amicum virum perdideris,
Credens graui Cyrne calumniæ.
Si quis peccatis amicorum in omni *re* irascatur,
Numquam inter se concordes neque amici
Poterunt esse. Peccata enim homines insequuntur
Mortales Cyrne,dii vero non volunt ferre.
Et lentus cõsultus cepit celerem hominẽ insequens
Cyrne,cum recta deorum iustitia immortalium.

Quictus,

Quietus, ſicut ego, mediam viã ingredere pedibus:
Neque aliis tribuens Cyrne ea quę ſunt aliorum.
Numq̃ exſulem virum ob ſpem Cyrne oſculaberis:
Neq; enim domum regreſſus, eſt idem amplius.
Ne quid nimis propera: omniũ media optima: & ſic
Cyrne habebis virtutem, quam quidem accipere
difficile *eſt*. [me amant;
Iupiter mihi amicorum det remunerationem, qui
Et *me* quam inimicos magis Cyrne potentẽ fore:
Et ſic poſſim videri inter homines deus eſſe,
Si, poſtquam remunerauero, me ſors apprehen-
dat mortis. [tum:
Sed Iupiter perſice mihi cæleſtis opportunum vo-
Da vero mihi pro malis & aliquo affici bono.
Moriar aũt ſi nullã malarũ ſedatione ſollicitudinũ
Inuenero, dederisq; pro calamitatibus calamita-
Fatũ enim ſic eſt: vltio vero non apparet nobis [tes.
Virorum, qui meas facultates tenent, vi
Deprædati: ego autem canis tranſiui alueum,
Torrente fluuio omnibus ſpoliatus.
Horum liceat nigrum ſanguinem bibere; ac bonus
adiuuet
Genius, qui ex mea ſententia perficiat hæc.
O improba paupertas, cur manes & omittis ad aliũ
Virum ire? curque me non volentem amas?
Quin abi, & domum aliam accede, neq; cum nobis
Semper miſeræ huius vitæ ſis particeps.
Forti ſis animo Cyrne in malis, poſtquam & in bo-
nis gaudebas,
Quando te & hæc fatum iubebat habere.
Sicut autem ex bonis accepiſti malum, ſic vero &
Emergere tenta, deos precans. [rurſus
Neque

Ἥσυχος, ὥσπερ ἐγὼ, μέσσην ὁδὸν ἔρχεο ποσσὶ,
Μηδ' ἑτέροισι διδοὺς Κύρνε τὰ τῶν ἑτέρων.
Μή ποτε φεύγοντ' ἄνδρα ἐπ' ἐλπίδι Κύρνε φιλήσῃς·
Οὐδὲ γὰρ οἴκαδε βὰς, γίγνεται αὐτὸς ἔτι.
Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν· πάντων μέσ' ἄριστα· καὶ οὕτως
Κύρν' ἕξεις ἀρετὴν, ἥν τε λαβεῖν χαλεπόν.
Ζεύς μοι τῶν τε φίλων δοίη τίσιν, οἵ με φιλοῦσι,
Τῶν τ' ἐχθρῶν μεῖζον Κύρνε δυνησόμενον·
Χοὕτως ἂν δοκέοιμι μετ' ἀνθρώπων θεὸς εἶναι,
Ἤν ἀποτισάμενον μοῖρα κίχῃ θανάτου.
Ἀλλὰ Ζεῦ τέλεσόν μοι Ὀλύμπιε καίριον εὐχὴν,
Δὸς δέ μοι ἀντὶ κακῶν καί τι παθεῖν ἀγαθόν.
Τεθναίην δ', εἰ μή τι κακῶν ἄμπαυμα μεριμνῶν
Εὑροίμην, δοίης τ' ἀντ' ἀνιῶν ἀνίας.
Αἶσα γὰρ οὕτως ἐστί· τίσις δ' οὐ φαίνεται ἡμῖν
Ἀνδρῶν οἳ τἀμὰ χρήματ' ἔχουσι βίῃ
Συλήσαντες· ἐγὼ δὲ κύων ἐπέρησα χαράδρην,
Χειμάρρῳ ποταμῷ πάντ' ἀποσεισάμενος.
Τῶν εἴη μέλαν αἷμα πιεῖν· ἐπί τ' ἐσθλὸς ὄροιτο
Δαίμων, ὃς κατ' ἐμὸν νοῦν τελέσειε τάδε.
Ὦ δειλὴ πενίη, τί μένεις προλιποῦσα παρ' ἄλλον
Ἄνδρ' ἰέναι; τί δή μ' οὐκ ἐθέλοντα φιλεῖς;
Ἀλλ' ἴθι, καὶ δόμον ἄλλον ἐποίχεο, μὴ δὲ μεθ' ἡμῶν
Αἰεὶ δυστήνου τοῦδε βίου μέτεχε.
Τόλμα Κύρνε κακοῖσιν, ἐπεὶ κἀσθλοῖσιν ἔχαιρες,
Εὖτέ σε καὶ τούτων μοῖρ' ἐπέβαλλεν ἔχειν.
Ὡς δέ περ ἐξ ἀγαθῶν ἔλαβες κακὸν, ὣς δὲ καὶ αὖτις
Ἐκδῦναι πειρῶ, θεοῖσιν ἐπευχόμενος.

Μηδὲ

Μηδὲ λίην ἐπίφαινε· κακὸν δέ τι Κύρν' ἐπιφαίνειν,
Παύρους κηδεμόνας τῆς κακότητος ἔχεις.
Ἀνδρός τοι κραδίη μινύθει, μέγα πῆμα παθόντος
Κύρν'· ἀποτινυμένου δ' αὔξεται ἐξοπίσω.
Εὖ κώτιλλε τὸν ἐχθρόν· ὅταν δ' ὑποχείριος ἔλθῃ,
Τῖσαί μιν, πρόφασιν μηδεμίαν θέμενος.
Ἴσχε νόον, γλώσσῃ δὲ τὸ μείλιχον αἰὲν ἐπέσθω·
Δειλῶν τοι τελέθει καρδίη ὀξυτέρη.
Οὐ δύναμαι γνῶναι νόον ἀστῶν, ὅντιν' ἔχουσιν·
Οὔτε γὰρ εὖ ἔρδων ἁνδάνω, οὔτε κακῶς·
Μωμεῦνται δέ με πολλοὶ ὁμῶς κακοὶ ἠδὲ καὶ ἐσθλοί·
Μιμεῖσθαι δ' οὐδεὶς τῶν ἀσόφων δύναται.
Μή μ' ἀέκοντα βίῃ κεντῶν ὑφ' ἅμαξαν ἔλαυνε,
Εἰς φιλότητα λίην Κύρνε προσελκόμενος.
Ζεῦ φίλε θαυμάζω σε· σὺ γὰρ πάντεσσιν ἀνάσσεις,
Τιμὴν αὐτὸς ἔχων, καὶ μεγάλην δύναμιν·
Ἀνθρώπων δ' εὖ οἶσθα νόον, καὶ θυμὸν ἑκάστου·
Σὸν δὲ κράτος πάντων ἔσθ' ὕπατον βασιλεῦ.
Πῶς δὴ σεῦ Κρονίδη τολμᾷ νόος ἄνδρας ἀλιτροὺς
Ἐν ταὐτῇ μοίρᾳ, τόν τε δίκαιον ἔχειν;
Ἤν τ' ἐπὶ σωφροσύνην τρεφθῇ νόος, ἤν τε πρὸς ὕβριν
Ἀνθρώπων ἀδίκοις ἔργμασι πειθομένων·
Οὐδέ τι κεκριμένον πρὸς δαίμονός ἐστι βροτοῖσιν,
Οὐδ' ὁδὸς ἥντιν' ἰὼν ἀθανάτοισιν ἅδοι.
Ἔμπης δ' ὄλβον ἔχουσιν ἀπήμονα· τοὶ δ' ἀπὸ δειλῶν
Ἔργων ἴσχονται θυμὸν ὁμῶς πενίης.
Μητὴρ ἀμηχανίην ἔλαβον τὰ δίκαια φιλεῦντες,
Ἥτ' ἀνδρῶν παράγει θυμὸν ἐς ἀμπλακίην,

Βλάπτουσ'

Neque nimis ostenta; malum vero est Cyrne osten-
Paucos sollicitos tui mali habes. [tare.
Viri cor minuitur, magnam iniuriam passi,
Cyrne: vlciscentis vero augetur postea.
Bene demulce inimicum: cum vero sub potestatem venerit tuam,
Vlciscere ipsum, excusationē nullam admittens.
Refræna mentem:, linguam vero suauitas semper
Improborum sane est cor acrius. [sequatur.
Non possum noscere animū ciuium, quem habent:
Neque enim bene faciens placeo, neque male:
Vituperant autem me multi simul mali, atque etiam boni:
Imitari vero nemo insipientium potest.
Ne me inuitum vi pungens sub plaustrum adige,
In amicitiam nimis Cyrne attrahens.
ô Iupiter care, miror te. tu enim omnibus imperas,
Honorem ipse habens, & magnam potentiam:
Hominum vero bene nosti mentem, & animum cuiusque:
Tua vero potentia omnium est summa ô Rex.
Quomodo autem tua ô fili Saturni, audet mens viros iniustos
In eadem sorte ac iustum habere?
Siue probitate delectetur mens, siue scelere
Hominum iniustis operibus obsequentium:
Nec quidquam discretū ex numine est mortalibus,
Neq; via quā ingressus *quis* im̄ortalibus placeat.
Attamen diuitias habēt innocuas: alii vero ex malis
Factis cohibent animum tamen paupertatis.
Matrem inopiam acceperunt qui iusta amant;
Quæ virorum impellit animum in errorem,
Lædens

Lædens in pectoribus mentes forti præ necessitate.
Audet vero *vir* non volens turpia multa ferre,
Diuitiis cedens, quæ sane mala multa docent,
Mendaciaque, dolosque, perniciosasque lites,
Virum etiam inuitum: malum aũt ei nihil videtur.
Hæc enim & molestam parit anxietatem.
In paupertate autem cum *est* malus vir, tunc multò melior
Apparet; donec quidem diuitiæ *eum* occupant.
Huius quidem iniusta cogitat mens, neque semper
Recta sententia pectoribus innata est.
Illius autem neque mala sequitur mens, neq; bona:
Sed virum bonũ audere oportet hæc & illa ferre.
Reuerere amicos, fugeque perniciosum viris iusiurandum:
Verere autem immortalium iram deuitans.
Nil nimis festina: tempus aũt in omnibus optimum
Factis hominum. sæpe vero ad virtutem
Festinat vir lucrum quærens; quem fortuna
Propensa in magnum delictum protrudit:
Et eum fecit putare, q̃ quidẽ sint mala, ea bona esse
Facile; quæ vero sint vtilia, ea mala *esse*.
Amicissimus cum esses, peccasti: ego tamen tibi caussa non *fui*,
Sed tu ipse mentem non bonam nactus eras.
Nullum thesaurum liberis repones meliorem
Pudore; qui bonos viros Cyrne sequitur.
Nullius hominum vitii videaris esse socius,
Quem consiliumque sequitur Cyrne, & quem potentia.
Bibens vero non sic inebrior; neque me vinum
Exagitabit, vt dicam graue verbum de te.
Neminem

Βλάπτει ἐν στήθεσσι φρένας κρατερῆς ὑπ' ἀνάγκης·
Τολμᾷ δ' οὐκ ἐθέλων αἴσχεα πολλὰ φέρειν,
Χρημοσύνῃ εἴκων, ἣ δὴ κακὰ πολλὰ διδάσκει,
Ψεύδεά τ', ἐξαπάτας τ', οὐλομένας τ' ἔριδας,
Ἄνδρα καὶ οὐκ ἐθέλοντα· κακὸν δέ οἱ οὐδὲν ἔοικεν·
Ἡ γὰρ καὶ χαλεπὴν τίκτει ἀμηχανίην.
Ἐν πενίῃ δ' ὅτε δειλὸς ἀνήρ, τότε πολλὸν ἀμείνων
Φαίνεται, ἔστ' ἂν δὴ χρημοσύνη κατέχῃ.
Τοῦ μὲν γάρ τ' ἄδικα φρονέει νόος, οὔτε περ αἰεὶ
Ἰθεῖα γνώμη στήθεσιν ἐμπεφύῃ·
Τοῦ δ' αὖ οὔτε κακοῖς ἕπεται νόος, οὔτ' ἀγαθοῖσι·
Τὸν δ' ἀγαθὸν τολμᾶν χρὴ τά τε καὶ τὰ φέρειν.
Αἰδεῖσθαι δὲ φίλους, φεύγειν τ' ὀλεσήνορας ὅρκους·
Ἔντρεπε δ' ἀθανάτων μῆνιν ἀλευάμενος.
Μηδὲν ἄγαν σπεύδειν· καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος
Ἔργμασιν ἀνθρώπων. πολλάκι δ' εἰς ἀρετὴν
Σπεύδει ἀνήρ, κέρδος διζήμενος, ὅντινα δαίμων
Πρόφρων εἰς μεγάλην ἀμπλακίην παράγει·
Καί οἱ ἔθηκε δοκεῖν ἃ μὲν ᾖ κακά, ταῦτ' ἀγαθ' εἶναι
Εὐμαρέως· ἃ δ' ἂν ᾖ χρήσιμα, ταῦτα κακά.
Φίλτατος ὢν ἥμαρτες· ἐγὼ δέ τι αἴτιος οὐδέν,
Ἀλλ' αὐτὸς γνώμης οὐκ ἀγαθῆς ἔτυχες.
Οὐδένα θησαυρὸν παισὶν καταθήσῃ ἀμείνω
Αἰδοῦς, ἥτ' ἀγαθοῖς ἀνδράσι Κύρν' ἕπεται.
Μηδενὸς ἀνθρώπων κακίας δέχου εἶναι ἑταῖρος,
Ὧι γνώμη θ' ἕπεται Κύρνε, καὶ ὧ δύναμις.
Πίνων δ' οὐχ οὕτως θωρήσομαι, οὐδέ με οἶνος
Ἐξάγει, ὥστ' εἰπεῖν δεινὸν ἔπος περὶ σοῦ.

Οὐδέν

Οὐδέν' ὁμοῖον ἐμοὶ δύναμαι διζήμενος εὑρεῖν
  Πιστὸν ἑταῖρον, ὅτῳ μή τις ἔνεστι δόλος.
Ἐς βάσανον δ' ἐλθὼν παρατρίβομαι, ὥστε μολίβδῳ
  Χρυσός. ὑπερτερίης δ' ἄμμιν ἔνεστι νόος.
Πολλά με καὶ συνιέντα παρέρχεται· ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης
  Σιγῶ, γιγνώσκων ἡμετέρην δύναμιν.
Πολλοῖς ἀνθρώποις γλώσσῃ θύραι οὐκ ἐπίκεινται
  Ἁρμόδιαι, καί σφιν πόλλ' ἀμέλητα μέλει.
Πολλάκι γὰρ τὸ κακὸν κατακείμενον ἔνδον, ἄμεινον·
  Ἐσθλὸν δ' ἐξελθὸν λώϊον, ἢ τὸ κακόν.
Πάντων μὲν μὴ φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον,
  Μηδ' ἐσιδεῖν αὐγὰς ὀξέος ἠελίου·
Φύντα δ' ὅπως ὤκιστα πύλας ἀΐδαο περῆσαι,
  Καὶ κεῖσθαι πολλὴν γῆν ἐπαμησάμενον.
Φῦσαι καὶ θρέψαι ῥᾶον βροτὸν, ἢ φρένας ἐσθλὰς
  Ἐνθέμεν· οὐδείς πω τοῦτό γ' ἐπεφράσατο,
Ὅστις σώφρον' ἔθηκε τὸν ἄφρονα, καὶ κακὸν ἐσθλόν.
  Εἰ δ' Ἀσκληπιάδαις τοῦτο ἔδωκε θεὸς,
Ἰᾶσθαι κακότητα, καὶ ἀτηρὰς φρένας ἀνδρῶν,
  Πολλοὺς ἂν μισθοὺς καὶ μεγάλους ἔφερον.
Εἰ δ' ἦν ποιητόν τε καὶ ἔνθετον ἀνδρὶ νόημα,
  Οὔποτ' ἂν ἐξ ἀγαθοῦ πατρὸς ἔγεντο κακὸς,
Πειθόμενος μύθοισι σαόφροσιν. ἀλλὰ διδάσκων
  Οὔποτε ποιήσεις τὸν κακὸν ἄνδρ' ἀγαθόν.
Νήπιος, ὃς τὸ ἐμὸν μὲν ἔχει νόον ἐν φυλακῇσι,
  Τὸν δ' αὐτοῦ ἴδιον οὐδὲν ἐπιστρέφεται.
Οὐδείς τοι πάντ' ἐστὶ πανόλβιος· ἀλλ' ὁ μὲν ἐσθλὸς
  Τολμᾷ ἔχειν τὸ κακὸν, κοὐκ ἐπίδηλος ὅμως·

Neminem similem mihi possum quærens inuenire
Fidelem sodalem, cui nullus est dolus. [plumbo
Ad probationem vero profectus atteror, tamquam
Aurum : præstantior vero nobis inest mens.
Multa me & intelligentẽ prætereunt; sed necessitate
Taceo, cognoscens nostram potentiam.
Multis hominibus linguæ ostia non adiacent
Congrua; & ipsis multa non curanda curæ sunt.
Crebro enim malum reconditum intus, melius *est*:
Bonum vero foras egressum, melius *est* quam malum.
Omnium quidem non nasci hominibus optimũ *est*,
Neque intueri radios celeris solis:
Natum vero, quã citissime portas Plutonis transire,
Et iacere multa terra obrutum.
Procreare & educare facilius hominem quam mentem bonam
Inserere. nemo adhuc hoc perpendit,
Quisquis sapientem fecit insipientem, & malũ bonum:
Si vero Æsculapiadis hoc dedisset Deus,
Sanare malitiam & peruersas mentes virorum,
Multas mercedes & magnas tulissent.
Si vero procreari posset & inseri in homine mens,
Numquam ex bono patre esset malus *filius*,
Parens sermonibus prudentibus. verum docens
Numquam facies eum qui malus *est* virũ bonum
Stultus *est* qui meam quidem habet mentem in custodiis,
Suam vero ipsius propriam nihil curat.
Nemo sane *in* omnibus est beatus: sed *vir* bonus quidem [men:
Sustinet habere malum, & non manifestus *est* tã-

Improbus vero neque *in* malis nouit neq; *in* bonis
Animũ habens manere.Immortalium autẽ dona
Varia mortalibus adueniunt: ſed ſuſtinere
Oportet dona deorũ,qualiacumq; dant,habere.
Si me vis lauare,capite impolluta a ſummo
Semper alba aqua fluet noſtro:
Inueniesque me omnibus in rebus tamquam excoctum
Aurum,rubrum aſpectu, quando teritur indice:
Cuius colorem deſuper nigra non tangit rubigo,
Neque caries;ſemper vero florem habet purum.
ô homo ſi prudentiæ ſortitus eſſes partem, vt amentiæ,
Et prudens ſic vt demens fuiſſes:
Multis admirandus & ęmulandus idereris ciuium,
Sic vt nunc nihili es.
Nequaquam congrua res eſt mulier iuuenis viro ſeni:
Non enim gubernaculo paret , quomodo acatium:
Neque ancoram habent : abrumpens vero vincula,
Sæpe de nocte alium habet portum.
Numquam non faciendis mentem adhibe : neque intendas animum
Rebus quarum effectio eſt nulla.
Facile ſane rem dii dederunt, neque quidq̃ malam,
Neq; bonam;difficili autẽ facto gloria *nos* habet.
Circa virtutem conteritor;&tibi iuſta amica ſunto:
Neque te vincat lucrum , cum turpe eſt.
Neminem horum inuitum manere coge apud nos;
Neq; foras iube non volentem ire.
Neq; dormientem excita, *ô* Simonides, quemcumque noſtrûm
Thoracatum vino mollis ſomnus corripuerit.
Neque

Δειλὸς δ᾽ οὔτε κακοῖσιν ἐπίσταται οὔτ᾽ ἀγαθοῖσι
Θυμὸν ἔχων μίμνειν. ἀθανάτων δὲ δόσεις
Παντοῖαι θνητοῖσιν ἐπέρχοντ᾽· ἀλλ᾽ ἐπιτολμᾶν
Χρὴ δῶρ᾽ ἀθανάτων οἷα διδοῦσιν, ἔχειν.
Εἴ μ᾽ ἐθέλεις πλύνειν, κεφαλῆς ἀμίαντον ἀπ᾽ ἄκρης
Αἰεὶ λευκὸν ὕδωρ ῥεύσεται ἡμετέρης·
Εὑρήσεις δέ με πᾶσιν ἐπ᾽ ἔργμασιν ὥσπερ ἄπεφθον
Χρυσὸν, ἐρυθρὸν ἰδεῖν, τριβόμενον βασάνῳ·
Τοῦ χροιῆς καθύπερθε μέλας οὐχ ἅπτεται ἰὸς,
Οὐδ᾽ εὐρὼς, αἰεὶ δ᾽ ἄνθος ἔχει καθαρόν.
Ἄνθρωπ᾽, εἰ γνώμης ἔλαχες μέρος, ὥσπερ ἀνοίης,
Καὶ σώφρων οὕτως, ὥσπερ ἄφρων, ἐγένου,
Πολλοῖς ἂν ζηλωτὸς ἐφαίνεο τῶνδε πολιτῶν
Οὕτως ὥσπερ νῦν οὐδενὸς ἄξιος εἶ.
Οὔ τοι σύμφορόν ἐστι γυνὴ νέα ἀνδρὶ γέροντι·
Οὐ γὰρ πηδαλίῳ πείθεται, ὡς ἄκατος,
Οὐδ᾽ ἄγκυραν ἔχουσιν· ἀπορρήξασα δὲ δεσμὰ,
Πολλάκις ἐκ νυκτῶν ἄλλον ἔχει λιμένα.
Μή ποτε ἀπρήκτοισι νόον ἔχε, μηδὲ μενοίνα
Χρήμασι τῶν ἄνυσις γίγνεται οὐδεμία.
Εὐμαρέως τοι χρῆμα θεοὶ δόσαν, οὔτε τι δειλὸν,
Οὔτ᾽ ἀγαθόν· χαλεπῷ δ᾽ ἔργμασι κῦδος ἔχει.
Ἀμφ᾽ ἀρετῇ τρίβου, καί σοι τὰ δίκαια φίλ᾽ ἔστω,
Μὴ δέ σε νικάτω κέρδος, ὅτ᾽ αἰσχρὸν ἔοι.
Μηδένα τῶνδ᾽ ἀέκοντα μένειν κατέρυκε παρ᾽ ἡμῖν,
Μηδὲ θύραζε κέλευ᾽ οὐκ ἐθέλοντ᾽ ἰέναι.
Μηδ᾽ εὕδοντ᾽ ἐπέγειρε Σιμωνίδη, ὅντινα ἡμῶν
Θωρηχθέντ᾽ οἴνῳ μαλθακὸς ὕπνος ἕλοι.

Μηδὲ τὸν ἀγρυπνέοντα κέλευ' ἀέκοντα καθεύδειν·
Πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον χρῆμ' ἀνιηρὸν ἔφυ.
Τῷ πίνειν δ' ἐθέλοντι παρασταδὸν οἰνοχοείτω·
Οὐ πάσας νύκτας γίγνεται ἁβρὰ παθεῖν.
Αὐτὰρ ἐγὼ, μέτρον γὰρ ἔχω μελιηδέος οἴνου,
Ὕπνου λυσικάκου μνήσομαι οἴκαδ' ἰών.
Δείξω δ' ὡς οἶνος χαριέστατος ἀνδρὶ πεπόσθαι·
Οὔτε τι γὰρ νήφω, οὔτε λίην μεθύω·
Ὃς δ' ἂν ὑπερβάλλῃ πόσιος μέτρον, οὐκέτι κεῖνος
Τῆς αὐτοῦ γλώσσης καρτερὸς, οὐδὲ νόου·
Μυθεῖται δ' ἀπάλαμνα, τὰ νήφουσ' εἴδεται αἰσχρά·
Αἰδεῖται δ' ἔρδων οὐδὲν, ὅταν μεθύῃ·
Τὸ πρὶν ἐὼν σώφρων, τότε νήπιος· ἀλλὰ σὺ ταῦτα
Γιγνώσκων, μὴ πῖν' οἶνον ὑπερβολάδην·
Ἀλλ' ἢ, πρὶν μεθύειν, ὑπανίστασο, μή σε βιάσθω
Γαστὴρ, ὥστε κακὸν λάτριν ἐφημέριον·
Ἢ παρεὼν, μὴ πῖνε. σὺ δ' αὖ ἔχε τοῦτο μάταιον
Τῆς κοτύλης αἰεὶ, τοὔνεκά τοι μεθύεις.
Ἡ μὲν γὰρ, φέρεται φιλοτήσιος· ἡ δὲ, πρόκειται·
Τὴν δὲ, θεοῖς σπένδεις· τὴν δ', ἐπὶ χειρὸς ἔχεις.
Ἀρνεῖσθαι δ' οὐκ οἶδας. ἀνίκητος δέ τοι οὗτος,
Ὃς πολλὰς πίνων μή τι μάταιον ἐρεῖ.
Ὑμεῖς δ' εὖ μυθεῖσθε παρὰ κρητῆρι μένοντες,
Ἀλλήλων ἔριδας δὴν ἀπερυκόμενοι,
Εἰς τὸ μέσον φωνεῦντες ὁμῶς ἑνὶ καὶ συνάπασι·
Χοὕτως συμπόσιον γίγνεται οὐκ ἄχαρι.
Ἄφρονος ἀνδρὸς ὁμῶς καὶ σώφρονος οἶνος· ὅταν δὴ
Πίνεθ' ὑπὲρ τὸ μέτρον, κοῦφον ἔθηκε νόον.

Neque vigilantem iube inuitum dormire:
Omnis enim coacta res, molesta est.
Bibere vero volenti, astando *quis* misceat:
Non omnes noctes contingit suauia pati.
At ego; modum enim habeo suauis vini;
Somni sedatoris malorum memor ero domum profectus.
Ostendam autem quod vinum iucundissimum est viro potatu:
Neque enim sobrius sum, neque valde ebrius.
Quisquis autem prætererit potus modum, non amplius ille
Suæ ipsius linguæ compos est, neque mentis:
Loquitur autē infinita, quę sobriis videntur turpia:
Veretur vero faciens nihil, quando ebrius fuerit:
Ante qui erat sapiens, tunc stultus. Sed tu hæc
Cognoscens, ne bibe vinum supra modum:
Sed aut, priusquam potus sis, surge, ne te vrgeat
Venter ceu malum seruum quotidianum:
Aut præsens, ne bibe: tu vero habe hoc vanum
Calicis semper, propter quod sane potus es.
Hic enim, fertur amicitiæ gratia; ille vero, proponi-
Alium diis libas, alium in manu habes. [tur:
Negare non nosti; inuictus sane is *est*,
Qui multos bibens nil ineptum dicet.
Vos vero bene loquimini ad craterem manentes,
Inuicem iurgia longe prohibentes,
In medium loquentes simul cum vno & cum omnibus;
Et sic conuiuium fit non iniucundum.
Insipientis viri simul & sapientis, vinū: quando sane
Potatur supra modum, leuem facit mentem.

In igne quidem aurum & argentum periti viri
Cognoscunt: viri vero vinum indicat mentem,
Et quantumlibet sapientis: quod supra modum bibens extollitur,
Ita vt deturpet etiam eum qui prius erat sapiens.
Vino grauor caput ô Onomacrite; & mihi vim infert
Vinum, & mentis non amplius ego sum condus
Nostræ: at domus circumcurrit. sed sanè surgens
Tentabo num forte & pedes vinum habeat,
Et mentē in pectoribus. timeo autē ne quid stultum
Faciam ebrius, & magnum dedecus habeam.
Vinū potatum copiose, malū *est*: si vero quis ipsum
Bibat sapienter, non *est* malum, sed bonum.
Venisti sane ô Clearistc, profundum pontum permensus
Huc ad nihil habentem, ô miser, nihil habens.
Nauis sane lateribus transtra supponemus nos
ô Clcariste, qualia habem⁹, & qualia tribuunt dii.
Eorum autem quæ sunt optima, dabimus: si vero quis venerit, [citiam habes.
Iupiter, amicus qui sit, *dicam ei*, Recumbe, vt ami-
Neq; quid corū quę suppetunt, seponam; neq; quid
Tui causa hospitii, aliunde afferemus. [maius
Si vero quis percontetur *de* mea vita, sic illi dicito:
Ad bene quidem, difficulter; ad difficulter vero, valde bene:
Sic vt vnum quidē hospitem patriū non destituam,
Xenia vero pluribus non possim præbere.
Non te frustra ô Plute mortales colunt maxime:
Reuera enim facile mala fers.
Etenim diuitias quidem habere bonos par est:
Paupertas vero malo congrua viro ferre.
Heu

Ἐν πυρὶ μὲν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον ἴδριες ἄνδρες
   Γιγνώσκουσ'· ἀνδρὸς δ' οἶνος ἔδειξε νόον,
Καὶ μάλαπερ πινυτοῦ· τὸν ὑπὲρ μέτρον ἤρετο πίνων,
   Ὥστε καταισχῦναι καὶ πρὶν ἐόντα σοφόν.
Οἰνοβαρῶ κεφαλὴν Ὀνομάκριτε, καί με βιᾶται
   Οἶνος· ἀτὰρ γνώμης οὐκ ἔτ' ἐγὼ ταμίης
Ἡμετέρης, τὸ δὲ δῶμα περιτρέχει. ἀλλ' ἄγ' ἀναστὰς
   Πειρήσω, μή πως καὶ πόδας οἶνος ἔχῃ,
Καὶ νόον ἐν στήθεσσι. δέδοικα δὲ μή τι μάταιον
   Ἔρξω θωρηχθεὶς, καὶ μέγ' ὄνειδος ἔχω.
Οἶνος πινόμενος πουλὺς, κακός· ἢν δέ τις αὐτὸν
   Πίνῃ ἐπισταμένως, οὐ κακὸς, ἀλλ' ἀγαθός.
Ἦλθες δὴ Κλεάριστε βαθὺν διὰ πόντον ἀνύσσας
   Ἐνθάδ', ἐπ' οὐδὲν ἔχοντ', ὦ τάλαν, οὐδὲν ἔχων.
Νηός τοι πλευρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ θήσομεν ἡμεῖς,
   Κλεάριθ', οἷ' ἔχομεν, χ' οἷα διδοῦσι θεοί.
Τῶν δ' ὄντων τὰ ἄριστα παρέξομεν. ἢν δέ τις ἔλθῃ,
   Ζεῦ, φίλος ὤν, κατάκεισ', ὡς φιλότητος ἔχεις.
Οὔτε τι τῶν ὄντων ἀποθήσομαι, οὔτε τι μεῖζον
   Σῆς ἕνεκα ξενίης ἄλλοθεν οἰσόμεθα.
Ἢν δέ τις εἰρωτᾷ τὸν ἐμὸν βίον, ὧδέ οἱ εἰπεῖν,
   Ὡς εὖ μὲν, χαλεπῶς· ὡς χαλεπῶς δὲ, μάλ' εὖ·
Ὥσθ' ἕνα μὲν ξεῖνον πατρώιον οὐκ ἀπολείπειν,
   Ξείνια δὲ πλεόνεσσ' οὐ δυνατὸς παρέχειν.
Οὔ σε μάτην, ὦ Πλοῦτε, βροτοὶ τιμῶσι μάλιστα·
   Ἦ γὰρ ῥηϊδίως τὴν κακότητα φέρεις.
Καὶ γάρ τοι πλοῦτον μὲν ἔχειν ἀγαθοῖσιν ἔοικεν·
   Ἡ πενίη δὲ κακῷ σύμφορος ἀνδρὶ φέρειν.

Οἴ μοι ἐγὼν ἥβης καὶ γήραος ὀλομένοιο,
  Τοῦ μὲν ἐπερχομένου, τῆς δ' ἀπανισαμένης.
Οὔτινα προὔδωκα φίλον καὶ πιστὸν ἑταῖρον,
  Οὔτ' ἐν ἐμῇ ψυχῇ δούλιον οὐδὲν ἔνι.
Αἰεί μοι φίλον ἦτορ ἀγάλλεται, ὁππότ' ἀκούσω
  Αὐλῶν φθεγγομένων ἱμερόεσσαν ὄπα.
Χαίρω δ' εὖ πίνων, καὶ ὑπ' αὐλητῆρος ἀκούων·
  Χαίρω δ' εὔφθογγον χερσὶ λύρην ὀχέων.
Οὔποτε δουλείη κεφαλὴ ἰθεῖα πέφυκεν,
  Ἀλλ' αἰεὶ σκολιή, καὐχένα λοξὸν ἔχει.
Οὔτε γὰρ ἐκ σκίλλης ῥόδα φύεται, οὔθ' ὑάκινθος·
  Οὐδέ ποτ' ἐκ δούλης τέκνον ἐλευθέριον.
Οὗτος ἀνήρ, φίλε Κύρνε, πέδας χαλκεύεται αὐτῷ,
  Εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.
Δειμαίνω μὴ τήνδε πόλιν Πολυπαίδη ὕβρις
  Ἥπερ Κενταύρους ὠμοφάγους, ὀλέσῃ.
Χρή με παρὰ στάθμην καὶ γνώμην τήνδε δικάσσαι
  Κύρνε δίκην, ἶσόν τ' ἀμφοτέροισι δόμεν,
Μάντεσιν, οἰωνοῖς τε καὶ αἰθομένοις ἱεροῖσιν,
  Ὄφρα μὴ ἀμπλακίης αἰσχρὸν ὄνειδος ἔχω.
Μηδένα πω κακότητι βιάζεο· τῷ δὲ δικαίῳ
  Τῆς εὐεργεσίης οὐδὲν ἀρειότερον.
Ἄγγελος ἄφθογγος πόλεμον πολύδακρυν ἐγείρει,
  Κύρν', ἀπὸ τηλαυγέος φαινόμενος σκοπιῆς.
Ἀλλ' ἵπποις ἔμβαλλε ταχυπτερύγεσσι χαλινούς,
  Δηΐων γάρ σφ' ἀνδρῶν ἀντιάσειν δοκέω·
Οὐ πολλὸν τὸ μεσηγὺ διαπρήσσουσι κέλευθον,
  Εἰ μὴ ἐμὴν γνώμην ἐξαπατῶσι θεοί.

Χρὴ

Heu mihi ob pubertatem & ſenectutem exitialem;
Hanc quidẽ imminentẽ, illam vero diſcedentẽ.
Neq; quemquã prodidi amicum & fidelem ſocium,
Neque in meo animo ſeruile quidquam ineſt.
Semper mihi carum cor exſultat quando audiero
Tibias ſonantes deſiderabilem ſonum.
Lætor vero bene bibens, & *bene* canentem tibicinem audiens:
Lætor vero & beneſonam manibus lyram moderans.
Numquam ſeruile caput rectum natum eſt;
Sed ſemp̃ obliquum, & ceruicem obliquã habet.
Neque enim ex ſcilla roſæ naſcuntur, neque hyacinthus;
Neque vmquam ex ancilla filius ingenuus.
Nullus vir, amice Cyrne, compedes fabricat ſibi;
Si non meam mentem decipiunt dii.
Timeo ne hanc ciuitatem, ô Polypæda, iniuriæ
Quæ Centauros crudiuoros, perdat.
Oportet me ad amuſſim & rectam rationem hanc iudicare
Cyrne cauſam: æquumque vtriſque dare,
Vatibus, auibusque & ardentibus ſacrificiis;
Vt non erroris turpe probrum habeam.
Neminem vmquam malo vrge; ſed iuſto
Beneficentia nihil *eſt* melius.
Nuncius mutus bellum multilacrymum excitat,
Cyrne, ex procul conſpicua apparens ſpecula.
Quin equis iniice velocibus fræna;
Hoſtilibus enim ipſos viris occurſuros video.
Non multo ſpatio pertranſibunt ſemitam,
Niſi meam mentem fallunt dii.

Oportet

Oportet tolerare grauibus in doloribus constitutum virum,
Aque diis petere liberationem immortalibus.
Considera periculum sane in nouaculæ stat acie:
Aliâs multa habebis, aliâs pauciora;
Ita vt neque valde abundans possessionibus fias,
Neque in multam opulentiam euadas.
Sit mihi alia quidem me habere, plerasque vero largiri
Opes hostium amicis habendas.
Vocari vero ad conuiuium, sedere autẽ iuxta bonũ
Virum oportet, sapientiam omnem scientem,
Causa intelligendi, quando aliquid dixerit sapiens, vt docearis,
Et hoc ad domum lucrum habens abeas.
Pubertate *me* oblectans ludo: diu enim sub
Terra, amissa anima, iacebo sicut lapis
Mutus; linquam autem amabilem lucem solis.
Quãuis vero bonus fuerĩ, videbo nihil amplius.
Opinio quidem hominibus malum magnum *est*, experientia autem optimum:
Multi inexpertam opinionem habent bonorum.
Bene habeo, bene habe. quid nuncium aliũ mittis?
Beneficii facilis *est* nuncius.
Amici me produnt; quoniam inimicum fugio,
Tamquam gubernator chœradas marinas.
Facile *magis* ex bono facere malum, quam ex malo bonum.
Ne me doce; non id ætatis sum vt discam.
Odi malum virum: obnupta vero adsum,
Paruæ auis leuem habens mentem.
Odi vero mulierem circumcursantẽ, virumq; procacem,
Quicumq; alienum vult aruum arare.

Sed

Χρὴ τολμᾶν χαλεποῖσιν ἐν ἄλγεσι κείμενον ἄνδρα,
  Πρός τε θεῶν αἰτεῖν ἔκλυσιν ἀθανάτων.
Φράζεο· κίνδυνός τοι ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς,
  Ἄλλοτε πόλλ' ἕξεις, ἄλλοτε παυρότερα·
Ὥστε σε μήτε λίην ἀφνειὸν κτήμασι γενέσθαι,
  Μήτε σέ γ' ἐς πολλὴν χρημοσύνην ἐλάσαι.
Εἴη μοι τὰ μὲν αὐτὸν ἔχειν, τὰ δὲ πόλλ' ἐπιδοῦναι
  Χρήματα τῶν ἐχθρῶν τοῖσι φίλοισιν ἔχειν.
Κεκλῆσθαι δ' ἐς δαῖτα, παρέζεσθαι δὲ παρ' ἐσθλὸν
  Ἄνδρα χρεών, σοφίην πᾶσαν ἐπιστάμενον·
Τοῦ συνιεῖν, ὁπότ' ἄν τι λέγῃ σοφὸν, ὄφρα διδαχθῇς,
  Καὶ τοῦτ' εἰς οἶκον κέρδος ἔχων ἀπίῃς.
Ἥβῃ τερπόμενος παίζω· δηρὸν γὰρ ἔνερθεν
  Γῆς, ὀλέσας ψυχὴν, κείσομαι, ὥστε λίθος
Ἄφθογγος, λείψω δ' ἐρατὸν φάος ἠελίοιο·
  Ἔμπης δ' ἐσθλὸς ἐὼν, ὄψομαι οὐδὲν ἔτι,
Δόξα μὲν ἀνθρώποισι κακὸν μέγα, πεῖρα δ' ἄριστον.
  Πολλοὶ ἀπείρητον δόξαν ἔχουσ' ἀγαθῶν.
Εὖ ἔρδω, εὖ πράττε. τί κ' ἄγγελον ἄλλον ἰάλλεις;
  Τῆς εὐεργεσίης ῥηϊδίη ἀγγελίη.
Οἵ με φίλοι προδιδοῦσιν· ἐπεὶ τόν γ' ἐχθρὸν ἀλεῦμαι,
  Ὥστε κυβερνήτης χοιράδας εἰναλίας.
Ῥήδιον ἐξ ἀγαθοῦ θεῖναι κακὸν, ἢ ἐκ κακοῦ ἐσθλόν.
  Μή με δίδασκ'· οὔ τοι τηλίκος εἰμὶ μαθεῖν.
Ἐχθαίρω κακὸν ἄνδρα· καλυψαμένη δὲ πάρειμι,
  Μικρῆς ὄρνιθος κοῦφον ἔχουσα νόον.
Ἐχθαίρω δὲ γυναῖκα περίδρομον, ἄνδρα τε μάργον,
  Ὃς τὴν ἀλλοτρίην βούλετ' ἄρουραν ἀροῦν.

Ἀλλὰ

Ἀλλὰ τὰ μὲν προβέβηκεν, ἀμήχαν' ἔνεσι γενέσθαι
Ἔργα. τὰ δ' ἐξοπίσω, τῇ φυλακῇ μελέτω.
Πᾶσίν τοι κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν, οὐδέ τις οἶδε
Ποῖ σχήσειν μέλλει, πρήγματος ἀρχομένου.
Ἀλλ' ὁ μὲν εὐδοκιμεῖν πειρώμενος, οὐ προνοήσας,
Εἰς μεγάλην ἄτην καὶ χαλεπὴν ἔπεσε.
Τῷ δὲ καλῶς ποιεῦντι θεὸς περὶ πάντα τίθησι,
Συντυχίην ἀγαθήν, ἔκλυσιν ἀφροσύνης.
Τολμᾶν χρὴ τὰ διδοῦσι θεοὶ θνητοῖσι βροτοῖσι·
Ῥηϊδίως δὲ φέρειν ἀμφοτέρων τὸ λάχος.
Μήτε κακοῖσι νοσῶν λυποῦ φρένα, μήτ' ἀγαθοῖσι
Τερφθῇς ἐξαπίνης, πρὶν τέλος ἄκρον ἰδεῖν.
Ἄνθρωπ', ἀλλήλοισιν ἀπόπροθεν εἶμεν ἑταῖροι·
Πλὴν τούτου, παντὸς χρήματός ἐστι κόρος.
Δὴν δὴ καὶ φίλοι ὦμεν· ἀτάρ τ' ἄλλοισιν ὁμιλεῖν
Ἀνδράσιν, οἳ τὸν σὸν μᾶλλον ἴσωσι νόον.
Οὔ μ' ἔλαθες φοιτῶν κατ' ἀμαξιτόν, ἣν ἄρα καὶ πρὶν
Ἠλάστρεις, κλέπτων ἡμετέρην φιλίην.
Ἔρρε θεοῖσίν τ' ἐχθρὲ, καὶ ἀνθρώποισιν ἄπιστε,
Ψυχρὸν ὃς ἐν κόλπῳ ποικίλον εἶχες ὄφιν.
Τοιάδε καὶ Μάγνητας ἀπώλεσεν ἔργα, καὶ ὕβρις,
Οἷα τὰ νῦν ἱερὴν τήνδε πόλιν κατέχει.
Πολλῷ τοι πλέονας λιμοῦ κόρος ὤλεσεν ἤδη
Ἄνδρας, ὅσοι μοίρης πλεῖον ἔχειν ἔθελον.
Ἀρχῇ ἔπι ψεύδους μικρὴ χάρις· ἐς δὲ τελευτὴν
Αἰσχρὸν δὴ κέρδος καὶ κακὸν ἀμφότερον
Γίγνεται· οὐδέ τι καλὸν, ὅτῳ ψεῦδος προσομαρτῇ
Ἀνδρὶ, καὶ ἂν ἐξέλθῃ πρῶτον ἀπὸ στόματος.

Sed quæ quidẽ præterierunt, impoſſibilia ſunt factu
Opera: quæ autem poſt erunt, cautioni ſint curę.
Omnibus ſane periculum in rebus: neq; quis nouit
Quo appulſurus ſit, re incipiente.
Sed hic quidem celebrari tentans, non prouidens,
In magnum incommodum & graue cecidit.
Sed bene facienti Deus omnia circumponit,
Succeſſum bonum, liberationem ſtultitiæ.
Tolerare oportet quę dant dii hominibus mortali-
Facileque ferre vtramque ſortem, [bus,
Neque malis ægrotans ange mentem, neque bonis
Oblecteris repente, antequam finem extremum
videris.
ô homo, inter nos deprocul ſimus amici:
Præter hanc, omnis rei eſt ſatietas.
Diu ſane & amici ſimus: cæterum etiam aliis con-
uerſare
Viris, qui tuam magis norunt mentem.
Non me fefelliſti itans per viam quam & prius
Agebas, furans noſtram amicitiam.
Peri diisque inimice, & hominibus infidelis,
Frigidum qui in ſinu varium habebas anguem.
Talia vero & Magnetas perdiderunt facinora & in-
iuria,
Qualia nunc ſacram hanc ciuitatem occupant.
Multo ſane plures, quã fames, ſatietas perdidit iam
Viros, quotquot portione *ſua* plus habere vole-
bant.
In initio, mendacii modica gratia, atque in fine:
Turpe ſane lucrum & malum vtrumque
Eſt; neque quidquam pulchrũ *eſt* ei quẽ mendaciũ
Viro, etſi exierit primum ex ore. [comitetur,

Non difficile *eſt* vituperare propinquum, neque ipſum
Laudare:improbis viris hæc curæ ſunt.
Tacere autem non volunt mali mala garrientes;
Sed boni omnium modum ſciunt habere.
Neminem prorſus bonum & moderatum virum,
Eorum qui nunc ſunt hominum,ſol aſpicit.
Non admodum hominibus ex animi ſententia omnia fiunt: [mortales.
Multo enim mortalibus præſtantiores *ſunt* im-
Multum in anxietatibus verſor,mœrens corde:
Summam enim paupertatẽ non pręterꝗcurrimus.
Quilibet diuitem virum colit, contemnit autem pauperem:
Omnibus vero hominibus ea ineſt mens.
Omnigenæ nequitiæ inter homines ſunt;
Omnigenæque virtutes,& vitæ artes.
Difficile *eſt* ſapientẽ apud inſipientes multa loqui,
Et tacere ſemper:hoc enim non *eſt* poſſibile.
Turpe ſane *eſt* ebrium apud viros ſobrios eſſe:
Turpe vero,ſi ſobrius apud ebrios maneat.
Pubertas & iuuentus alleuat mentem viri;
Multorum vero effert animum in errorem.
Cui non animi libidine fortior *eſt* mens, ſemper in noxis,
Cyrne, & magnis verſatur in erroribus.
Conſulta bis & ter, quodcumq; tibi in mentem ve-
Nocuus enim profectò præceps vir eſt. [nerit:
Viros bonos ſequitur conſilium, & pudor;
Qui nunc inter multos reuera *ſunt* pauci.
Spes & periculum inter homines *ſunt* ſimilia:
Hæc enim grauia ſunt numina ambo.

Sæpe

Οὐ χαλεπὸν ψέξαι τὸν πλησίον, οὐδέ κεν αὐτὸν
  Αἰνῆσαι· δειλοῖς ἀνδράσι ταῦτα μέλει.
Σιγᾶν δ' οὐκ ἐθέλουσι κακοὶ, κακὰ λεσχάζοντες·
  Οἱ δ' ἀγαθοὶ πάντων μέτρον ἴσασιν ἔχειν.
Οὐδένα παμπήδην ἀγαθὸν καὶ μέτριον ἄνδρα
  Τῶν νῦν ἀνθρώπων ἠέλιος καθορᾷ.
Οὔ τι μάλ' ἀνθρώποις καταθύμια πάντα τελεῖται·
  Πολλὸν γὰρ θνητῶν κρέσσονες ἀθάνατοι.
Πόλλ' ἐν ἀμηχανίῃσι κυλίνδομαι, ἀχνύμενος κῆρ·
  Ἄκρην γὰρ πενίην οὐχ ὑπερεδράμομεν.
Πᾶς τις πλούσιον ἄνδρα τίει, ἀτίει δὲ πενιχρόν.
  Πᾶσιν δ' ἀνθρώποις αὐτὸς ἔνεστι νόος·
Παντοῖαι κακότητες ἐν ἀνθρώποισιν ἔασι·
  Παντοῖαι δ' ἀρεταὶ, καὶ βιότου παλάμαι.
Ἀργαλέον φρονέοντα παρ' ἄφροσι πόλλ' ἀγορεύειν,
  Καὶ σιγᾶν αἰεί. τοῦτο γὰρ οὐ δυνατόν.
Αἰσχρόν τοι μεθύοντα παρ' ἀνδράσι νήφοσιν εἶναι·
  Αἰσχρὸν δ' εἰ νήφων πὰρ μεθύουσι μένῃ.
Ἥβη καὶ νεότης ἐπικουφίζει νόον ἀνδρὸς,
  Πολλῶν δ' ἐξαίρει θυμὸν ἐς ἀμπλακίην.
Ὥσπερ μὴ θυμοῦ κρέσσων νόος, αἰὲν ἐν ἄταις
  Κύρνε τε καὶ μεγάλαις κεῖται ἐν ἀμπλακίαις.
Βουλεύου δὶς καὶ τρὶς, ὅ τοι κ' ἐπὶ τὸν νόον ἔλθῃ·
  Ἀτηρὸς γάρ τοι λάβρος ἀνὴρ τελέθει.
Ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς ἕπεται γνώμη τε καὶ αἰδὼς,
  Οἳ νῦν ἐν πολλοῖς ἀτρεκέως ὀλίγοι.
Ἐλπὶς καὶ κίνδυνος ἐν ἀνθρώποισιν ὁμοῖοι·
  Οὗτοι γὰρ χαλεποὶ δαίμονες ἀμφότεροι.

Πολλάκι πὰρ δόξαν τε καὶ ἐλπίδα γίγνεται εὑρεῖν
Ἔργ' ἀνδρῶν, βουλαῖς δ' οὐκ ἐπέγεντο τέλος.
Οὔτοι κήδεό εἰς, οὔτ' εὔνουν, οὔτε τὸν ἐχθρόν,
Εἰ μὴ σπουδαίου πρήγματος ἀντιτύχοις.
Πολλοὶ πὰρ κρητῆρι φίλοι γίγνονται ἑταῖροι,
Ἐν δὲ σπουδαίῳ πρήγματι παυρότεροι.
Παύρους κηδεμόνας πιστοὺς εὕροις κεν ἑταίρους,
Κείμενος ἐν μεγάλῃ θυμοῦ ἀμηχανίῃ.
Ἤδη νῦν αἰδὼς μὲν ἐν ἀνθρώποισιν ὄλωλεν,
Αὐτὰρ ἀναιδείη γαῖαν ἐπιστρέφεται.
Ἆ δειλὴ πενίη, τί ἐμοῖσι καθημένη ὤμοις
Σῶμα καταισχύνεις καὶ νόον ἡμέτερον;
Αἰσχρὰ δέ μ' οὐκ ἐθέλοντα βίῃ καὶ πολλὰ διδάσκεις,
Ἐσθλὰ παρ' ἀνθρώπων καὶ καλ' ἐπιστάμενον;
Εὐδαίμων εἴην, καὶ θεοῖς φίλος ἀθανάτοισι
Κύρν'· ἀρετῆς δ' ἄλλης οὐδεμιῆς ἔραμαι.
Σύν σοι Κύρνε παθόντι κακῶς ἀνιώμεθα πάντες·
Ἀλλά τοι ἀλλότριον κῆδος ἐφημέριον.
Μηδὲν ἄγαν χαλεποῖσιν ἀσῶ φρένα, μηδ' ἀγαθοῖσι
Χαῖρ'· ἐπεὶ ἔστ' ἀνδρὸς πάντα φέρειν ἀγαθοῦ.
Οὐδ' ὀμόσαι χρὴ τοῦτο τι, μήποτε πρῆγμα τόδ' ἔσται·
Θεοὶ γὰρ καὶ νεμεσῶσ', οἷσιν ἔπεστι τέλος.
Καὶ πρῆξαι μέντοι τι· καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸν ἔγεντο,
Καὶ κακὸν ἐξ ἀγαθοῦ· καί τε πενιχρὸς ἀνὴρ
Αἶψα μάλ' ἐπλούτησε· καὶ ὃς μάλα πολλὰ πέπαται,
Ἐξαπίνης, πάντ' οὖν ὤλεσε νυκτὶ μιᾷ.
Καὶ σώφρων ἥμαρτε, καὶ ἄφρονι πολλάκι δόξα
Ἕσπετο· καὶ τιμὴν καὶ κακὸς ὢν, ἔλαχεν.

Εἰ μὲν

Sæpe præter opinionem & ſpem contingit inuenire
Res virorum: conſiliis vero non reſpondit finis.
Non ſane moleſtia afficit vllus neq; amicum neq; i-
Niſi ſeriam rem conſequaris. [nimicum;
Multi apud craterem amici fiunt ſodales:
In ſeria autem re pauciores.
Paucos curatores fideles inuenias, licet ſodales,
Poſitus in magna animi anxietate.
Iam nunc pudor quidem inter homines periit:
At impudentia terram obit.
Heu improba paupertas, cur meis inſidens humeris
Corpus deturpas, & mentem noſtram?
Turpia autem me non volentem vi, & multa doces;
Bona quippe ab hominibus & honeſta edoctum.
Beatus ſim, & diis carus immortalibus,
Cyrne; virtutem vero aliam nullam amo.
Tecum Cyrne affecto male, mœremus omnes:
Sed ſane alienus dolor diem vnum durat tantum.
Nihil nimis difficilibus contriſteris mentem, neque bonis
Gaude: quoniam eſt viri omnia ferre boni.
Neq; iurare oportet tale q.d; Numquã res hæc erit:
Dii etenim ſuccenſent, quibus adeſt finis.
Et facere tamen aliquid oportet: & ex malo bonum factum eſt,
Et malum ex bono. & pauper vir
Statim valde diues euaſit; & qui valde multa acquiſiuit,
Derepente omnia vtique perdidit nocte vna.
Et ſapiens peccauit, & inſipientem ſæpe gloria
Secuta eſt: & honorem, etiam qui malus erat, inuenit.

Si quidem opes haberem ô Simonide, quales noui,
Non possem mœrere bonis congrediens:
Nũc autẽ me cognoscentẽ ꝑtereunt; sum vero mu-
Paupertate, multis licet melius adhuc sciẽs. [tus
Quare nunc ferimur velis albis expassis,
Melio ex ponto noctem per tenebrosam.
Exhaurire autem sentinam non volunt; superat autem mare [ficile
Vtrumque nauis parietem: vnde valde quis dif-
Seruatur. illi vero dormiunt: gubernatorem quidem fecerunt quiescere
Bonum licet, qui custodiam habebat perite.
Opes autem rapiunt vi: decor vero periit: [dium.
Diuisio autem non amplius æqualiter fit in me-
Baiuli vero imperant, mali autem super bonos:
Timeo ne quo modo nauem fluctus absorbeat.
Hæc mihi ænigmatice dicta sint, occulta probis:
Cognoscere autem potest quis etiam malum, si sapiens sit.
Multi diuitias habent imperiti: alii autem honesta
Quærũnt, graui oppressi paupertate.
Facere autem vtrisque impotentia inest:
Prohibent enim hos quidẽ opes, illos vero mens.
Non licet mortalibus aduersus imortales pugnare,
Neque dicam dicere: nemini hoc fas *est*.
Non oportet pascere quod non pascendum sit;
Neque facere quod non melius sit perficere:
Gaudens bene perficias viam magnũ per pontum,
Et te Neptunus gaudium amicis reducat.
Multos sane satietas viros perdidit insipientes:
Nosse enim difficile *est* modum quando bona adsunt.

Non

Εἰ μὲν χρήματ' ἔχοιμι Σιμωνίδη, οἷά περ ᾔδειν,
Οὐκ ἂν ἀνιώμην τοῖς ἀγαθοῖσι συνών.
Νῦν δέ με γιγνώσκοντα παρέρχεται· εἰμὶ δ' ἄφωνος
Χρημοσύνῃ, πολλῶν γνοὺς περ ἄμεινον ἔτι.
Οὕνεκα νῦν φερόμεσθα, καθ' ἱστία λευκὰ βαλόντες,
Μηλίου ἐκ πόντου νύκτα διὰ δνοφερήν·
Αντλεῖν δ' οὐκ ἐθέλουσιν, ὑπερβάλλει δὲ θάλασσα
Ἀμφοτέρων τοίχων· ἦ μάλα τις χαλεπῶς
Σώζεται. οἱ δ' εὕδουσι, κυβερνήτην μὲν ἔπαυσαν
Ἐσθλόν γ', ὃς φυλακὴν εἶχεν ἐπισταμένως.
Χρήματα δ' ἁρπάζουσι βίῃ, κόσμος δ' ἀπόλωλε·
Δασμὸς δ' οὐκέτ' ἴσως γίγνεται εἰς τὸ μέσον.
Φορτηγοὶ δ' ἄρχουσι, κακοὶ δ' ἀγαθῶν καθύπερθεν·
Δειμαίνω μήπως ναῦν κατὰ κῦμα πίῃ.
Ταῦτά μοι ἠνίχθω κεκρυμμένα τοῖς ἀγαθοῖσι·
Γιγνώσκοι δ' ἄν τις καὶ κακὸν, ἂν σοφὸς ᾖ.
Πολλοὶ πλοῦτον ἔχουσιν ἀΐδριες· οἱ δὲ τὰ καλὰ
Ζητοῦσιν χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ·
Ἔρδειν δ' ἀμφοτέροισιν ἀμηχανίη παράκειται·
Ἔργει γὰρ τοὺς μὲν χρήματα, τοὺς δὲ νόος.
Οὐκ ἔστι θνητοῖσι πρὸς ἀθανάτους μαχέσασθαι,
Οὐδὲ δίκην εἰπεῖν· οὐδενὶ τοῦτο θέμις.
Οὐ χρὴ ποιμαίνειν ὅ τι μὴ ποιμαντέον εἴη·
Οὐδ' ἔρδειν ὅ τι μὴ λῷον ᾖ τελέσαι.
Χαίρων εὖ τελέσας ὁδὸν μεγάλου διὰ πόντου,
Καί σε Ποσειδάων χάρμα φίλοις ἀγάγοι.
Πολλούς τοι κόρος ἄνδρας ἀπώλεσεν ἀφρονέοντας·
Γνῶναι γὰρ χαλεπὸν μέτρον, ὅτ' ἐσθλὰ παρῇ.

Οὐ δύναμαί σοι θυμὲ παρασχεῖν ἄρμενα πάντα·
Τέτλαθι· τῶν δὲ καλῶν οὔ τι σὺ μοῦνος ἐρᾶς.
Εὖ μὲν ἔχοντος ἐμοῦ, πολλοὶ φίλοι· ἢν δέ τι δεινὸν
Ἐγκύρσῃ, παῦροι πιστὸν ἔχουσι νόον.
Πλήθει δ' ἀνθρώπων ἀρετὴ μία γίγνεται ἥδε,
Πλουτεῖν· τῶν δ' ἄλλων οὐδὲν ἄρ' ἦν ὄφελος·
Οὐδ' εἰ σωφροσύνην μὲν ἔχοις Ῥαδαμάνθυος αὐτοῦ,
Πλείονα δ' εἰδείης Αἰολίδου Σισύφου·
Ὅς τε καὶ ἐξ ἀΐδεω πολυϊδρίῃσιν ἀνῆλθεν,
Πείσας Περσεφόνην αἱμυλίοισι λόγοις·
Ἥτε βροτοῖς παρέχει λήθην, βλάπτουσα νόημα·
Ἄλλος δ' οὔπω τις τοῦτό γ' ἐπεφράσατο,
Ὅντινα δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφικαλύψοι,
Ἔλθοι δ' ἐς κρυερὸν χῶρον ἀποφθιμένων,
Κυανέας τε πύλας παραμείψεται, αἵτε θανόντων
Ψυχὰς εἴργουσιν, καί περ ἀναινομένας·
Ἀλλ' ἄρα κἀκεῖθεν Σίσυφος πάλιν ἤλυθεν ἥρως
Ἐς φάος ἠελίου σφῇσι πολυφροσύναις,
Οὐδ' εἰ ψεύδεα μὲν ποιεῖς ἐτύμοισιν ὁμοῖα,
Γλῶσσαν ἔχων ἀγαθὴν Νέστορος ἀντιθέου,
Ὠκύτερος δ' εἴησθα πόδας ταχεῶν Ἁρπυιῶν,
Καὶ παίδων Βορέου, τῶν ἄφαρ ἶσι πόδες,
Ἀλλά γε χρὴ πάντας γνώμην ταύτην καταθέσθαι,
Ὡς πλοῦτος πλείστην πᾶσιν ἔχει δύναμιν.
Ἶσόν τι πλουτοῦσιν, ὅτῳ πολὺς ἄργυρός ἐστι,
Καὶ χρυσὸς, καὶ γῆς πυροφόρου πεδία,
Ἵπποι θ', ἡμίονοί τε· καὶ ᾧ τὰ δέοντα πάρεστι,
Γαστρί τε καὶ πλευραῖς καὶ ποσὶν ἁβρὰ παθεῖν

Παιδός

Nō possum tibi ô anime præbere necessaria omnia:
Tolera: nam pulchra non vtique tu solus amas.
Bene quidem habente me, multi *sunt* amici: si vero quid graue
Inciderit, pauci fidelem habent mentem.
Vulgo autem hominum virtus vnica est hæc,
Ditescere: sed aliarum rerum nullus sane est vsus;
Neq; si iustitiam quidē habeas Rhadamāthi ipsius,
Pluraque scias quam Æolides Sisyphus;
Qui etiam ex inferno multiscientia sua rediit,
Persuasa Proserpina blandis verbis,
Quæ hominibus ꝑbet obliuionem, lædens mentē;
Alius vero nondum quis hoc considerauit,
Quemcumque sane mortis nigra nebula obtexerit,
Veneritque in horridum locum mortuorum,
Nigrasque portas transierit, quæ mortuorum
Animas cohibent, etsi recusantes:
Verum tamen & illinc Sisyphus rursus rediit heros,
Ad lucem solis, sua multiplici peritia.
Neque si falsa quidem facis veris similia,
Linguam habens bonam Nestoris diuini;
Celeriorque fueris pedes velocibus Harpyiis.
Et filiis Boreæ, quorum celeriter eunt pedes.
Ac certe oportet omnes sentētiam hanc reponere,
Quod diuitiæ plurimam *in* omnibus habent potestatem.
Æqualiter porro diuites sunt, *is* cui multum argentum est,
Et aurum, & terræ farriferæ campi,
Equique mulique; & cui ea quibus opus est adsunt
Ad ventre & lateribus & pedibus voluptatem percipiendam

Ex pucro & muliere. quando vero illorum veneris
Tempus,& cum pubertate fit congruum;
Hæc *sunt* diuitiæ hominibus.nam superfluas omnes
Opes habens nemo venit in infernum:
Neque pretia dans,mortem fugerit,neque graues
Morbos, neque malam senectutem instantem.
ô Iupiter pater, vtinā sit diis libitum; scelestis quidē
Contumeliam placere,& ipsis hoc sit gratum,
Animo improba facinora;in mente autem quisquis
immanis,
Fecerit,deos nihil curans;
Ipsum postea rursus luere mala; neque postea
Patris improbitas liberis sit malum;
Sed filii, qui *cum sint* iniusti patris, iusta cogno-
scentes
Faciunt, ô Saturnie,tuam iram reuerentes,
Denuo iusta inter ciues amantes,
Ne quam transgressionem luant parentum.
Hæc sint beatis diis grata. nūc vero qui patrat *scelus*,
Effugit;pœnam autem alius postea fert.
Et hoc,ô immortalium rex, quomodo est iustum?
Facinora qui vir extra est iniusta,
Nullam iniquitatem habens, neque iusiurandum
impium,
Sed iustus exsistens,non iusta patiatur?
Quis itaq; & homo alius, respiciens ad eum, postea
Veneretur deos?& quem animum habeat,
Quando vir iniustus, & sceleratus, neque quid-
quam viri
Neque deorum iram timens,
Contumeliam facit,diuitiis saturatus; iusti vero
Affliguntur graui pressi paupertate?

Hæc

Παιδός τ' ἠδὲ γυναικός. ὅταν δὲ κε τῶν ἀφίκηται
  Ὥρη, σὺν δ' ἥβη γίγνεται ἁρμόδιος,
Ταῦτ' ἄφενος θνητοῖσι. τὰ γὰρ περιώσια πάντα
  Χρήματ' ἔχων, οὐδεὶς ἔρχεται εἰς ἀΐδην.
Οὐδ' ἂν ἄποινα διδοὺς, θάνατον φύγοι, οὐδὲ βαρείας
  Νούσους, οὐδὲ κακὸν γῆρας ἐπερχόμενον.
Ζεῦ πάτερ, εἴθε γένοιτο θεοῖς φίλα, τοῖς μὲν ἀλιτροῖς
  Ὕβριν ἀδεῖν, καί σφιν τοῦτο γένοιτο φίλον,
Θυμῷ σχέτλια ἔργα· μετὰ φρεσὶ δ' ὅστις ἀπηνὴς,
  Ἐργάζοιτο, θεῶν μηδὲν ὀπιζόμενος,
Αὐτὸν ἔπειτα πάλιν τῖσαι κακὰ, μηδέ τ' ὀπίσσω
  Πατρὸς ἀτασθαλίη παισὶ γένοιτο κακόν·
Παῖδες δ' οἵ τ' ἀδίκου πατρὸς, τὰ δίκαια νοεῦντες
  Ποιῶσι, Κρονίδη, σὸν χόλον ἁζόμενοι,
Ἐξ ἀρχῆς τὰ δίκαια μετ' ἀστοῖσιν φιλέοντες,
  Μή τιν' ὑπερβασίην ἀντιτίειν πατέρων·
Ταῦτ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς φίλα. νῦν δ' ὁ μὲν ἔρδων
  Ἐκφεύγει, τὸ κακὸν δ' ἄλλος ἔπειτα φέρει.
Καὶ τοῦτ', ἀθανάτων βασιλεῦ, πῶς ἐστι δίκαιον;
  Ἔργων ὅστις ἀνὴρ ἐκτὸς ἐὼν ἀδίκων,
Μή τιν' ὑπερβασίην κατέχων, μήθ' ὅρκον ἀλιτρὸν,
  Ἀλλὰ δίκαιος ἐὼν, μὴ τὰ δίκαια πάθῃ;
Τίς δὴ καὶ βροτὸς ἄλλος, ὁρῶν πρὸς τοῦτον, ἔπειτα
  Ἅζοιτ' ἀθανάτους; καὶ τίνα θυμὸν ἔχων,
Ὁππότ' ἀνὴρ ἄδικος, καὶ ἀτάσθαλος, οὔτε τευ ἀνδρὸς,
  Οὔτέ τι ἀθανάτων μῆνιν ἀλευάμενος,
Ὑβρίζῃ πλούτῳ κεκορημένος· οἱ δὲ δίκαιοι
  Τρύχονται, χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ;

Ταῦτα μαθὼν φίλ' ἑταῖρε, δικαίως χρήματα ποιοῦ,
  Σώφρονα θυμὸν ἔχων ἐκτὸς ἀτασθαλίης,
Αἰεὶ τῶνδ' ἐπέων μεμνημένος· ἐς δὲ τελευτὴν
  Αἰνήσεις μύθῳ σώφρονι πειθόμενος.
Ζεὺς μὲν τῆσδε πόληος ὑπειρέχοι αἰθέρι ναίων
  Αἰεὶ δεξιτερὴν χεῖρ' ἐπ' ἀπημοσύνῃ,
Ἄλλοι τ' ἀθάνατοι μάκαρες θεοί· αὐτὰρ Ἀπόλλων
  Ἀρθρώσαι γλῶσσαν καὶ νόον ἡμέτερον·
Φόρμιγγ' αὖ φθέγγοιθ' ἱερὸν μέλος, ἠδὲ καὶ αὐλῷ·
  Ὑμεῖς δὲ σπονδὰς θεοῖσιν ἀρεσσάμενοι,
Πίνωμεν, χαρίεντα μετ' ἀλλήλοισι λέγοντες,
  Μηδὲν τὸν Μήδων δειδιότες πόλεμον.
Ὧδ' εἶναι, καὶ ἀμείνονα εὔφρονα θυμὸν ἔχοντας,
  Νόσφι μεριμνάων εὐφροσύνως διάγειν
Τερπομένους· τηλοῦ δὲ κακὰς ἀπὸ κῆρας ἀμῦναι,
  Γῆράς τ' οὐλόμενον, καὶ θανάτοιο τέλος.
Χρὴ Μουσῶν θεράποντα καὶ ἄγγελον, εἴ τι περισσὸν
  Εἰδείη σοφίης, μὴ φθονερὸν τελέθειν,
Ἀλλὰ τὰ μὲν μῶσθαι, τὰ δὲ δεικνύναι, ἄλλα δὲ ποιεῖν.
  Τί σφιν χρήσηται μοῦνος ἐπιστάμενος;
Φοῖβε ἄναξ, αὐτὸς μὲν ἐπύργωσας πόλιν ἄκρην,
  Ἀλκαθόῳ Πέλοπος παιδὶ χαριζόμενος·
Αὐτὸς δὲ στρατὸν ὑβριστὴν Μήδων ἀπέρυκε
  Τῆσδε πόλευς, ἵνα σοι λαοὶ ἐν εὐφροσύνῃ
Ἦρος ἐπερχομένου, κλειτὰς πέμπωσ' ἑκατόμβας,
  Τερπόμενοι κιθάρῃ, καὶ ἐρατῇ θαλίῃ,
Παιάνων τε χοροῖς ἰαχαῖσί τε σὸν περὶ βωμόν.
  Ἦ γὰρ ἔγωγε δέδοικ', ἀφραδίην ἐσορῶν

Καὶ

Hæc diſcens, care ſodalis, iuſte opes acquire,
Temperatum animum habens ſine peccato,
Semper horum verſuum memor:ad poſtremũ vero
Probabis verbo frugi obtemperans.
Iupiter quidem ſuper hanc ciuitatem tenebat *in æthere* habitans
Semper dextram manum in incolumitatem,
Aliique immortales beati dii : ſed Apollo
Concinnet linguam & mentem noſtram:
Citharâ item ſonet ſacrum melos , atq; etiam tibiæ.
Nos vero libationibus deos placantes,
Bibamus , iucunda inter nos loquentes,
Nil Medorum metuentes bellum.
Sic eſſe *detur*,& meliorem lętum animum habentes,
Sine curis hilariter viuere
Oblectatos;longe vero malas ſortes arcere,
Senectutemque exitialem,& mortis finem.
Oportet Muſarum famulum & nuncium , ſi quid eximium
Nouerit ſapientiæ,non inuidum eſſe;
Sed alia quidem inquirere , alia vero oſtendere, alia vero facere.
Quorſum eis vteretur, ſolus ſciens?
Phœbe rex , ipſe quidem turri muniſti arcem,
Alcathoo Pelopis filio gratificans:
Ipſe item exercitum iniurioſum Medorum aberce
Hac ciuitate,vt tibi populi in lætitia
Vere ineunte claras mittant hecatombas
Delectati cithara,& hilari conuiuio,
Pæanumque choris vociferationibusque tuum circum altare.
Profecto enim ego timeo,ſtultitiam intuens

Et

Et seditionem Græcorum populi corruptricem.
Sed tu Phœbe
Propitius nostram hanc custodi ciuitatem.
Veni quidẽ enim ego & in Siculã aliquando terram;
Venique in Eubœæ vitiferum solum,
Spartamque Eurotæ arundiniferi claram vrbem:
Et me excipiebant alacriter omnes aduenientẽ:
Sed nulla mihi oblectatio in præcordia venit illarũ:
Adeo nihil sane erat carius aliud patria.
Numquam mihi cura recentior alia occurrat
Præ amabili sapientia: sed hanc semper habens,
Oblecter cithara, & saltatione, & carmine:
Et cum bonis bonam habeam mentem.
Neque quemquam externum offendens factis improbis,
Neque quemquam ciuium, sed iustus exsistens,
Tuam ipsius mentem oblecta: morosorum vero ciuium
Alius tibi male, alius melius dicet.
Bonos alius valde vituperat, alius laudat;
Malorum vero mentio fit nulla.
Hominũ autem inculpatus super terram est nullus:
Sed cui melius *est?* cuius non pluribus cura est.
Nullus hominũm neque erit, neque ortus est,
Qui omnibus placens descendat in *domum* Plutonis:
Neque enim qui mortalibus & immortalibus imperat,
Iupiter Saturnius, hominibus omnibus placere potest.
Torno & amussi & gnomone virum oracula consulentem
Rectius oportet Cyrne obseruare;
Cui nempe *in* Pythone deus, respondens sacerdoti,
Vaticinium significauerit pingui ex adyto.

Nec

Καὶ στᾶσιν Ἑλλήνων λαοφθόρον· ἀλλὰ σὺ Φοῖβε
Ἵλαος ἡμετέρην τήνδε φύλασσε πόλιν.
Ἦλθον μὲν γὰρ ἔγωγε καὶ εἰς Σικελήν ποτε γαῖαν,
Ἦλθον δ' Εὐβοίης ἀμπελόεν πεδίον,
Σπάρτην τ' Εὐρώτα δονακοτρόφου ἀγλαὸν ἄστυ·
Καί μ' ἐφίλευν προφρόνως πάντες ἐπερχόμενον·
Ἀλλ' οὔτις μοι τέρψις ἐπὶ φρένας ἦλθεν ἐκείνων·
Οὕτως οὐδὲν ἄρ' ἦν φίλτερον ἄλλο πάτρης.
Μή ποτέ μοι μελέδημα νεώτερον ἄλλο φανείη
Ἀντ' ἐρατῆς σοφίης, ἀλλὰ τόδ' αἰὲν ἔχων
Τερποίμην φόρμιγγι, καὶ ὀρχηθμῷ, καὶ ἀοιδῇ,
Καὶ μετὰ τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὸν ἔχοιμι νόον.
Μήτε τινὰ ξεῖνον δηλεύμενος ἔργμασι λυγροῖς,
Μήτε τιν' ἐνδήμων, ἀλλὰ δίκαιος ἐών,
Τὴν σαυτοῦ φρένα τέρπε· δυσηλεγέων δὲ πολιτῶν
Ἄλλός τις σὲ κακῶς, ἄλλος ἄμεινον ἐρεῖ.
Τοὺς ἀγαθοὺς ἄλλος μάλα μέμφεται, ἄλλος ἐπαινεῖ·
Τῶν δὲ κακῶν μνήμη γίγνεται οὐδεμία.
Ἀνθρώπων δ' ἄψεκτος ἐπὶ χθονὶ γίγνεται οὐδείς,
Ἀλλ' ὡς λώϊον, ᾧ μὴ πλεόνεσσι μέλει.
Οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔτ' ἔσσεται, οὔτε πέφυκεν,
Ὅστις πᾶσιν ἁδὼν δύσεται εἰς ἀΐδου·
Οὐδὲ γὰρ, ὃς θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει,
Ζεὺς Κρονίδης, θνητοῖς πᾶσιν ἁδεῖν δύναται.
Τόρνου καὶ στάθμης καὶ γνώμονος ἄνδρα θεωρὸν
Εὐθύτερον χρή μιν Κύρνε φυλασσέμεναι·
Ὧιτινί κεν Πυθῶνι θεὸς, χρήσας ἱερεία,
Ὀμφὴν σημήνῃ πίονος ἐξ ἀδύτου.

Οἶκ

Οὔτι τι γὰρ προσθεὶς, οὐδέν κε τι φάρμακον εὕροις·
  Οὔτ' ἀφελὼν, πρὸς θεῶν ἀμπλακίην προφύγοις.
Χρῆμ' ἔπαθον θανάτου μὲν ἀεικέος οὔ τι κάκιον,
  Τῶν δ' ἄλλων πάντων Κύρν' ἀνιηρότατον·
Οἵ με φίλοι προὔδωκαν, ἐγὼ δ' ἐχθροῖσι πελασθεὶς
  Εἰδήσω καὶ τῶν, ὅντιν' ἔχουσι, νόον.
Βοῦς μοι ἐπὶ γλώσσης κρατερῷ ποδὶ λὰξ ἐπιβαίνων
  Ἴσχει κωτίλλειν, καίπερ ἐπιστάμενον,
Κύρν'· ἔμπης δ', ὅ τι μοῖρα παθεῖν, οὐκ ἔσθ' ὑπαλύξαι·
  Ὅττι δὲ μοῖρα παθεῖν, οὔ τι δέδοικα παθεῖν.
Ἐς πολὺ ἄρρηκτον κακὸν ἥκομεν, ἔνθα μάλιστα
  Κύρνε σὺν ἀμφοτέρους μοῖρα λάβοι θανάτου.
Οἳ δ' ἀπογηράσκοντας ἀτιμάζουσι τοκῆας,
  Τούτων τοι χώρη Κύρν' ὀλίγη τελέθει.
Μήτι τιν' αὔξε τύραννον ἐπ' ἐλπίσι κέρδεος εἶναι,
  Μήτε κτεῖνε, θεῶν ὅρκια συνθέμενος.
Πῶς ἡμῖν τέτληκεν ὑπ' αὐλητῆρος ἀείδειν
  Θυμός; γῆς δ' οὖρος φαίνεται ἐξ ἀγορῆς,
Ἥτε τρέφει καρποῖσιν, ἐν εἰλαπίναις φορέοντας
  Ξανθῇσίν τε κόμαις πορφυρέους στεφάνους.
Ἀλλ' ἄγε δὴ, Σκύθα, κεῖρε κόμην, ἀπό παυε δὲ κῶμον,
  Πένθει δ' εὐώδη χῶρον ἀπολλύμενον.
Πίστει χρήματ' ὄλεσσα, ἀπιστίῃ δ' ἐσάωσα·
  Γνώμη δ' ἀργαλέη γίγνεται ἀμφοτέρων.
Πάντα τάδ' ἐν κοράκεσσι καὶ ἐν φθορᾷ· οὐδέ τις ἡμῖν
  Αἴτιος ἀθανάτων Κύρνε θεῶν μακάρων·
Ἀλλ' ἀνδρῶν τε βίη, καὶ κέρδεα πολλὰ, καὶ ὕβρις,
  Πολλῶν ἐξ ἀγαθῶν ἐς κακότητ' ἔβαλον.

Δισσαί

Nec quicquam enim addens, vllum remedium inueneris;
Neque auferens, a diis delictum profugeris.
Rem passus sum morte indigna nihil inferiorem,
Sed aliarũ omnium *rerum* Cyrne molestissimam:
Amici me prodiderũt. ego vero inimicos accedens,
Videbo & eorum, quamnam habeant, mentem.
Bos mihi super lingua forti pede calcitrando insi-
Prohibet garrire, etiam scientem, [stens,
Cyrne:tamẽ, quod fatũ *est* pati, non licet effugere.
Quod vero fatum *est* pati,timeo pati.
In valde durum malum venimus: vbi maxime
Cyrne ambos fatum corripiat mortis.
Qui vero senescentes contemnunt parentes,
Horum quidem locus Cyrne modicus est.
Neque quemquam adiuua tyrannum,sub spe lucro *id* fore;
Neque occide, deorum fœdera iniens.
Quomodo nobis sustinuit ad tibicinem canere
Animus? terræ autẽ moderator apparet ex foro,
Quæ nutrit frugibus, in conuiuiis gestantes
Flauisque comis purpureas coronas.
Sed agedum ô Scytha, tonde comam, seda comissationem:
Luge vero suaueolentem locum pereuntem.
Fide opes perdidi,diffidentia autem seruaui:
Consilium vero difficile est amborum.
Omnia illa in coruis & in corruptione *sunt:* neque quis nobis
Autor immortalium Cyrne deorum beatorum;
Sed virorum vis, & lucra multa, & iniuria,
Multis ex bonis in calamitatem protruserunt.

Duæ

Duæ ſane *ſunt* potus labes miſeris mortalibus;
Sitis membra reſoluens, & inebriatio difficilis.
Horum vero per medium verſabor; neque mihi perſuadebis, [briari.
Neque quidquam non potare, neque nimis ine-
Vinum mihi in reliquis quidem placet, in vno autem diſplicet, [cum agit.
Quando *ſcilicet* armans me, virum contra inimi-
Sed quando ſupra exſiſtens, infra fit,
Tunc domum ito, intermiſſo potu. [cile eſt:
Bene quidem conſtitutũ virum male cõſtituere, fa-
Bene vero cõſtituere male cõſtitutũ, difficile *eſt*.
Calcibus inſulta populo fatuo, percuteque ſtimulo
Acuto, & iugum graue circumpone:
Non enim vmquam inuenies populum, domini amantem adeo,
Hominum quotquot ſol aſpicit.
Iupiter virum perdat cæleſtis, qui ſodalem
Mollia garriens fallere vult.
Suauia quidẽ & prius, ſed multo meliora quam nũc:
Quia miſeris nulla eſt gratia.
Sæpe ciuitas hæc per rectorum nequitiam,
Velut nauis inclinata, ſecus terram cucurrit.
Amicorũ vero ſi quidẽ quis videt me aliquid aduer-
Ceruicẽ auertens, neq; videre vult: [ſi habentẽ,
Si vero quidpiam mihi alicunde boni, qualia ſæpe contingunt viro;
Multas ſalutationes & amicitias habeo.
Amici me produnt, & non volunt quidquam dare,
Viris apparentibus: ſed ego vltronea
Serotinaq; egredior, & matutina rurſus ingredior,
Cum gallorum vox *auditur* expergiſcentium.
Multis

Δισσαί τοι πόσιος κῆρες δειλοῖσι βροτοῖσι,
Δίψα τε λυσιμελὴς, καὶ μέθυσις χαλεπή.
Τούτων δ' ἂν τὸ μέσον στρωφήσομαι, οὐδέ με πείσεις,
Οὔτε τι μὴ πίνειν, οὔτε λίην μεθύειν.
Οἶνος ἐμοὶ τὰ μὲν ἄλλα χαρίζεται· ἐν δ' ἀχάριστος,
Εὖτ' ἂν θωρήξας μ', ἄνδρα πρὸς ἐχθρὸν ἄγει.
Ἀλλ' ὁπόταν καθύπερθεν ἐὼν, ὑπένερθε γένηται,
Τουτάκις οἴκαδ' ἴμεν παυσάμενον πόσιος.
Εὖ μὲν κείμενον ἄνδρα κακῶς θέμεν, εὐμαρές ἐστιν·
Εὖ δὲ θέμεν τὸ κακῶς κείμενον, ἀργαλέον.
Λὰξ ἐπίβα δήμῳ κενεόφρονι, τύπτε δὲ κέντρῳ
Ὀξέϊ, καὶ ζεύγλην δύσλοφον ἀμφιτίθει.
Οὐ γὰρ ἔθ' εὑρήσεις δῆμον φιλοδέσποτον ὧδε
Ἀνθρώπων, ὁπόσους ἥλιος καθορᾷ.
Ζεὺς ἄνδρ' ἐξολέσειεν ὀλύμπιος, ὃς τὸν ἑταῖρον
Μαλθακὰ κωτίλλων ἐξαπατᾶν ἐθέλει.
Ἤδεα μὲν καὶ πρόσθεν, ἀτὰρ πολὺ λώονα ἢ νῦν·
Τοὔνεκα τοῖς δειλοῖς οὐδεμί' ἐστὶ χάρις.
Πολλάκις ἡ πόλις ἥδε δι' ἡγεμόνων κακότητα,
Ὥσπερ κεκλιμένη ναῦς, παρὰ γῆν ἔδραμε.
Τῶν δὲ φίλων εἰ μέν τις ὁρᾷ μέ τι δεινὸν ἔχοντα,
Αὐχέν' ἀποστρέψας, οὐδ' ἐσορᾶν ἐθέλει·
Ἢν δέ τί μοι ποθὲν ἐσθλὸν, ἃ πολλάκι γίγνεται ἀνδρὶ,
Πολλοὺς ἀσπασμοὺς καὶ φιλότητας ἔχω.
Οἵ με φίλοι προδιδοῦσι, καὶ οὐκ ἐθέλουσί τι δοῦναι
Ἀνδρῶν φαινομένων· ἀλλ' ἐγὼ αὐτομάτη
Ἑσπερίη τ' ἔξειμι, καὶ ὀρθρίη αὖθις ἔσειμι,
Ἦμος ἀλεκτρυόνων φθόγγος ἐγειρομένων.

Πολλοῖς

Πολλοῖς ἀχρήστοισιν θεὸς διδοῖ ἀνδράσιν ὄλβον
  Ἐσθλόν, ὃς οὔθ' αὐτῷ βέλτερος οὐδὲν ἐών,
Οὔτε φίλοις· ἀρετῆς δὲ μέγα κλέος οὔποτ' ὀλεῖται·
  Αἰχμητὴς γὰρ ἀνὴρ γῆν τε καὶ ἄστυ σαοῖ.
Ἔν μοι ἔπειτα πέσοι μέγας οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν
  Χάλκεος, ἀνθρώπων δεῖμα παλαιγενέων,
Εἰ μὴ ἐγὼ τοῖσιν μὲν ἐπαρκέσω, οἵ με φιλεῦσι·
  Τοῖς δ' ἐχθροῖς ἀνίη καὶ μέγα πῆμ' ἔσομαι.
Οἶνε, τὰ μέν σ' αἰνῶ, τὰ δὲ μέμφομαι· οὐδέ σε πάμπαν
  Οὔτέ ποτ' ἐχθαίρειν, οὔτε φιλεῖν δύναμαι.
Ἐσθλὸς καὶ κακὸς ἐσσί· τίς ἄν σέ γε μωμήσαιτο;
  Τίς δ' ἂν ἐπαινήσῃ, μέτρον ἔχων σοφίης;
Πῖν' οἶνον, τὸν ἐμῆς κορυφῆς αἱ Ταϋγέτοιο
  Ἄμπελοι ἤνεγκαν, τὰς ἐφύτευσ' ὁ γέρων
Οὔρεος ἐν βήσσῃσι θεοῖσι φίλος Θεότιμος,
  Ἐκ πλατανιστοῦντος ψυχρὸν ὕδωρ ἐπάγων.
Τοῦ πίνων, ἀπὸ μὲν χαλεπὰς σκεδάσεις μελεδῶνας,
  Θωρηχθεὶς δ' ἔσεαι πολλὸν ἐλαφρότερος.
Εἰρήνη καὶ πλοῦτος ἔχοι πόλιν, ὄφρα μετ' ἄλλων
  Κωμάζοιμι· κακοῦ δ' οὐκ ἔραμαι πολέμου.
Μηδὲ λίην κήρυκος ἀν' οὖς ἔχε μακρὰ βοῶντος·
  Οὐ γὰρ πατρῴας γῆς πέρι μαρνάμεθα.
Ἀλλ' αἰσχρὸν παρεόντα καὶ ὠκυπόδων ἐπιβάντα
  Ἵππων, μὴ πόλεμον δακρυόεντ' ἐσιδεῖν.
Οἴμοι ἀναλκίης· ἀπὸ μὲν Κήρινθος ὄλωλε,
  Ληλάντου δ' ἀγαθὸν κείρεται οἰνόπεδον·
Οἱ δ' ἀγαθοὶ φεύγουσι, πόλιν δὲ κακοὶ διέπουσιν·
  Ὡς κυψελλίζον Ζεὺς ὀλέσειε γένος.

Γνώμης

Multis inutilibus Deus dat viris diuitias
Bonas: qui neq; sibi melior quidquam exſiſtens,
Neque amicis. virtutis autem magna gloria nunquam peribit.
Bellator enim vi terram & vrbem ſeruauerit.
In me deinde cadat magnum cælum latum ſuperne
Æreum, hominum metus antiquorum,
Si non ego illis quidem auxiliabor, qui me amant;
Sed inimicis moleſtia & magnũ nocumentũ ero.
Vinum, partim quidem te laudo, partim vero te culpo. nec tamen te omnino
Neque vnquam odiſſe, neque amare poſſum.
Bonum & malum es: quis te quidem vituperauerit?
Quis vero laudauerit, mediocrem habens ſapientiam?
Bibe vinum, quod mei verticis Taygeti
Vites tulerunt, quas plantauit ſenex
Montis in cliuis, diis carus Theotimus,
Ex plataneto frigidam aquam inducens.
Ex quo bibens quidem, graues diſſipabis curas;
Potus vero, eris multo alacrior.
Pax & diuitiæ habeant ciuitatem, vt cum aliis
Comiſſer: malum enim non amo bellum.
Neque nimis præconi aurem præbe longe late vociferanti:
Non enim paterna pro terra pugnamus.
Sed turpe *eſt* præſentem & velocibus inſidentem
Equis, non bellum lacrymoſum intueri.
Heu mihi ob ignauiam; Cerynthus enim periit;
Lelantique bonum tondetur vinetum:
Boni exſulant, ciuitatem vero mali adminiſtrant:
Vt Cypſellizon Iupiter perdat genus;

Consilio vero nil melius vir habet in seipso;
Neque inconsiderantia Cyrne *quidquam* peius.
Cyrne ne viris per omnia mortalibus succense,
Expendens quod mentem, qualem quisq;, habes
Ipse in pectoribus, & facta: & iusto
Et iniusto magnum damnum mortalibus inest.
Est aliud quidem peius, aliud vero melius factum cuiusque:
Nullus vero hominum ipse *per* omnia, sapiens.
Quisquis impensam seruat, pecunias captans,
Clarissimam virtutem apud intelligentes habet.
Si enim perspicere vitæ finem liceret, quanto *tempore* quis
Emenso in *domum* Plutonis transiturus esset;
Par esset *eum* qui quidem plus temporis fatũ exspectaret,
Parcere magis huic quam haberet vitæ.
Iam vero non licet: quod sane & mihi magnum luctum excitat:
Et mordeor mentẽ, & dupliciter animũ habeo.
In triuio consisto: duæ sunt ante viæ mihi:
Considero, harum vtram ingrediar priorem.
Aut nihil expendens, teram vitam in miseria:
Aut viuam iucunde, opera faciens pauca.
Vidi enim ego qui parceret, & numquam ventri
Cibũ liberaliorẽ, diues exsistẽs, daret: [nis intra,
Verum prius quã perfecisset, descẽdit domũ Pluto-
Opes vero *is* hominũ, qui in *eas* incidit, accepit:
Adeo vt intempestiue laboraret, & nõ daret vt vel-
Noui vero aliũ, q erat ventri indulgens: [let q̃s.
Facultates quidem dilapidauit: dicebat enim, Viuo mentem oblectans: [viderit.
Mendicat vero *apud* amicos omnes, vbi aliquem

Sic

Γνώμης δ' οὐδὲν ἄμεινον ἀνὴρ ἔχει ἔν γε ἑαυτῷ,
Οὐδ' ἀγνωμοσύνης Κύρν' ἀνιηρότερον.
Κύρνε μὴ ἀνδράσι πάντα καταθνητοῖς χαλεπαίνειν,
Γιγνώσκων ὡς νοῦν, οἷον ἕκαστος, ἔχει
Αὐτὸς ἐνὶ στήθεσσι, καὶ ἔργματα· τῷ τε δικαίῳ,
Τῷ τ' ἀδίκῳ, μέγα κεν πῆμα βροτοῖσιν ἐπῆ.
Ἔστι τὸ μὲν χεῖρον, τὸ δ' ἄμεινόν γ' ἔργον ἑκάστου·
Οὐδεὶς δ' ἀνθρώπων αὐτὸς ἅπαντα σοφός.
Ὅστις ἀνάλωσιν τηρεῖ, κατὰ χρήματα θηρῶν,
Κυδίστην ἀρετὴν τοῖς συνιεῖσιν ἔχει.
Εἰ μὲν γὰρ καθιδεῖν βιότου τέλος ἦν, ὁπόσον τις
Ἤμελλ' ἐκτελέσας εἰς ἀίδαο περᾶν,
Εἰκὸς ἂν ἦν, ὃς μὲν πλείω χρόνον αἶσαν ἔμιμνε,
Φείδεσθαι μᾶλλον τοῦτον ὃν εἶχε βίον.
Νῦν οὐκ ἔστιν· ὃ δὴ καὶ ἐμοὶ μέγα πένθος ὄρωρε,
Καὶ δάκνομαι ψυχὴν, καὶ δίχα θυμὸν ἔχω·
Ἐν τριόδῳ δ' ἕστηκα· δύ' εἰσὶ δὲ πρόσθεν ὁδοί μοι·
Φροντίζω, τούτων ἥντιν' ἴω προτέρην·
Ἢ μηδὲν δαπανῶν τρύχω βίον ἐν κακότητι,
Ἢ ζώω τερπνῶς, ἔργα τελῶν ὀλίγα.
Εἶδον μὲν γὰρ ἔγωγ', ὃς ἐφείδετο, κοὔποτε γαστρὶ
Σῖτον ἐλευθέριον, πλούσιος ὤν, ἐδίδου·
Ἀλλὰ πρὶν ἐκτελέσαι, κατέβη δόμον ἄιδος εἴσω·
Χρήματα δ' ἀνθρώπων οὑπιτυχὼν ἔλαβεν·
Ὥστ' ἐς ἄκαιρα πονεῖν, καὶ μὴ δόμεν ᾧ κ' ἐθέλοι τις.
Εἶδον δ' ἄλλον, ὃς ἦν γαστρὶ χαριζόμενος·
Χρήματα μὲν διέτριψεν, ἔφη δ', Ὑπάγω φρένα τέρ-
Πτωχεύει δὲ φίλους πάντας, ὅπου τιν' ἴδῃ. [ψας.

Οὕτω Δημόκλεις, κατὰ χρήματ' ἄριστον ἁπάντων
  Τὴν δαπάνην θέσθαι, καὶ μελέτην ἐχέμεν·
Οὔτε γὰρ ἂν προκαμὼν ἄλλῳ κάματον μεταδοίης,
  Οὔτ' ἂν πτωχεύων δουλοσύνην τελέοις·
Οὐδ' εἰ γῆρας ἵκοιτο, τὰ χρήματα πάντ' ἀποδραίη.
  Εν δὲ τοιῷδε γενεῇ χρήματ' ἄριστον ἔχειν·
Εἰ μὲν γὰρ πλουτεῖς, πολλοὶ φίλοι· ἢν δὲ πένηαι,
  Παῦροι· κοὐκέθ' ὁμῶς αὐτὸς ἀνὴρ ἀγαθός.
Φείδεσθαι μὲν ἄμεινον· ἐπεὶ οὐδὲ θανόντ' ἀποκλαίει
  Οὐδεὶς, ἢν μὴ ὁρᾷ χρήματα λειπόμενα.
Παύροις ἀνθρώπων ἀρετὴ καὶ κάλλος ὀπηδεῖ·
  Ὄλβιος ὃς τούτων ἀμφοτέρων ἔλαχεν·
Πάντες μὲν τιμῶσιν ὁμῶς ἴσοι, οἵ τε κατ' αὐτὸν
  Εἴκουσιν χώρης, οἵ τε παλαιότεροι.
Οὐ δύναμαι φωνῇ λιγύρ' ἀδέμεν, ὥσπερ ἀηδών·
  Καὶ γὰρ τὴν προτέραν νύκτ' ἐπὶ κῶμον ἔβην.
Οὐδὲ τὸν αὐλητὴν προφασίζομαι, ἀλλά μ' ἑταῖρος
  Εκλείπει, σοφίης οὐκ ἐπιδευόμενος.
Εγγύθεν αὐλητῆρος ἀείσομαι, ὧδε καταστὰς
  Δεξιὸς, ἀθανάτοις θεοῖσιν ἐπευχόμενος.
Εἶμι παρὰ στάθμην ὀρθὴν ὁδὸν, οὐδετέρωσε
  Κλινόμενος· χρὴ γάρ μ' ἄρτια πάντα νοεῖν.
Πατρίδα κοσμήσω λιπαρὴν πόλιν, οὔτ' ἐπὶ δήμῳ
  Τρέψας, οὔτ' ἀδίκοις ἀνδράσι πειθόμενος.
Νεβρὸν ὑπ' ἐξ ἐλάφοιο λέων ὣς ἀλκὶ πεποιθὼς,
  Ποσσὶ καταμάρψας, αἵματος οὐκ ἔπιον.
Τειχέων δ' ὑψηλῶν ἐπιβὰς πόλιν οὐκ ἀλάπαξα·
  Ζευξάμενος δ' ἵππους, ἅρματος οὐκ ἐπέβην.

Πρήξας

Sic ô Democles, pro facultatibus optimũ omnium
Sumptum facere, & curam habere.
Neqne enim cum prælaboraueris, alii laborem *tu-*
um impertieris;
Neque mendicans, seruitutem finieris:
Neque si senectus venerit, opes omnes effluxerint:
Nam in isto genere opes optimum *est* habere:
Si enim diues es, multi *sunt tibi* amici: si vero paup sis,
Pauci. nec iam similiter ipse vir bonus *est*.
Parcere quidem melius est: quoniam nec mortuum
luget
Quisquam, si non videt opes relictas.
Paucis hominum virtus & pulchritudo obuenit:
Beatus *est* qui hæc ambo sortitus est.
Omnes quidem *eum* colunt simul æquales; quique
pares ei sunt,
Cedunt loco, quique seniores *sunt*.
Non possum voce suaui canere, velut luscinia:
Etenim superiori nocte ad comissationem iui.
Neque tibicinem causor: sed me sodalis
Deserit, sapientiæ non indigens.
Prope tibicinem canam, istic constitutus.
Dexter, immortales deos precans.
Eo ad amussim rectam viam, neutram in partem
Inclinãs: oportet enim me recta omnia cogitare.
Patriam ornabo opimam ciuitatem, neque ad po-
pulum
Versus, neque iniquis viris obediens.
Hinnulum ex ceruo leo vt viribus confidens,
Pedibus comprehendens, sanguinem non bibi.
Murosque altos conscendens ciuitatẽ non diripui:
Iungensque equos currum non inscendi:

 Agens

Agens vero non egi, & non finiui finiens;
Faciensque non feci, perfecique non perficiens.
Ignauis vero benefacienti duo *sunt* mala: nam se suis
Priuabit multis, & gratia nulla *habebitur*.
Si quo affectus a me beneficio magno, non gratiam
habes,
Egens nostras iterum adeas domos.
Donec quidem ipse bibi ex fonte profundo,
Suauis mihi videbatur & pulchra esse aqua:
Modo vero iam turbatus est, aqua vero commisce-
Alio fonte bibam aut fluuio. [tur limo:
Ne vmquam laudes prius quam noueris virũ clare,
Ingenium, & modum, & mores qualis sit.
Multi sane fucatos fallaces mores habentes,
Occultant. induentes animum diurnum:
Horum vero indicat omnium tẽpus mores cuiusq;.
Etenim ego mentem longe iam extra perrexi;
Præuenique laudans, priusquam tuos per omnia
didicissem
Mores: nũc autẽ iam, nauis velut, longe discedo.
Quæ vero virtus *est* bibentẽ, vini p̃mium reportare?
Sæpe sane vincit & malus virum bonum.
Nullus hominum, quem postquam tandem terra
texerit,
Inque erebũ descenderit domumq; Proserpinæ,
Oblectatur, neque lyram neque tibiam audiens,
Neque Bacchi dona tollens:
Hæc intuens, corde voluptatem percipiam, donec
leuia
Genua, & caput intremulus proferam.
Ne mihi vir sit lingua amicus, sed magis re ipsa:
Vtrumque, & manibus properet, & opibus:
Neque

Πρήξας δ' οὐκ ἔπρηξα, καὶ οὐκ ἐτέλεσα πλέονας·
Δρήσας δ' οὐκ ἔδρησ', λύσας δ' οὐκ ἀνύσας.
Δειλοὺς δ' εὖ ἔρδοντι δύο κακά· τῶν τε γὰρ αὐτοῦ
Χηρώσει πολλῶν, καὶ χάρις οὐδεμία.
Εἴ τι παθὼν ἀπ' ἐμεῦ ἀγαθὸν μέγα, μὴ χάριν οἶδας,
Χρήζων ἡμετέρους αὖθις ἵκοιο δόμους.
Ἔς τι μὲν αὐτὸς ἔπινον ἀπὸ κρήνης μελανύδρου,
Ἡδύ τι μοι ἐδόκει καὶ καλὸν εἶμεν ὕδωρ·
Νῦν δ' ἤδη τεθόλωται, ὕδωρ δ' ἀναμίσγεται ὕδει·
Ἄλλης δὴ κρήνης πίομαι ἢ ποταμοῦ.
Μή ποτ' ἐπαινέσῃς, πρὶν ἂν εἰδῇς ἄνδρα σαφηνῶς,
Ὀργὴν καὶ ῥυθμὸν καὶ τρόπον ὅστις ἂν ᾖ.
Πολλοί τοι κίβδηλον ἐπίκλοπον ἦθος ἔχοντες,
Κρύπτουσ', ἐνθέμενοι θυμὸν ἐφημέριον·
Τούτων δ' ἐκφαίνει πάντων χρόνος ἦθος ἑκάστου·
Καὶ γὰρ ἐγὼ γνώμης πολλὸν ἄρ' ἐκτὸς ἔβην·
Ἔφθην δ' αἰνήσας πρὶν σοῦ κατὰ πάντα δαῆναι
Ἤθεα· νῦν δ' ἤδη, ναῦς ἅθ', ἑκὰς διέχω.
Τίς δ' ἀρετὴ πίνοντ' ἐπιοίνιον ἆθλον ἑλέσθαι;
Πολλάκι τοι νικᾷ καὶ κακὸς ἄνδρ' ἀγαθόν.
Οὐδεὶς ἀνθρώπων, ὃν ἐπεί ποτε γαῖα καλύψῃ,
Εἴς τ' ἔρεβος καταβῇ δώματα Περσεφόνης,
Τέρπεται, οὔτε λύρης οὔτ' αὐλητῆρος ἀκούων,
Οὔτε Διωνύσου δῶρ' ἐσαειράμενος.
Ταῦτ' ἐσορῶν, κραδίην εὖ πείσομαι, ὄφρα τ' ἐλαφρὰ
Γούνατα καὶ κεφαλὴν ἀτρεμέων προφέρω.
Μή μοι ἀνὴρ εἴη γλώσσῃ φίλος, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ·
Χερσίν τε σπεύδοι χρήμασί τ' ἀμφότερα.

Μηδὲ παρὰ κρητῆρσι λόγοισιν ἐμὴν φρένα τέρποι,
Ἀλλ' ἔρδων φαίνοιτ', εἴ τι δύναιτ' ἀγαθόν.
Ἡμεῖς δ' ἐν θαλίῃσι φίλον καταθώμεθα θυμὸν,
Ὄφρ' ἔτι τερπωλῆς ἔργ' ἐρατεινὰ φέρῃ.
Αἶψα γὰρ, ὥστε νόημα, παρέρχεται ἀγλαὸς ἥβη,
Οὐδ' ἵππων ὁρμὴ γίγνεται ὠκυτέρη,
Αἵτε περ ἄνδρα φέρουσι δορυσσόον ἐς πόνον ἀνδρῶν
Λάβρως, πυροφόρῳ τερπόμεναι πεδίῳ.
Πῖν', ὁπόταν πίνωσιν· ὅταν τι θυμὸν ἀσηθῇς.
Μηδεὶς ἀνθρώπων γνῷ σε βαρυνόμενον.
Ἄλλοτέ τοι πάσχων ἀνιήσεαι, ἄλλοτε δ' ἔρδων
Χαιρήσειν δύνασαι, ἄλλοτέ τ' ἄλλος ἀνήρ.
Εἰ θείης Ἀκάδημε ἐφίμερον ὕμνον ἀείδειν,
Ἆθλον δ' ἐν μέσσῳ παῖς καλὸν ἄνθος ἔχων,
Σοί τ' εἴη καὶ ἐμοὶ σοφίης πέρι δηρισάντοιν,
Γνοίης χ' ὅσσον ὄνων κρέσσονες ἡμίονοι.
Ἦμος δ' ἠέλιος μὲν ἐν αἰθέρι μώνυχας ἵππους
Ἄρτι παραγγέλλοι, μέσσατον ἦμαρ ἔχων·
Δείπνου δὴ λήγοιμεν, ὅπου τινὰ θυμὸς ἀνώγοι,
Παντοίων ἀγαθῶν γαστρὶ χαριζόμενοι·
Χέρνιβα δ' αἶψα θύραζε φέροι, στεφανώματα δ' εἴσω
Εὐειδὴς ῥαδιναῖς χερσὶ Λάκαινα κόρη.
Ἥδ' ἀρετὴ τόδ' ἄεθλον ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστον,
Κάλλιστόν τε φέρειν γίγνεται ἀνδρὶ σοφῷ.
Ξυνὸν δ' ἐσθλὸν τοῦτο πόληΐ τε, παντί τε δήμῳ,
Ὅστις ἀνὴρ διαβὰς ἐν προμάχοισιν ἔνι.
Ξυνὸν δ' ἀνθρώποις ὑποθήσομαι, ὄφρα τις ἥβης
Ἀγλαὸν ἄνθος ἔχων, καὶ φρεσὶν ἐσθλὰ νοῇ·

Τῶν

Neq; inter pocula verbis meam mentem oblectet:
Sed faciens appareat, si quid possit, bonum.
Nos vero in conuiuiis carum deponamus animum,
Vt insuper oblectationis opera amabilia ferat.
Statim enim, tamquam cogitatio, præterit splendida pubertas:
Neque equarum impetus est velocior,
Quæ quidem virũ ferunt hastiuibrũ in laborem virorum.
Præcipites, farrifero oblectatæ campo.
Bibe, cũ bibunt *alii:* cũ quidẽ animo mœstus fueris,
Nemo hominum norit te grauatum.
Interdum quidem patiens mœrebis, interdumq; faciens
Gaudere potes, aliàsque alius vir.
Si institueris ô Academe amabilẽ hymnum canere,
Præmium autem in medio puer pulchrum florem habens,
Tibique sit & mihi de sapientia certantibus:
Cognoueris quanto asinis præstãtiores *sint* muli.
Cum vero sol quidem in æthere solidũgulos equos
Iam admouerit, medium diem habens,
A cœna cessemus *& eamus* quo quem animus iubet,
Variis bonis ventri satisfacientes:
Gutturniumque statim foras ferat, coronas vero intro
Formosa agilibus manibus Lacæna puella.
Virtus vero præmium inter homines optimum,
Pulcherrimumque reportatu est viro sapienti.
Cõmune vero bonũ hoc ciuitatiq; omniq; populo,
Quisqs vir passis pedib. inter ꝓpugnatores stat.
Communiter item hominibus præcepta dabo, vt quis pubertatis
Nitidũ florem habens, & mẽtibus bona cogitet:

De

De suis possessionibus bene sibi facere *oportet*: non
enim repubescere
Bis datur a diis, neque fuga mortis
Mortalib. hominibus: grauis aũt senectus coarguit
Perniciosa, caputque apprehendit summum.
Quam beatus fortunatusque & felix *est*, quisquis
expers
Laborum, in Plutonis domũ nigram descendit:
Priusquã inimicos consternare & supare vi licuerit,
Examinareq; amicos, quamnam habeant mentem.
Statim mihi ꝑ quidem corpus fluit imẽnsus sudor;
Consternor vero intuens florem iuuentutis,
Iucundũ simul & pulchrum: quia diutius debebat
Verum breuis est, velut somnium, [esse:
Adolescentia pretiosa: sed perniciosa & deformis
Confestim super caput senectus pendet.
Numquam inimicis sub iugum ceruicem ponam
Graue, neque si mihi Tmolus instet capiti.
Ignauis sane *in* malis vaniores luctus sunt:
Proborum vero semper actiones rectiores.
Facilisque actio inter homines, malitiæ:
Boni autem difficilis, Cyrne, est conatus.
Confide anime malis pariter intoleranda passus:
Improborum sane cor est citatius.
Neque tu infectas ob res dolorem augens
Oderis, neque ægre feras: neque amicos molestiã
affice,
Neq; inimicos exhilara. Deorum enim fatata dona
Non facile mortalis vir effugerit;
Neque nigræ descendens in fundum paludis,
Neq; cum ipsum habuerit tartarus tenebrosus.
Virum

Τῶν αὐτοῦ κτεάνων εὖ πασχέμεν· οὐ γὰρ ἀνηβᾶν
  Δὶς πέλεται πρὸς θεῶν, οὐδὲ λύσις θανάτου
Θνητοῖς ἀνθρώποισι· κακὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἐλέγχει
  Οὐλόμενον, κεφαλῆς δ' ἅπτεται ἀκροτάτης.
Ὡς μάκαρ εὐδαίμων τε καὶ ὄλβιος, ὅστις ἄπειρος
  Ἄθλων, εἰς ἅδου δῶμα μέλαν κατέβη·
Πρίν τ' ἐχθροὺς πτῆξαι καὶ ὑπερβῆναί περ ἀνάγκῃ,
  Ἐξετάσαι τε φίλους, ὅντιν' ἔχουσι νόον.
Αὐτίκα μοὶ κατὰ μὲν χροιὴν ῥέει ἄσπετος ἱδρώς,
  Πτοιοῦμαι δ' ἐσορῶν ἄνθος ὁμηλικίης,
Τερπνὸν ὁμῶς καὶ καλόν· ἐπεὶ πλέον ὤφελεν εἶναι,
  Ἀλλ' ὀλιγοχρόνιον γίγνεται ὥσπερ ὄναρ
Ἔβη τιμήεσσα· τὸ δ' οὐλόμενον καὶ ἄμορφον
  Αὐτίχ' ὑπὲρ κεφαλῆς γῆρας ὑπερκρέμαται.
Οὔποτε τοῖς ἐχθροῖσιν ὑπὸ ζυγὸν αὐχένα θήσω
  Δύσλοφον, οὐδ' εἴ μοι Τμῶλος ἔπεστι κάρῃ.
Δειλοῖς τοι κακότητι ματαιότεροι νόοι εἰσί,
  Τῶν δ' ἀγαθῶν αἰεὶ πρήξιες ἰθύτεραι.
Ῥηϊδίη τε πρῆξις ἐν ἀνθρώποις κακότητος·
  Τοῦ δ' ἀγαθοῦ χαλεπὴ Κύρνε πέλει παλάμη.
Τόλμα θυμὲ κακοῖσιν ὁμῶς ἄτλητα πεπονθώς·
  Δειλῶν τοι κραδίη γίγνεται ὀξυτέρη.
Μηδὲ σύ γ' ἀπρήκτοισιν ἐπ' ἔργμασιν ἄλγος ἀέξων
  Ἔχθει, μηδ' ἄχθου· μηδὲ φίλους ἀνία,
Μηδ' ἐχθροὺς εὔφραινε. θεῶν δ' εἱμαρμένα δῶρα
  Οὐκ ἂν ῥηϊδίως θνητὸς ἀνὴρ προφύγοι,
Οὔτ' ἂν πορφυρέης καταδὺς ἐς πυθμένα λίμνης,
  Οὔτ' ὅταν αὐτὸν ἔχῃ τάρταρος ἠερόεις.

Ἀνδρά

Ἀνδρά τι ἐς ἀγαθὸν χαλεπώτατον ἐξαπατῆσαι,
Ὡς ἐν ἐμῇ γνώμῃ Κύρνε πάλαι κέκριται.
Ἡδέα μὲν καὶ πρόσθεν, ἀτὰρ πολὺ λώιον ἤδη·
Οὕνεκα τοῖς δειλοῖς οὐδεμί' ἐστὶ χάρις.
Ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵτινες οἶνον
Μὴ πίνουσ' ἄστρου καὶ κυνὸς ἀρχομένου.
Δεῦρο σὺν αὐλητῆρι παρὰ κλαίοντι γελῶντες
Πίνωμεν, κείνου κήδεσι τερπόμενοι.
Εὕδωμεν· φυλακὴ δὲ πόλεως φυλάκεσσι μελήσει.
Ἀστυφελῆς ἐρατῆς πατρίδος ἡμετέρης.
Ναὶ μὰ Δί', εἴ τις τῶνδε καὶ ἐγκεκαλυμμένος εὕδει,
Ἡμέτερον μῶμον δέξεται ἀρπαλέως.
Νῦν μὲν πίνοντες τερπώμεθα, καλὰ λέγοντες·
Ἄσσα δ' ἔπειτ' ἔσται, ταῦτα θεοῖσι μέλει.
Σοὶ δ' αὖ, οἷά τε παιδὶ φίλῳ, ὑποθήσομαι αὐτὸς
Ἐσθλά· σὺ δ' ἐν θυμῷ καὶ φρεσὶ ταῦτα βάλε.
Μή ποτ' ἐπειγόμενος πρήξῃς κακὸν, ἀλλὰ βαθείῃ
Σῇ φρενὶ βούλευσαι, σῷ ἀγαθῷ τε νόῳ.
Τῶν γὰρ μαργαμένων μάχεται θυμός τε νόος τε·
Βουλὴ δ' εἰς ἀγαθὸν καὶ νόον ἐσθλὸν ἄγει.
Ἀλλὰ λόγον μὲν τοῦτον ἐάσομεν· αὐτὰρ ἐμοὶ σὺ
Αὔλει, καὶ Μουσῶν μνησόμεθ' ἀμφότεροι.
Αὗται γὰρ τάδ' ἔδωκαν ἔχειν κεχαρισμένα δῶρα
Σοὶ καὶ ἐμοὶ, καὶ μελὼ κ' ἀμφιπερικτύοσι.
Τιμαγόρα πολλῶν ὀργὴν ἀπάτερθεν ὁρῶντι,
Γιγνώσκειν χαλεπὸν, καί περ ἐόντι σοφῷ.
Οἱ μὲν γὰρ, κακότητα κατακρύψαντες ἔχουσι
Πλούτῳ· τοὶ δ', ἀρετὴν οὐλομένῃ πενίῃ·

Εν

Virum ſane eſt bonum difficillimum fallere,
Vt in mea mente Cyrne olim iudicatum eſt.
Iucunda quidem & prius, verum multo melius nunc:
Quoniam ignauis nulla eſt gratia.
Amentes homines & ſtulti, qui quidem vinum
Non bibunt aſtro & cane incipiente.
Age, cum tibicine iuxta-flente ridentes
Bibamus, illius luctibus oblectantes *nos*.
Dormiamus: cuſtodia vero vrbis, cuſtodibus curæ erit.
Heu aſperam amabilem patriam noſtram.
Per Iouem ſi quis illorum & occultus dormit,
Noſtram reprehenſionem accipiet moleſte.
Nunc ſane bibentes oblectemur, pulchra dicentes:
Quæ vero poſt erunt, hæc diis curæ ſint.
Tibi vero ego, vt puero caro, præcepta dabo ipſe
Bona: tu vero animo & mentibus hæc immitte.
Numquam feſtinans facias malum, ſed profunda
Tua mente conſulta, tuo bonoque animo.
Eorũ enim qui pugnant, pugnat animusq; mensq;:
Conſilium vero in bonum & mentem probam ducit:
Sed ſermonem quidem hunc omittemus. Cæterum mihi tu
Tibia cane, & Muſarum recordabimur ambo.
Ipſæ nàmque hæc dederunt habere grata dona
Tibi & mihi, atque adeo & vicinis.
Timàgora, multorũ ingenium a longe inſpicienti,
Cognoſcere difficile, etiam ſi ſit ſapiens.
Alii quidem enim vitium tectum habent
Opibus; alii vero virtutẽ pernicioſa paupertate.

In

In adolescentia vero iuxta æqualem melius *est* dormire,
Desiderabilium operum amorem explentem:
Estque comissantem cum tibicine canere:
His nihil sane aliud adest delectabilius
Viris & fœminis. quid mihi opes & pudor?
Oblectatio vincit omnia cum lætitia.
Dementes homines & stulti *sunt*, qui mortuos
Lugent, non autẽ pubertatis florem pereuntem.
Oblectare mihi care anime: forsan mox aliqui alii erunt
Viri; ego vero mortuus terra nigra ero.
Cyrne, amicos ad omnes converte varios mores,
Commiscens ingenium, qualis quisq; natus est,
Nũc quidẽ hũc sequere, aliàs vero alius sis ingenio.
Melior res sane sapientia *est* vel magna virtute.
Rei infectæ difficillimum est finem
Cognoscere, quomodo sit eã Deus perfecturus.
Caligo enim extensa est: & ante id quod futurũ est,
Non intelligibiles *sunt* humanæ fines invaliditatis.
Neminẽ inimicorũ vituperabo, bonũ exsistentem:
Neque item laudabo, si malus sit, amicum.
Sic oportet bonum quidem certe, advertentem, mentem
Firmam semper habere in finem viro amicó.
Populum vero rogat multa ferre gravis: non enim novit
Hoc facere quod tibi non gratum sit.
Castor & Pollux, qui in Lacedæmone divina
Habitatis Eurota pulchrifluo fluvio;
Si unquam consulam amico malum, ipse habeam:
Si vero aliquod ille mihi, bis tantum ipse habeat.
Moleste

Ἐν δ' ἥβῃ παρὰ μὲν ξυνομήλικι κάλλιον εὕδειν,
  Ἱμερτῶν ἔργων ἐξ ἔρον ἱέμενον.
Ἔστι δὲ κωμάζοντα μετ' αὐλητῆρος ἀείδειν·
  Τούτων οὐδέν τοι ἄλλ' ἔπι τερπνότερον
Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξί· τί μοι πλοῦτός τε καὶ αἰδώς;
  Τερπωλὴ νικᾷ πάντα σὺν εὐφροσύνῃ.
Ἄφρονες ἄνθρωποι καὶ νήπιοι, οἵτε θανόντας
  Κλαίουσ', οὐδ' ἥβης ἄνθος ἀπολλύμενον.
Τέρπεό μοι φίλε θυμέ· τάχ' ἄν τινες ἄλλοι ἔσονται
  Ἄνδρες, ἐγὼ δὲ θανὼν γαῖα μέλαιν' ἔσομαι.
Κύρνε φίλους πρὸς πάντας ἐπίστρεφε ποικίλον ἦθος,
  Συμμίσγων ὀργὴν οἷος ἕκαστος ἔφυ.
Νῦν μὲν τῷδ' ἐφέπου, ποτὲ δ' ἀλλοῖος πέλευ ὀργήν·
  Κρεῖσσόν τοι σοφίη καὶ μεγάλης ἀρετῆς.
Πρήγματος ἀπρήκτου χαλεπώτατόν ἐστι τελευτὴν
  Γνῶναι, ὅπως μέλλει τοῦτο θεὸς τελέσαι.
Ὄρφνη γὰρ τέταται· πρὸ δὲ τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι
  Οὐ ξυνετὰ θνητῆς πείρατ' ἀμηχανίης.
Οὐδένα τῶν ἐχθρῶν μωμήσομαι ἐσθλὸν ἐόντα·
  Οὐδὲ μὲν αἰνήσω δειλὸν ἐόντα φίλον.
Οὕτω χρὴ τόν γ' ἐσθλὸν, ἐπιστρέψαντα, νόημα
  Ἔμπεδον αἰὲν ἔχειν ἐς τέλος ἀνδρὶ φίλῳ,
Δῆμον δ' ἄξια πολλὰ φέρειν βαρύς· οὐ γὰρ ἐπίσῃ
  Τοῦθ' ἕρδειν ὅ τι σοι μὴ καταθύμιον ᾖ.
Κάστορ καὶ Πολύδευκες, οἳ ἐν Λακεδαίμονι δίῃ
  Ναίετε Εὐρώτα καλλιρόῳ ποταμῷ·
Εἴ ποτε βουλεύσαιμι φίλῳ κακὸν, αὐτὸς ἔχοιμι·
  Εἰ δέ τι κεῖνος ἐμοὶ, δὶς τόσον αὐτὸς ἔχοι.

Ἀργαλέως

Ἀργαλέως μοι θυμὸς ἔχει περὶ σῆς φιλότητος·
Οὔτε γὰρ ἐχθαίρειν, οὔτε φιλεῖν δύναμαι·
Γιγνώσκων χαλεπὸν μὲν, ὅταν φίλος ἀνδρὶ γένηται,
Ἐχθαίρειν· χαλεπὸν δὲ, οὐκ ἐθέλοντα, φιλεῖν.
Σκέπτεο δὴ νῦν ἄλλον. ἔμοιγε μὲν οὔτις ἀνάγκη
Τοῦθ' ἔρδειν· τῶν μοι πρόσθε χάριν τίθεσο.
Ἤδη καὶ πτερύγεσσιν ἐπαίρομαι, ὥστε πετεινὸν
Ἐκ λίμνης μεγάλης, ἄνδρα κακὸν προφυγὼν,
Βρόγχον ἀπορρήξας· σὺ δ' ἐμῆς φιλότητος ἁμαρτὼν,
Ὕστερον ἡμετέρην γνώσῃ ἐπιφροσύνην·
Ὅστις σοι βούλευσεν ἐμεῦ πέρι, καί σ' ἐκέλευσεν
Οἴχεσθαι προλιπόνθ' ἡμετέρην φιλίην.
Ὕβρις καὶ Μάγνητας ἀπώλεσε, καὶ Κολοφῶνα,
Καὶ Σμύρνην· πάντως Κύρνε καὶ ὔμμας ὀλεῖ.
Εἰς βάσανον δ' ἐλθὼν, παρατριβόμενός τε μολίβδῳ,
Χρυσὸς ἄπεφθος ἐὼν, καλὸς ἅπασιν ἔσῃ.
Οἴμοι ἐγὼ δειλὸς, καὶ δὴ κατάχαρμα μὲν ἐχθροῖς,
Τοῖς δὲ φίλοισι πόνος, δειλὰ παθὼν, γένομαι.
Κύρν', οἱ πρόσθ' ἀγαθοὶ, νῦν αὖ κακοί· οἱ δὲ κακοὶ πρὶν,
Νῦν ἀγαθοί. τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν,
Τοὺς ἀγαθοὺς μὲν ἀτιμοτέρους, κακίους δὲ λαχόντας
Τιμῆς; μνηστεύει δ' ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἀνήρ.
Ἀλλήλους δ' ἀπατῶντες, ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶσιν,
Οὔτ' ἀγαθῶν μνήμην εἰδότες, οὔτε κακῶν.
Χρήματ' ἔχων, πενίην μ' ὠνείδισας· ἀλλὰ τὰ μέν μοι
Ἔστι, τὰ δ' ἐργάσομαι θεοῖσιν ἐπευξάμενος.
Πλοῦτε θεῶν κάλλιστε καὶ ἱμεροέστατε πάντων,
Σὺν σοὶ, καὶ κακὸς ὢν, γίγνεται ἐσθλὸς ἀνήρ.

Ἥβης

Molestè mihi animus habet de tua amicitia:
Neque enim odisse, neque amare possum;
Cognoscens molestum quidem *esse*, quando amicus viro fuerit,
Odisse; molestumque non volentem, amare.
Speculare igitũ nũc aliũ: mihi q̃dẽ nulla necessitas *est*
Hoc facere: superiorum mihi gratiam repone.
Iam & alis attollor, vt volucris
E lacu magno, virum malum profugiens,
Laqueũ abrũpens. tu vero mea amicitia frustratus,
Postea nostram cognosces prudentiam.
Quisquis tibi consuluit de me, & te iussit
Abire, relinquentem nostram amicitiam.
Iniuria & Magnetas perdidit, & Colophonem,
Et Smyrnam: omnino Cyrne & vos perdet.
Ad probationem vero veniens, attritusq; plumbo,
Aurum excoctũ exsistens, probus omnibus eris.
Heu me miserũ! etenim ludibriũ quidem inimicis,
Amicis vero labor, infelicia passus fui.
Cyrne, qui prius boni *erant*, nunc contra mali *sunt*: quique mali,
Nunc boni. quis posset hæc sustinere, iutuens
Bonos quidẽ cõtẽptiores esse, peiores vero sortitos
Honorem? vxorẽ autẽ ambit ex malo bonus vir.
Se inuicem vero fallentes, sibi mutuo irrident,
Neque bonorum memoriam habentes, neque malorum.
Opes habens, paupertatem mihi obiecisti; sed aliqua tamen mihi
Sunt, alia comparabo, diis vota faciens.
Plute deorũ pulcherrime & desiderabilissime oĩm,
Cum te, & malus si sim, sio bonus vir.

Pubertatis modum habeam; ametque me Phœbus
Apollo
Latonius,& Iupiter immortalium rex,
Vt vitam viuam mala extra omnia,
Pubertate & diuitiis animum exhilarans.
Ne me malorum commonefacito: tuli ſane qualia
Vlyſſes,
Qui Ditis magnam domum adiit, *inde* regreſſus:
Qui ſane & procos interemit immiti ferro
Penelopes memor,puellaris vxoris:
Quæ quidē diu exſpectauit,carū apud filiū manens,
Donec terram ingreſſus eſt, formidabileſque
ſeceſſus.
Si bibero, paupertatē animi corruptricē non curo:
Neque viros inimicos,qui mihi dicunt male:
Sed pubertatē amabilem queror,quæ me relinquit:
Lamentorque moleſtam ſenectutem inſtantem.
Cyrne,præſentibus amicis mali ſedemus principiū;
Quæramusque hulceri remedia naſcenti.
Spes inter homines ſola dea bona eſt:
Alii vero *dii* in cęlum,*nos* relinquentes,abierunt.
Abiit quidem Fides magna dea,abiitque virorum
Temperantia;Chariteſque,ô amice,terram reli-
querunt: [nes *ſunt* iuſta,
Iuramentaque non amplius fidelia inter homi-
Neque deos vllus veneratur immortales.
Piorum vero virorum genus periit, neque iura
Amplius cognoſcunt, neque item pietatem:
Sed donec quis viuit & videt lumen ſolis,
Pius exſiſtens erga deos,ſpem exſpectet:
Precetur vero deos, & ſplendidas coxas adolens,
Speique primæ & vltimæ ſacrificet:
Conſide-

Ἥβης μέτρον ἔχοιμι, φιλοῖ δέ με Φοῖβος Ἀπόλλων
Λητοΐδης, καὶ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεύς·
Ὄφρα βίον ζώοιμι κακῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων,
Ἥβῃ καὶ πλούτῳ θυμὸν ἰαινόμενος.
Μή με κακῶν μίμνησκε· πέπονθά τοι οἷά τ' Ὀδυσσεύς,
Ὅς τ' Ἀΐδου μέγα δῶμ' ἤλυθεν ἐξαναδύς.
Ὃς δὴ καὶ μνηστῆρας ἀνείλετο νηλέϊ χαλκῷ
Πηνελόπης ἔμφρων κουριδίης ἀλόχου.
Ἣ μὲν δήθ' ὑπέμεινε, φίλῳ πρὸς παιδὶ μένουσα,
Ὄφρά τε γῆς ἐπέβη, δειμαλέους τε μυχούς.
Εἰ πίομαι, πενίης θυμοφθόρου οὐ μελεδαίνω,
Οὐδ' ἀνδρῶν ἐχθρῶν, οἵ με λέγουσι κακῶς.
Ἀλλ' ἥβην ἐρατὴν ὀλοφύρομαι, ἥ μ' ἐπιλείπει·
Κλαίω δ' ἀργαλέον γῆρας ἐπερχόμενον.
Κύρνε παροῦσι φίλοισι κακοῦ καταπαύσομεν ἀρχήν·
Ζητῶμεν δ' ἕλκει φάρμακα φυομένῳ.
Ἐλπὶς ἐν ἀνθρώποισι μόνη θεὸς ἐσθλὴ ἔνεστιν·
Ἄλλοι δ' οὔλυμπόν δ' ἐκπρολιπόντες ἔβαν.
Ὤιχετο μὲν Πίστις μεγάλη θεός, ὤιχετο δ' ἀνδρῶν
Σωφροσύνη· Χάριτές τ', ὦ φίλε, γῆν ἔλιπον·
Ὅρκοι δ' οὐκέτι πιστοὶ ἐν ἀνθρώποισι δίκαιοι,
Οὐδὲ θεοὺς οὐδεὶς ἅζεται ἀθανάτους.
Εὐσεβέων δ' ἀνδρῶν γένος ἔφθιτο, οὐδὲ θέμιστας
Οὐκέτι γιγνώσκουσ', οὐδὲ μὲν εὐσεβίας·
Ἀλλ' ὄφρά τις ζώῃ καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
Εὐσεβέων περὶ θεούς, ἐλπίδα προσμενέτω.
Εὐχέσθω δὲ θεοῖσι, καὶ ἀγλαὰ μηρία καίων,
Ἐλπίδι τε πρώτῃ καὶ πυμάτῃ θυέτω.

Φραζέσθω δ' ἀδίκων ἀνδρῶν σκολιὸν λόγον αἰεὶ,
Οἳ θεῶν ἀθανάτων μηδὲν ὀπιζόμενοι,
Αἰὲν ἐπ' ἀλλοτρίοις κτεάνοις ἐπέχουσι νόημα,
Αἰσχρὰ κακοῖς ἔργοις σύμβολα θηκάμενοι.
Μήποτε τὸν παρεόντα μεθεὶς φίλον, ἄλλον ἐρεύνα,
Δειλῶν ἀνθρώπων ῥήμασι πειθόμενος.
Εἴη μοι πλουτοῦντι κακῶν ἀπάτερθε μεριμνῶν
Ζώειν ἀβλαβέως, μηδὲν ἔχοντι κακόν.
Οὔτ' ἔραμαι πλουτεῖν, οὔτ' εὔχομαι· ἀλλά μοι εἴη
Ζῆν ἀπὸ τῶν ὀλίγων, μηδὲν ἔχοντι κακόν.
Πλοῦτος καὶ σοφίη, θνητοῖς ἀμαχώτατον αἰεί·
Οὔτε γὰρ ἂν πλούτου θυμὸν ὑπερκορέσαις.
Ὡς δ' αὔτως σοφίην ὁ σοφώτατος οὐκ ἀποφεύγει,
Ἀλλ' ἔραται, θυμὸν δ' οὐ δύναται πλῆσαι.
Οὐδένα θησαυρὸν καταθήσειν παισὶν ἄμεινον·
Αἰτοῦσιν δ' ἀγαθοῖς ἀνδράσι Κύρνε δίδου.
Οὐδεὶς γὰρ πάντ' ἐστὶ πανόλβιος· ἀλλ' ὁ μὲν ἐσθλὸς,
Τολμᾷ ἔχων τὸ κακὸν, οὐκ ἐπίδηλον ὅμως·
Δειλὸς δ' οὔτ' ἀγαθοῖσιν ἐπίσταται, οὔτε κακοῖσι
Θυμὸν ὁμῶς μίσγειν· ἀθανάτων δὲ δόσεις
Παντοῖαι θνητοῖσιν ἐπέρχοντ'· ἀλλ' ἐπιτολμᾶν
Χρὴ δῶρ' ἀθανάτων, οἷα διδοῦσιν, ἔχειν.
Ὀφθαλμοὶ καὶ γλῶσσα, καὶ οὔατα, καὶ νόος ἀνδρῶν,
Ἐν μέσσῳ στηθέων ἐν συνετοῖς φύεται.
Τοῖς ἀγαθοῖς σύμμισγε, κακοῖσι δὲ μήποθ' ὁμάρτει,
Εὖτ' ἂν ὁδοῦ πλέῃς τέρματά τ' ἐμπορίης.
Τῶν ἀγαθῶν ἐσθλὴ μὲν ἀπόκρισις, ἐσθλὰ δὲ ἔργα·
Τῶν δὲ κακῶν ἄνεμοι δειλὰ φέρουσιν ἔπη.

Consideretq; iniustorum virorum obliquum ser-
monem semper,
Qui deos immortales nihil reuerentes,
Semper alienis opibus intendunt cogitationem,
Turpia malis operibus signa ponentes.
Numquam præsentem relinquens amicum, alium
quære,
Miserorum hominum verbis persuasus.
Liceat mihi ditato malis absque curis
Viuere innoxie, nullum habenti malum.
Neque amo diues esse neque opto: sed mihi liceat
Viuere ex modicis, nullum habenti malum.
Opes & sapientia mortalibus inexpugnabilis *res*
semper:
Neque enim opibus animum exsaturaueris.
Itidem & sapientiam sapientissimus non refugit,
Sed amat; animum vero non potest explere.
Nullum thesaurum recondere filiis melius *est*:
Petentibus vero bonis viris Cyrne da.
Nemo enim per omnia est omnino beatus: sed bo-
nus quidem
Tolerat habens malum, nec manifestum tamen:
Improbus vero neque bonis scit, neque malis,
Animũ pariter tẽperare. immortaliũ vero dona
Varia mortalibus accidunt: sed tolerare
Oportet dona immortalium, qualia dãt, habere.
Oculi, & lingua, & aures, & mens virorum
In medio pectorum in prudentibus sunt.
Bonis conuersare: malos vero numquam sequere,
Siquando viæ perficis finesque negotiationis.
Bonorum bona quidem responsio, bonaq; opera:
Malorum vero venti misera ferunt verba.

Ex malo consortio mala fiunt: bene vero & ipse
Cognosces, cum magnos accesseris immortales.
Mentem Cyrne dii mortalibus dant optimam:
Hominis mens fines cuiusque habet.
O beatus quisquis eam habet pectore. vtique multo potior
Est insolentiâ perniciosa, molestaque satietate.
Est vero malum mortalibus satietas: iis nil peius:
Omnis enim ex his Cyrne exsistit malitia.
Vtinam sis rerum turpium nec patiens nec faciens,
Cyrne: maximam sane experientiam haberes virtutis.
Cyrne deos reuerere, & time: hoc enim virum
Cohibet neque facere neque dicere impia.
Plebiuorum autem tyrannum, quomodo volueris, deiicere,
Non indignatio a diis est vlla.
Mens bona, & lingua; at hæc in paucis sunt
Viris, qui horum vtriusque *sint* dispensatores.
Nullus pecuniam dans, mortē fugerit, neq; grauem
Aduersitatem, nisi fatum ad finem proiiciat:
Neq; poterit tristitiam, quando nempe Deus mœrores mittit,
Mortalis vir donis, si velit, effugere.
Non amo solio regio insidere
Mortuus; sed mihi viuenti contingat bonum.
Tribuli tapetibus simile stratum mortuo:
Lignum aut durum est, aut molle.
Neq; deos peierando iura: non enim tolerabile *est*
Immortales celare rem debitam.
Auis vocem, ô Polypæda, clare vociferantis
Audiui, quæ mortalibus nuncia venit arationis
Tempe-

Ἐκ καχεταιρείης κακὰ γίγνεται. εὖ δὲ καὶ αὐτὸς
  Γνώσῃ, ἐπεὶ μεγάλους ἤλυθες ἀθανάτους.
Γνώμην Κύρνε θεοὶ θνητοῖσι διδοῦσιν ἀρίστην·
  Ἀνθρώπου γνώμη πείρατα παντὸς ἔχει.
Ὦ μάκαρ, ὅστις δή μιν ἔχει φρεσίν· ἦ πολὺ κρείσσων
  Ὕβριος οὐλομένης, λευγαλέου τε κόρου.
Ἔστι κακὸν δὲ βροτοῖσι κόρος· τῶν οὔ τι κάκιον·
  Πᾶσα γὰρ ἐκ τούτων Κύρνε πέλει κακότης.
Εἴθ' εἴης ἔργων αἰσχρῶν ἀπαθὴς καὶ ἀεργὸς
  Κύρνε· μεγίστην κεν πεῖραν ἔχοις ἀρετῆς.
Κύρνε, θεοὺς αἰδοῦ καὶ δείδιθι. τοῦτο γὰρ ἄνδρα
  Εἴργει μήθ' ἔρδειν μήτε λέγειν ἀσεβῆ.
Δημοφάγον δὲ τύραννον, ὅπως ἐθέλεις, κατακλῖναι,
  Οὐ νέμεσις πρὸς θεῶν γίγνεται οὐδεμία.
Νοῦς ἀγαθὸς, καὶ γλῶσσα· τὰ δ' ἐν παύροισι πέφυκεν
  Ἀνδράσιν, οἳ τούτων ἀμφοτέρων ταμίαι.
Οὔτις ἄποινα διδοὺς, θάνατον φύγοι, οὐδὲ βαρεῖαν
  Δυστυχίαν, εἰ μὴ μοῖρ' ἐπὶ τέρμα βάλοι·
Οὐδ' ἂν δυσφροσύνας, ὅτε δὴ θεὸς ἄλγεα πέμπει,
  Θνητὸς ἀνὴρ δώροις, βουλόμενος, προφύγοι.
Οὐκ ἔραμαι κλισμῷ βασιληΐῳ ἐγκατακεῖσθαι
  Τεθνεὼς, ἀλλά τί μοι ζῶντι γένοιτ' ἀγαθόν·
Ἀσπάλαθοι στάπησιν ὅμοιον στρῶμα θανόντι·
  Τὸ ξύλον ἢ σκληρὸν γίγνεται, ἢ μαλακόν.
Μήτι θεοὺς ἐπίορκον ἐπόμνυθι· οὐ γὰρ ἀνεκτὸν,
  Ἀθανάτους κρύψαι χρεῖος ὀφειλόμενον.
Ὄρνιθος φωνὴν Πολυπαΐδη ὀξὺ βοώσης
  Ἤκουσ', ἥτε βροτοῖς ἄγγελος ἦλθ' ἀρότου

Ὡραίου, καί μοι κραδίην ἐπάταξε μέλαιναν,
Ὅττι μοι εὐανθεῖς ἄλλοι ἔχουσιν ἀγρούς.
Οὐδέ μοι ἡμίονοι κύφων' ἕλκουσιν ἀρότρου,
Τῆς ἄλλης μνηστῆς εἵνεκα ναυτιλίης.
Οὐκ εἰμ', οὐδ' ὑπ' ἐμοῦ κεκλήσεται, οὐδ' ἐπὶ τύμβῳ
Οἰμωχθεὶς ὑπὸ γῆν εἶσι τύραννος ἀνήρ.
Οὐδ' ἂν ἐκεῖνος ἐμοῦ τεθνηότος οὔτ' ἀνιῷτο,
Οὔτε κατὰ βλεφάρων θερμὰ βάλοι δάκρυα.
Οὔτε σε κωμάζειν ἀπερύκομαι, οὔτε καλοῦμαι·
Ἀργαλέος γὰρ ἐὼν, καὶ φίλος, εὖτ' ἂν ἀπῇς.
Αἴθων μὲν γένος εἰμί· πόλιν δ' εὐτείχεα Θήβην
Οἰκῶ, πατρῴας γῆς ἀπερυκόμενος.
Μή μ' ἀφελῶς παίζουσα, φίλους δ' εὔναζε τοκῆας
Ἀργυρέ· σοὶ μὲν γὰρ δούλιον ἦμαρ ἔπι·
Ἡμῖν δ' ἄλλα μέν ἐστι γυναι κακὰ πολλ', ἐπεὶ ἐκ γῆς
Φεύγομεν, ἀργαλέη δ' οὐκ ἔπι δουλοσύνη,
Οὔθ' ἡμᾶς περνᾶσι· πόλις γε μέν ἐστι καὶ ἡμῖν
Καλή, Ληθαίῳ κεκλιμένη πεδίῳ.
Μή ποτε πὰρ κλαίουσι καθεζόμενοι γελάσωμεν,
Τοῖς αὐτῶν ἀγαθοῖς Κύρν' ἐπιτερπόμενοι.
Ἐχθρὸν μὲν, χαλεπὸν, καὶ δυσμενῆ ἐξαπατῆσαι
Κύρνε· φίλον γε φίλῳ ῥᾴδιον ἐξαπατᾶν.

Adſcribuntur & hæc Theognidi.

Οὐδὲν Κύρν' ὀργῆς ἀδικώτερον, ἣ τὸν ἔχοντα
Πημαίνει, θυμῷ δειλὰ χαριζομένη.

Οὐδὲν Κύρν' ἀγαθῆς γλυκερώτερον ἐστι γυναικός·
Μάρτυς ἐγώ, σὺ δέ μου γίγνου ἀληθοσύνης.

Πολλὰ

Tempestiuæ,& mihi cor percussit nigrum,
Quod mihi florentes alii habent agros,
Neque mihi muli stiuam trahunt aratri,
Alius promissæ causâ nauigationis.
Non eo;neque a me vocabitur, neq; ad tumulum
Ploratus in terram it tyrannus vir.
Neque ille me mortuo,neque doleat,
Neque de palpebris calidas miserit lacrymas.
Neque te comissari veto,neque prouoco:
Molestus enim exsistens,etiam amicus *eris* quando abfueris.
Splendidus quidem genere sum: vrbem autem benemunitam Theben
Habito, patria terra exsulans.
Ne me viliter ludens,sed caros sopito parentes,
ô Argyri: tibi enim seruilis dies instat:
Nobis vero alia quidem sunt ô mulier mala multa, postquam ex terra
Fugimus: molesta tamen non imminet seruitus;
Neq; nos vendunt.ciuitas quidem certe est & nobis
Pulchra, Lethæo iacens campo.
Ne vmquam, iuxta lugentes sedentes, rideamus
Nostris ipsorum bonis Cyrne illætantes.
Inimicũ quidẽ difficile *est* ac maleuolum decipere,
Cyrne: amicum autem amico facile *est* decipere.

Eiusdem.

Nihil Cyrne ira iniustius *est*,quæ habentem
Lædit,animo mala gratificans.

Nihil Cyrne bona dulcius est muliere:
Testis ego;tu vero meæ *testis* esto veritatis.

Multas

Multos ferre solet sermo mortalibus viris
Offensiones, mente Cyrne turbata.

Curæ hominum sortitæ sunt, alas varias habentes,
Diuidi animi gratiâ & victus.

Iuuenare care anime: mox forsan aliqui alii erunt
Viri: ego autem mortuus, terra nigra ero.

Senescens autem, ciues inter decorus est; nec quisquam eum
Lædere vel reuerentiæ vel iuris *gratia* vult.

Nullum, Cyrne, radii lucem-hominibus-ferentis Solis
Virum aspiciunt cui nõ reprehensio impendeat.
Ciuium vero non possum nosse mentem, quamnam habeant.
Neque enim *vel* bene faciens placeo, vel male.

Iam enim me vocauit marinus domum defunctus,
Mortuus, *& tamen* viuo sonans ore.

PYTHA-

Πολλὰ φέρειν εἴωθε λόγος θνητοῖσι βροτοῖσι
Πταίσματα, τῆς γνώμης Κύρνε ταρασσομένης.

Φροντίδες ἀνθρώπων ἔλαχον πτερὰ ποικίλ' ἔχουσαι,
Μειρόμεναι ψυχῆς εἵνεκα καὶ βιότου.

Ἡβρῴοις φίλε θυμέ. τάχ' αὖ τινες ἄλλοι ἔσονται
Ἄνδρες· ἐγὼ δὲ θανὼν, γαῖα μέλαιν' ἔσομαι.

Γηράσκων δ' ἀστοῖσι μεταπρέπει· οὐδέ τις αὐτὸν
Βλάπτειν οὐδ' αἰδοῦς οὐδὲ δίκης ἐθέλει.

Οὐδένα Κύρν' αὐγαὶ φαεσιμβρότου ἠελίοιο
Ἄνδρ' ἐφορῶσ' ᾧ μὴ μῶμος ἐπικρέμαται.
Ἀστῶν δ' οὐ δύναμαι γνῶναι νόον, ὅντιν' ἔχουσιν.
Οὔτε γὰρ εὖ ἔρδων ἁνδάνω, οὔτε κακῶς.

Ἤδη γάρ με κέκληκε θαλάττιος οἴκαδε νεκρὸς,
Τεθνηκὼς ζωῷ φθεγγόμενος στόματι.

ΠΥΘΑ-

ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ

ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ.

Ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεούς, νόμῳ ὡς διάκειντα,
Τίμα, καὶ σέβου ὅρκον· ἔπειθ᾽ ἥρωας ἀγαυούς,
Τούς τε καταχθονίους σέβε δαίμονας, ἔννομα ῥέζων.
Τούς τε γονεῖς τίμα, τούς τ᾽ ἄγχιστ᾽ ἐκγεγαῶτας.
Τῶν δ᾽ ἄλλων ἀρετῇ ποιεῦ φίλον ὅστις ἄριστος.
Πραέσι δ᾽ εἶκε λόγοις, ἔργοισί τ᾽ ἐπωφελίμοισι.
Μηδ᾽ ἔχθαιρε φίλον σὸν ἁμαρτάδος εἵνεκα μικρῆς,
Ὄφρα δύνῃ· δύναμις γὰρ ἀνάγκης ἐγγύθι ναίει.
Ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι· κρατεῖν δ᾽ ἐθίζεο τῶνδε·
Γαστρὸς μὲν πρώτιστα, καὶ ὕπνου, λαγνείης τε,
Καὶ θυμοῦ. πρήξεις δ᾽ αἰσχρόν ποτε μήτε μετ᾽ ἄλλου,
Μήτ᾽ ἰδίῃ· πάντων δὲ μάλιστ᾽ αἰσχύνεο σαυτόν.
Εἶτα δικαιοσύνην ἀσκεῖν ἔργῳ τε λόγῳ τε.
Μηδ᾽ ἀλογίστως σαυτὸν ἔχειν περὶ μηδὲν ἔθιζε·
Ἀλλὰ γνῶθι μὲν ὡς θανέειν πέπρωται ἅπασι·
Χρήματα δ᾽ ἄλλοτε μὲν κτᾶσθαι φιλεῖ, ἄλλοτ᾽ ὀλέσθαι.
Ὅσσα τε δαιμονίῃσι τύχαις βροτοὶ ἄλγε᾽ ἔχουσιν·
Ὧν ἂν μοῖραν ἔχῃς, πρᾴως φέρε, μηδ᾽ ἀγανάκτει·
Ἰᾶσθαι δὲ πρέπει καθόσον δύνῃ· ὧδε δὲ φράζευ·
Οὐ πάνυ τοῖς ἀγαθοῖς τούτων πολὺ μοῖρα δίδωσι.
Πολλοὶ δ᾽ ἀνθρώποισι λόγοι δειλοί τε καὶ ἐσθλοὶ
Προσπίπτουσ᾽· ὧν μήτ᾽ ἐκπλήσσεο, μήτ᾽ ἂρ ἐάσῃς

Εἴργεσθαι

PYTHAGORÆ
AVREA CARMINA.

PRimum deos immortales, vt lege illis ordinatum est, [claros,
Cole; & iusiurandum obserua: deinde heroas præ-
Et inferos dæmonas venerare legitima *eis sacra* faciens.
Parentesq; honora, & qui genere tibi proximi sunt.
Ceterorũ vero tibi amicũ virtute fac quisquis *est* o-
Lenibus cede verbis factisq; vtilibus. [ptimus.
Nec oderis amicum tuum exigui peccati causa,
Quoad poteris: potentia enim prope necessitatem habitat. [suesce:
Hæc quidem sic teneas. Cæterũ his superior esse as-
Ventre quidem primum, & somno, & libidine,
Et iracundia. Turpe vero quidpiam numquam facies nec cum alio,
Nec tecũ: sed omnium maxime teipsum reuerere.
Deinde iustitiam exerce, & verbis & factis.
Neque inconsiderate te in vlla re gerere assuesce:
Sed noris quod omnibus fato destinatum sit mori:
Pecuniæ vero aliâs acquiri solent, aliâs perdi,
Quasq; diuina sorte homines calamitates habent,
Earum quamcumq; portionem habes, leniter fer, nec indignare: [cogita;
Mederi tamen *illis* decet, quantum potes. Sic vero
Nõ admodũ multũ bonis *viris* Parca de illis tribuit.
Multi vero inter hoïes tam mali quã boni sermones
Incidunt: quibus neque exterrearis, neque sinas

Te

Te dimoueri *ab instituto*: mendacii vero si q d dicat,
Leniter sustine. Quod autem *nunc* dicam, per omnia perficitor:
Nemo tibi neque verbis, neq; factis persuadeat,
Vt facias dicasve quod tibi non sit commodum.
Consulta ante opus, vt ne stulta *inde* exsistant,
Stolidi vtiq; est viri & facere & dicere incōsiderata.
Verum ea perage, quæ te postea non molestent.
Nihil aũt illorũ age q̃ ignoras: sed disce [tã trãsiges.
Quæcumque opus est: atque ita iucundissimam vi-
Neq; sanitatẽ quę corpori debetur, neglectui habe-
Sed modũ in potu, cibo, & exercitiis [beri oportet:
Adhibeas: Modum autem voco id quod tibi dolorem non pariat.
Sed assuesce victum habere purũ, non deliciosum,
Et caue ea facere quæcumque inuidiam habent.
Nec sumpt' importune facias, velut honesti ignar',
Nec illiberalis sis: Modus quippe in omnib. optim'.
Fac ea quæ tibi non noceant: & ante opus delibera.
Neque somnum mollibus oculis admittas,
Priusquam diurnorum operum singula ter *animo* percurras: [non peractum est?
Vbi transilii? quid feci? quid mihi, cum oporteret,
Exorsus autem a primo percense: & deinde
Turpibus quidem perpetratis, increpare; bonis vero, delectare.
Hæc elabora; hæc meditare; hæc te amare oportet:
Hæc te in diuinæ virtutis vestigia constituent.
Ita certe per eũ qui animæ nostræ tribuit quaternũ,
Fontem perennis naturæ. Cæterũ ad opus accede,
Deos vt *id* perficiant precatus. Hæc adeptus,
Cognosces & im̃ortaliũ deorũ & mortaliũ hominũ
Consisten-

Εἴργεσθαι σαυτόν. ψεῦδος δ' ἤν πέρ τι λέγηται,
Πράως ἴσχ'· ὃ δέ τοι ἐρέω, ἐπὶ παντὶ τελείσθω.
Μηδεὶς μήτε λόγῳ σε παρείπῃ, μήτε τι ἔργῳ,
Πρῆξαι μηδ' εἰπεῖν ὅ τι τοι μὴ βέλτερόν ἐστι.
Βουλεύου δὲ πρὸ ἔργου, ὅπως μὴ μωρὰ πέληται.
Δειλοῦ τοι πρήσσειν τε λέγειν τ' ἀνόητα πρὸς ἀνδρός·
Ἀλλὰ τάδ' ἐκτελέειν, ἅ σε μὴ μετέπειτ' ἀνιήσῃ·
Πρῆσσε δὲ μηδὲν τῶν μὴ ἐπίστασαι, ἀλλὰ διδάσκευ
Ὅσσα χρεών· καὶ τερπνότατον βίον ὧδε διάξεις.
Οὐδ' ὑγιείης τῆς περὶ σῶμ' ἀμέλειαν ἔχειν χρή·
Ἀλλὰ ποτοῦ τε μέτρον καὶ σίτου γυμνασίων τε
Ποιεῖσθαι· μέτρον δὲ λέγω τόδ', ὃ μή σ' ἀνιήσῃ.
Εἰθίζου δὲ δίαιταν ἔχειν καθάρειον, ἄθρυπτον.
Καὶ πεφύλαξό γε ταῦτα ποιεῖν ὁπόσα φθόνον ἴσχει.
Μὴ δαπανᾶν παρὰ καιρὸν, ὁποῖα καλῶν ἀδαήμων·
Μήδ' ἀνελεύθερος ἴσθι· μέτρον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστον.
Πρῆσσε δὲ ταῦθ' ἅ σε μὴ βλάψῃ· λόγισαι δὲ πρὸ ἔργου,
Μηδ' ὕπνον μαλακοῖσιν ἐπ' ὄμμασι προσδέξασθαι,
Πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρὶς ἕκαστον ἐπελθεῖν·
Πῇ παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη;
Ἀρξάμενος δ' ἀπὸ πρώτου, ἐπέξιθι· καὶ μετέπειτα,
Δειλὰ μὲν ἐκπρήξας, ἐπιπλήσσεο· χρηστὰ δὲ, τέρπου.
Ταῦτα πόνει, ταῦτ' ἐκμελέτα· τούτων χρὴ ἐρᾶν σε·
Ταῦτά σε τῆς θείης ἀρετῆς εἰς ἴχνια θήσει.
Ναὶ μὰ τὸν ἁμετέρᾳ ψυχᾷ παραδόντα τετρακτὺν,
Παγὰν ἀενάου φύσεως· ἀλλ' ἔρχευ ἐπ' ἔργον,
Θεοῖσιν ἐπευξάμενος τελέσαι. τούτων δὲ κρατήσας,
Γνώσῃ ἀθανάτων τε θεῶν θνητῶν τ' ἀνθρώπων

Σύστασιν, ᾗ τε ἕκαστα διέρχεται, ᾗ τε κρατεῖται·
Γνώσῃ δ', ᾗ θέμις ἐστί, φύσιν περὶ παντὸς ὁμοίην·
Ὥς τε σε μήτε ἄελπτ' ἐλπίζειν, μήτε τι λήθειν.
Γνώσῃ δ' ἀνθρώπους αὐθαίρετα πήματ' ἔχοντας.
Τλήμονες, οἵτ' ἀγαθῶν πέλας ὄντων, οὐκ ἐσορῶσιν,
Οὔτε κλύουσι· λύσιν δὲ κακῶν παῦροι συνίσασι.
Τοίη μοῖρα βροτῶν βλάπτει φρένας· οἱ δὲ κυλίνδροις
Ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλα φέρονται, ἀπείρονα πήματ' ἔχοντες.
Λυγρὴ γὰρ συνοπαδὸς ἔρις βλάπτουσα λέληθεν
Σύμφυτος· ἣν οὐ δεῖ προσάγειν, εἴκοντα δὲ φεύγειν,
Ζεῦ πάτερ, ἦ πολλῶν γε κακῶν λύσειας ἅπαντας,
Ἢ πᾶσιν δείξαις οἵῳ τῷ δαίμονι χρῶνται.
Ἀλλὰ σὺ θάρσει· ἐπεὶ θεῖον γένος ἐστὶ βροτοῖσιν,
Οἷς ἱερὰ προφέρουσα φύσις δείκνυσιν ἕκαστα.
Ὧν εἴ σοί τι μέτεστι, κρατήσεις ὧν σε κελεύω,
Ἐξακέσας, ψυχὴν δὲ πόνων ἀπὸ τῶνδε σαώσεις.
Ἀλλ' εἴργου βρωτῶν ὧν εἴπομεν, ἔν τε καθαρμοῖς
Ἔν τε λύσει ψυχῆς κρίνων· καὶ φράζευ ἕκαστα,
Ἡνίοχον γνώμην στήσας καθύπερθεν ἀρίστην.
Ἢν δ' ἀπολείψας σῶμα ἐς αἰθέρ' ἐλεύθερον ἔλθῃς,
Ἔσσεαι ἀθάνατος θεὸς ἄμβροτος, οὐκ ἔτι θνητός.

Τοῦ αὐτοῦ.

Φείδεο τῆς ζωῆς, μή μιν κατὰ θυμοβορήσῃς.

ΦΩΚΥ-

Consistentiam, qua & transeunt singula, & continentur.
Cognosces q; quâ fas est, naturā in omni re similem,
Vt neq; speres non speranda, neq; quicquā *te* lateat.
Cognosces quoque homines sua sponte accersita mala habere.
Miseri, qui bona cum prope sunt, non inspiciunt,
Neque audiunt. Malorum vero solutionem pauci intelligunt.
Talis sors hominum lędit mentes. illi vero cylindris
Aliâs aliô feruntur, infinita habentes mala.
Tristis enim comes lis latenter nocet,
Cōgenita: q̃ nō decet accersere, sed cedēdo fugere.
Iupiter pater, aut multis omnes solueres malis,
Aut omnibus, quali fortuna sint vsuri monstrares.
Sed tu confide; quandoquidem diuinum est mortalibus genus
Quibus sancta proferens natura ostendit singula.
Quorū si qua tibi portio est, tenebris quæ te iubeo
Medela adhibita, & animā ab istis ęrumnis liberabis.
Sed abstine edulibus quæ diximus, cum in purgationibus,
Tum in animę solutione diiudicans; & singula con- [sidera,
Auriga superne cōstituta optima ratione.
Quod si relicto corpore ad liberū æthera pueneris,
Eris immortalis Deus incorruptibilis, nec amplius mortalis.

Eiusdem.

Parce tuæ vitæ, ne ipsam animi affectibus deuores.

PHOCYLIDIS POEMA ADMONITORIVM.

NEc furtiuas nuptias quære, nec masculam venerem exerce.
Ne fraudes necte, neque sanguine manus pollue.
Ne ditescas iniuste, sed ex iuste partis viue.
Esto contentus præsentibus, & ab alienis abstine.
Mendacia ne dixeris, sed vera omnia loquere.
Primum Deum cole; postea vero tuos parentes.
Omnibus iusta tribue, neq; iudiciũ ad gratiã trahe.
Ne abiicias paupertatẽ iniuste, ne iudica personã:
Quod si tu male iudicaueris, Deus te postea iudicabit.
Testimonium mendax fugito, & iusta loquere.
Virginitatem custodi, fidemque in omnibus serua.
Mensuras tribue iustas: quoniam modus in omnibus bonus *est*.
Lancem ne impellas in alteram libræ partem, sed æqualem trahe.
Ne peieraueris, neque inscienter, neque sponte:
Falsum iuramentum odit Deus immortalis, quicumque iurauerit.
Semina ne furare: exsecrabilis *est* q̨squis abstulerit.
Mercedem laboranti da; ne afflige pauperẽ.
Linguę mẽtẽ adhibe; occultũ verbũ in pectore cõtine.
Nec iniurius velis esse; neq; itẽ iniuste agentẽ sinas.
Mendico statim da, neque cras venire iube.
Impleta manu tua, misericordiam egeno exhibe.
Exsulem in domum excipe; & cæcum in viam duc.
Naufra-

ΦΩΚΥΛΙΔΟΥ

ΠΟΙΗΜΑ ΝΟΥΘΕΤΙΚΟΝ.

Μήτε γαμοκλοπέειν, μήτ' ἄρσενα κύπριν ὀρίνειν.
Μήτε δόλους ῥάπτειν, μήθ' αἵματι χεῖρα μιαίνειν.
Μὴ πλουτεῖν ἀδίκως, ἀλλ' ἐξ ὁσίων βιοτεύειν.
Ἀρκεῖσθαι παρεοῦσι, καὶ ἀλλοτρίων ἀπέχεσθαι.
Ψεύδεα μὴ βάζειν, τὰ δ' ἐτήτυμα πάντ' ἀγορεύειν.
Πρῶτα θεὸν τίμα, μετέπειτα δὲ σεῖο γονῆας.
Πᾶσι δίκαια νέμειν, μηδὲ κρίσιν ἐς χάριν ἕλκειν.
Μὴ ῥίψῃς πενίην ἀδίκως, μὴ κρῖνε πρόσωπον·
Ἢν σὺ κακῶς δικάσῃς, σὲ θεὸς μετέπειτα δικάσσει.
Μαρτυρίην ψευδῆ φεύγειν, τὰ δίκαια ἀγορεύειν.
Παρθενίην τηρεῖν, πίστιν δ' ἐν πᾶσι φυλάσσειν.
Μέτρα νέμειν τὰ δίκαια· καλὸν δ' ἐπὶ μέτρον ἅπασι.
Σταθμὸν μὴ κρούειν ἑτερόζυγον, ἀλλ' ἴσον ἕλκειν.
Μήτ' ἐπιορκήσῃς, μήτ' ἀγνῶς, μήτι ἑκόντι·
Ψευδορκον στυγέει θεὸς ἄμβροτος ὅστις ὀμόσσῃ.
Σπέρματα μὴ κλέπτειν· ἐπαράσιμος ὅστις ἕληται.
Μισθὸν μοχθήσαντι δίδου· μὴ θλίβε πένητα.
Γλώσσῃ νοῦν ἐχέμεν, κρυπτὸν λόγον ἐν φρεσὶν ἴσχειν.
Μήτ' ἀδικεῖν ἐθέλῃς, μήτ' οὖν ἀδικοῦντα ἐάσῃς.
Πτωχῷ δ' εὐθὺ δίδου, μήτ' αὔριον ἐλθέμεν εἴπῃς.
Πληρώσας σέο χεῖρ', ἔλεον χρήζοντι παράσχου.
Ἄστεγον εἰς οἶκον δέξαι, καὶ τυφλὸν ὁδήγει.

Ναυηγοὺς οἴκτειρον· ἐπεὶ πλόος ἐστὶν ἄδηλος.
Χεῖρα πεσόντι δίδου, σῶσον δ' ἀπερίστατον ἄνδρα·
Κοινὰ πάθη πάντων· ὁ βίος τροχός· ἄστατος ὄλβος.
Πλοῦτον ἔχων, σὴν χεῖρα πενητεύουσιν ὄρεξον.
Ὧν σοι ἔδωκε θεὸς, τούτων χρήζουσι παράσχου.
Ἔστω κοινὸς ἅπας ὁ βίος, καὶ ὁμόφροια πάντα.
Τὸ ξίφος ἀμφιβαλοῦ, μὴ πρὸς φόνον, ἀλλ' ἐς ἄμυναν·
Εἴθε δὲ μὴ χρήζοις, μήτ' ἔννομα μήτ' ἀδίκως γε.
Ἢν γὰρ ἀποκτείνῃς ἐχθρὸν, σέο χεῖρα μιαίνεις.
Ἀγροῦ γειτονέοντος ἀπόσχεο, μηδ' ἄρ' ὑπερβῇς.
Πάντων μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαι δ' ἀλεγειναί.
Μηδὲν αὐξόμενον καρπὸν λώβησον ἀρούρης.
Ἔστωσαν ὁμότιμοι ἐπήλυδες ἐν πολιήταις.
Πάντες γὰρ πενίης πειρώμεθα τῆς πολυπλάγκτου·
Χώρη δ' οὔτι βέβαιον ἔχει πέδον ἀνθρώποισιν.
Ἡ φιλοχρημοσύνη μήτηρ κακότητος ἁπάσης.
Χρυσὸς ἀεὶ δόλος ἐστὶ καὶ ἄργυρος ἀνθρώποισι.
Χρυσὲ κακῶν ἀρχηγὲ, βιοφθόρε, πάντα χαλέπτων·
Εἴθε σε μὴ θνητοῖσι γενέσθαι πῆμα ποθεινόν.
Σοῦ γὰρ ἕκητι μάχαι τε, λεηλασίαι τε, φόνοι τε·
Ἐχθρὰ δὲ τέκνα γονεῦσιν, ἀδελφεοί τε συναίμοις.
Μηδ' ἕτερον κεύθῃς κραδίῃ νόον, ἄλλ' ἀγορεύων·
Μηδ' ὡς πετροφυὴς πολύπους κατὰ χῶραν ἀμείβου·
[Πᾶσιν δ' ἁπλόος ἴσθι, τὰ δ' ἐκ ψυχῆς ἀγόρευε.]
Ὅστις ἑκὼν ἀδικεῖ, κακὸς ἀνήρ· ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης,
Οὐκ ἐρέω τὸ τέλος· βουλὴν δ' εὔθυνε ἑκάστου.
Μὴ γαυροῦ σοφίῃ, μήτ' ἀλκῇ, μήτ' ἐνὶ πλούτῳ·
Εἷς θεός ἐστι σοφὸς, δυνατός θ' ἅμα καὶ πολύολβος.

Naufragorũ miſerere; quoniã nauigatio incerta eſt.
Manum lapſo porriges; ſerua cui nemo aſſiſtit, virũ.
Communes caſus omnium; vita trochus; inſtabilis felicitas.
Si diuitias poſſides, tuam manũ pauperib. porrige.
Quæ tibi dedit Deus, de his egentibus præbe.
Sit communis omnis vita, & concordia omnia.
Gladium accinge, non ad cædem, ſed ad vltionem:
Vtinam vero non indigeas *hoc*, neque legitime, neque iniuſte,
Nam etiamſi hoſtẽ occideris, manũ tuam polluis.
Ab agro vicino abſtine, neq; tranſeas.
Omnium optimus modus eſt; transgreſſiones vero vitioſæ.
Non creſcentem adhuc agri fructum lædes.
Sint in pari honore aduenæ cum ciuibus:
Omnes enim paupertatem experimur vagam:
Regioque nullum ſtabile habet ſolum hominibus.
Auaritia mater eſt mali omnis.
Aurũ ſemper ineſcatio eſt, & argentũ, hominibus.
O aurum malorum dux, vitæ corruptela, omnia conuellens.
Vtinam non eſſes mortalibus malum deſiderabile.
Tuâ enim cauſſa pugnæ, prædæ, cædesque *ſunt*;
Inſenſi parẽtibus liberique, fratresq; cõſanguineis.
Neq; aliam occulta in corde ſententiã, aliam effare:
Neq; vt ſaxis adhærens polypus, pro loco muteris:
[Sed omnibus ſimplex eſto; & ex animo loquere.]
Qui volens iniuſte agit, malus vir *eſt*: ſed qui ex neceſſitate,
Non dico prorſus *malum*: ſed inſtitutum examina cuiusque.
Ne efferaris ſapientia, neque robore, neq; opibus:
Vnus Deus eſt ſapiens, potẽs ſimul & oĩfariã diues.

Neque præteritis malis macera cor tuum:
Nec enim amplius potest, quod *semel* factum est, esse infectum.
Ne *sis* præceps ad manum; sed frena ferocem iram.
Sæpe enim percutiens, inuitus cędem perpetraueris.
Passiones sint communes: nihil magnum neque superbum *sit*.
Non bona est redundans mortalibus vtilitas.
Nimius autem luxus ad immodicos trahit amores.
Inflat autẽ nimia opulẽtia, & ad contumeliã incitat.
Excandescentia subrepens, furorẽ parit ꝑniciosum.
Ira, cupiditas est, *temporis* vero *modum* excedens, ira inueterata.
Æmulatio bonorum, bona: malorum vero, praua.
Audacia malorum, exitiosa; sed valde iuuat bona tractantes.
Virtutis amor, honestus est: at Veneris, auget dedecus.
Voluptas *vir* prudens vocatur inter ciues.
Moderate comede, bibe, ac loquere:
Omniũ modus optimus, excessus vero vitandus est.
Ne inuideas bona sociis, ne reprehẽsionem affigas:
Sine inuidia etiam dii inter se degunt.
Non inuidet luna longe præstãtioribus Solis radiis:
Nec terra altitudini cælesti, licet ipsa sit infra:
Nõ flumina mari; sed sempiternã concordiã agunt.
Nã si discordia inter deos esset, nõ cõsisteret polus.
Temperantiam exerce: & obscenis factis abstine.
Ne sectare malignitatem, sed iure abole vindictam.
Persuasio quidem vtilitatem, lis vero litem gignit.
Ne credas cito, priusquam certo finem perspicias.
Vincere benefacientes pluribus meritis conuenit.
Pulchrius est excipere hospitem statim frugalibus mensis,

Quam

Μηδὲ παροιχομένοισι κακοῖς τεύχου τεὸν ἦτορ.
Οὐκέτι γὰρ δύναται τὸ τετυγμένον εἶναι ἄτυκτον.
Μὴ προπετὴς ἐς χεῖρα, χαλίνου δ' ἄγριον ὀργήν.
Πολλάκι γὰρ πλήξας, ἀέκων φόνον ἐξετέλεσσας.
Ἔστω κοινὰ πάθη· μηδὲν μέγα, μήθ' ὑπέροπλον.
Οὐκ ἀγαθὸν πλεονάζον ἔφυ θνητοῖσιν ὄνειαρ·
Ἡ πολλὴ δὲ τρυφὴ πρὸς ἀμέτρους ἕλκει ἔρωτας.
Ὑψαυχεῖ δ' ὁ πολὺς πλοῦτος, καὶ ἐς ὕβριν ἀέξει.
Θυμὸς ὑπερχόμενος, μανίην ὀλοόφρονα τεύχει.
Ὀργὴ δ', ἐστὶν ὄρεξις· ὑπερβαίνουσα δὲ, μῆνις.
Ζῆλος τῶν ἀγαθῶν ἐσθλός, φαύλων δ' ὑπεργός.
Τόλμα κακῶν, ὀλοή, μέγ' ὀφέλλει δ' ἐσθλὰ πονεῦντας.
Σεμνὸς ἔρως ἀρετῆς· ὁ δὲ Κύπριδος, αἶσχος ὀφέλλει.
Ἡδὺς ἀγανόφρων κικλήσκεται ἐν πολιήταις.
Μέτρῳ μὲν φαγέειν, πιεῖν καὶ μυθολογεύειν.
Πάντων μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίη δ' ἀλεγεινή.
Μὴ φθονέῃς δ' ἀγαθῶν ἑτάροις, μὴ μῶμον ἀνάψῃς·
Ἄφθονοι οὐρανίδαι καὶ ἐν ἀλλήλοις τελέθουσιν.
Οὐ φθονέει μήνη πολὺ κρείσσοσιν ἡλίου αὐγαῖς·
Οὐ χθὼν οὐρανίοις ὑψώμασι νέρθεν ἐοῦσα·
Οὐ ποταμοὶ πελάγεσσιν· ἀεὶ δ' ὁμόνοιαν ἔχουσιν.
Εἰ γὰρ ἔρις μακάρεσσιν ἔην, οὐκ ἂν πόλος ἔστη.
Σωφροσύνην δ' ἀσκεῖν, αἰσχρῶν δ' ἔργων ἀπέχεσθαι.
Μὴ μιμοῦ κακότητα, δίκῃ δ' ἀπολείψον ἄμυναν.
Πειθὼ μὲν γὰρ ὄνειαρ, ἔρις δ' ἔριν ἀντιφυτεύει.
Μὴ πίστευε τάχιστα, πρὶν ἀτρεκέως πέρας ὄψει.
Νικᾶν εὖ ἔρδοντας ἐπὶ πλεόνεσσι καθήκει.
Καλὸν ξεινίζειν ταχέως λιτοῖσι τραπέζαις,

Ἢ πλείστης δολίαισι, βραδυνούσης περὶ καιρόν.
Μηδέποτε χρήσῃς πικρὸς γίνῃ ἀνδρὶ πένητι.
Μηδέ τις ὄρνιθας καλιῆς ἅμα πάντας ἑλέσθω·
Μητέρα δ' ἐκπρολίποις, ἵν' ἔχῃς πάλι τῆσδε νεοττούς.
Μηδέ ποτε κρίνειν ἀδαήμονας ἄνδρας ἐάσῃς·
Τὴν σοφίαν σοφὸς ἰθύνει, τέχνας δ' ὁμότεχνος.
Οὐ χωρεῖ μεγάλην διδαχὴν ἀδίδακτος ἀκούειν·
Οὐ γὰρ δὴ νοέουσ' οἱ μηδέποτ' ἐσθλὰ μαθόντες.
Μηδὲ τραπεζοκόρους κόλακας ποιεῖσθαι ἑταίρους.
Πολλοὶ γὰρ πόσιος καὶ βρώσιός εἰσιν ἑταῖροι,
Καιρὸν θωπεύοντες, ἐπὴν κορέσασθαι ἔχωσιν·
Ἀχθόμενοι δ' ὀλίγοις, καὶ πολλοῖς πάντες ἄπληστοι.
Λαῷ μὴ πίστευε· πολύτροπός ἐστιν ὅμιλος·
Λαός τοι, καὶ ὕδωρ, καὶ πῦρ, ἀκατάσχετα πάντα.
Μηδὲ μάτην ἐπὶ πῦρ καθίζας μινύθῃς φίλον ἦτορ.
Μέτρα δὲ τεῦχε θεοῖσι· τὸ γὰρ μέτρον ἐστὶν ἄριστον.
Γαῖαν ἐπιμοιρᾶσθαι ἀταρχύτοις νεκύεσσι.
Μὴ τύμβον φθιμένων ἀνορύξῃς, μηδ' ἀθέατα
Δείξῃς ἠελίῳ, καὶ δαιμόνιον χόλον ὄρσῃς.
Οὐ καλὸν ἁρμονίην ἀναλυέμεν ἀνθρώποιο.
Καὶ τάχα δ' ἐκ γαίης ἐλπίζομεν ἐς φάος ἐλθεῖν,
Λείψαν' ἀποιχομένων· ὀπίσω δὲ θεοὶ τελέθονται·
Ψυχαὶ γὰρ μίμνουσιν ἀκήριοι ἐν φθιμένοισι.
Πνεῦμα γάρ ἐστι θεοῦ χρῆσις θνητοῖσι καὶ εἰκών·
Σῶμα γὰρ ἐκ γαίης ἔχομεν, καὶ πάντες ἐς αὐτὴν
Λυόμενοι κόνις ἐσμὲν, ἀὴρ δ' ἀνὰ πνεῦμα δέδεκται.
Πλούτου μὴ φείδου· μέμνησ' ὅτι θνητὸς ὑπάρχεις·
Οὐκ ἔνι ἐς ᾅδην ὄλβον ἔχειν, καὶ χρήματ' ἄγεσθαι·

Πάντες

Quam pluribus ſubdolis &tardantib.intempeſtiue.
Numquam fœnerator amarus ſis viro pauperi.
Neque quis aues e nido ſimul omnes auferat;
Sed matrem dimittas, vt rurſus habeas ex ea pullos.
Numquam iudicare homines ſiueris imperitos:
Sapientiam ſapiens dirigit; artes autem qui eiuſdem eſt artis.
Non capit magnã doctrinam qui nõ didicit audire:
Nihil enim intelligunt qui numquã bona didicere.
Nec menſipetas adulatores fac ſodales.
Multi namque cibi & potus ſunt ſodales,
Tempôre ſeruientes, ſi habeant vnde ſatientur;
Succenſentes paucis, & omnes multis inexplebiles.
Vulgo ne fide:mutabilis ingenio eſt turba:
Vulgus,aqua,&ignis, cohiberi nequeunt.
Neque fruſtra ad ignem ſedens deuores carum cor.
Moderata diis præſta:modus enim eſt optimus.
Terram impartire inſepultis cadaueribus.
Ne tumulum mortuorum refodias, neque non aſpectanda
Soli monſtres, diuinamque iram prouoces.
Non honeſtum eſt hominis compagem reſoluere.
Et mox e terra ſperamus nos in lucem prodituros,
Defunctorum reliquias: poſtea vero dii erunt.
Animæ namque incorruptæ manent in mortuis.
Spiritus enim vſui a Deo datus eſt mortalibus, & imago Dei.
Corpus enim ex terra habemus,& omnes in eam
Reſoluti puluis ſumus;cęlum vero ſpiritum recipit.
Diuitiis ne parcas;*ſed* recordare quod mortalis es.
Non licet in infernum opus habere, vel pecuniam *eo* vehere.

Omnes

Omnes vita functi, pares sunt; animabus autem Deus imperat.
Communia domorum tecta æterna,& patria orcus:
Cõmunis locus vniuersis, & pauperibus & regibus.
Non multũ temporis viuimus hoĩes,sed ad tempus:
Anima vero immortalis & senectutis expers viuit perpetuo.
Neque malis succumbe,neq; item exsulta gaudio:
Sæpe in vita etiam confidentibus diffidendum.
Tempori seruì,nec refla ventis.
Infortunium & afflictis mali solutio venit repente.
Ne grandiloquentiæ indulgens, mẽte rabiosus fias:
Facundiam exerce, quæ magno omnibus erit emolumento.
Telum sane homini penetrantius ferro,sermo est.
Arma vnicuique tribuit Deus naturam aeriam;
Auibus quidẽ,magnã celeritatẽ, & robur leonibus,
Taurisque sponte fusa cornua,& aculeos apibus
Innatum dedit tutamen: at sermo propugnaculum est hominibus.
Sed diuinitus inspiratæ sapientiæ sermo est optim⁹.
Præstantior est robusto vir sapientia præditus:
Agros,vrbes,& naues sapientia gubernat.
Non fas est occultare virum sceleratũ,ne puniatur:
Sed maleficum auersari oportet necessario.
Sæpe cum malis moriuntur qui cum eis sunt.
Furacium hominũ ne accipe furtiuum depositum:
Vtrique fures sunt, & qui recipit, & qui furatur.
Suũ omnib.tribue: æqualitas in omnibus optima.
Incipiens parcè cunctis vtere,ne tandem egeas.
Ne pecudis mortalis cibum ad mensuram ceperis.
Quod si inimici pecus in via ceciderit, colleua.

Errantem-

Πάντες ἴσοι νεκύων ψυχῶν δὲ θεὸς βασιλεύει·
Κοινὰ μέλαθρα δόμων αἰώνια καὶ πατρὶς ᾅδης·
Ξυνὸς χῶρος ἅπασι, πένησί τε καὶ βασιλεῦσιν.
Οὐ πολὺν ἄνθρωποι ζῶμεν χρόνον, ἀλλ' ἐπὶ καιρόν·
Ψυχὴ δ' ἀθάνατος, καὶ ἀγήρως ζῇ διὰ παντός.
Μήτε κακοῖς ἄχθου, μήτ' οὖν ἐπαγάλλεο χάρμῃ·
Πολλάκις ἐν βιοτῷ καὶ θαῤῥαλέοισιν ἄπιστον.
Καιρῷ λατρεύειν, μηδ' ἀντιπνέειν ἀνέμοισι.
Πῆμα καὶ ἀχθομένοισι κακοῦ λύσις ἤλυθεν ἄφνω.
Μὴ μεγαληγορίῃ τρυφῶν φρένα λυσσωθείης·
Εὐεπίην ἀσκεῖν ἥτις μάλα πάντας ὀνήσει.
"Ὅπλον τοι λόγος ἀνδρὶ τομώτερόν ἐστι σιδήρου.
"Ὅπλον ἑκάστῳ νεῖμε θεὸς φύσιν ἠερόφοιτον,
"Ὄρνισι μὲν πολλὴν ταχυτῆτ', ἀλκὴν τε λέουσι,
Ταύροις δ' αὐτοχύτοις κεράεσσιν, κέντρα μελίσσαις.
"Ἔμφυτον ἄλκαρ ἔδωκε· λόγος δ' ἔρυμ' ἀνθρώποισι.
Τῆς δὲ θεοπνεύστου σοφίης λόγος ἐστὶν ἄριστος.
Βέλτερος ἀλκήεντος ἔφυ σεσοφισμένος ἀνήρ.
Ἀγροὺς καὶ πόλιας σοφίη καὶ νῆα κυβερνᾷ.
Οὐχ ὅσιον κρύπτειν τὸν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἄπιστον·
Ἀλλὰ χρὴ κακοεργὸν ἀποτροπάασθαι ἀνάγκῃ.
Πολλάκι συνθνήσκουσι κακοῖς οἱ συμπαρεόντες.
Φωρῶν μὴ δέξῃ κλοπίμην ἀνδρῶν παραθήκην·
Ἀμφότεροι κλῶπες, καὶ ὁ δεξάμενος, καὶ ὁ κλέψας.
Μοῖραν πᾶσι νέμειν· ἰσότης δ' ἐν πᾶσιν ἀρίστη.
Ἀρχόμενος φείδου πάντων, μὴ τέρμ' ἐπιδεύῃς.
Μὴ κτηνῶν θνητοῖο βορὴν καὶ μέτρον ἕλῃαι.
Κτῆνος δ' ἢν ἐχθροῖο πέσῃ καθ' ὁδὸν, συνέγειρον.

Πλαζό-

Πλαζόμενόν τε βροτὸν καὶ ἀλίτροπον οὐχ ὑπαλύξεις.
Βέλτερον ἀντ' ἐχθροῦ τυχέειν φίλου εὐμενέοντος.
Ἀρχόμενον τὸ κακὸν κόπτειν, ἕλκος τ' ἀκέσασθαι.
Μηδέ τι θηροβόρον δαίσῃ κρέας, ἀργίποσιν δὲ
Λείψανα λεῖπε κυσίν· θηρῶν ἄπο θῆρες ἔδωνται.
Φάρμακα μὴ τεύχου· μαγικῶν βίβλων ἀπέχεσθαι.
Νηπιάχοις ἁπαλοῖς μὴ μάρψῃς χεῖρα βιαίως.
Φεῦγε διχοστασίην καὶ ἔριν πολέμου προσιόντος.
Μὴ κακὸν εὖ ἕρξῃς· σπείρειν ἴσον ἔς ἐνὶ πόντῳ.
Ἐργάζου, μοχθῶν ὡς ἐξ ἰδίων βιοτεύσῃς·
Πᾶς γὰρ ἄεργος ἀνὴρ ζώει κλοπίμων ἀπὸ χειρῶν.
Μηδ' ἄλλου παρὰ δαιτὸς ἔδοις σκυβάλισμα τραπέζης·
Ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδίων βιότων φαγέεις ἀνύβριστος.
Εἰ δέ τις οὐ δεδάηκε τέχνην, σκάπτοιτο δικέλλῃ.
Ἔστι βίῳ πάνεργον, ἐπὴν μοχθεῖν ἐθέλῃσθα.
Ναυτίλος εἰ πλώειν ἐθέλεις, εὐρεῖα θάλασσα·
Εἰ δὲ γεωπονίην μεθέπειν, μακραί τοι ἄρουραι.
Οὐδὲν ἄνευ καμάτου πέλει ἀνδράσιν εὐπετὲς ἔργον,
Οὐδ' αὐτοῖς μακάρεσσι· πόνος δ' ἀρετῇ μέγ' ὀφέλλει.
Μύρμηκες, γαίης μυχάτους προλελοιπότες οἴκους,
Ἔρχονται βιότοιο κεχρημένοι, ὁππότ' ἄρουραι
Λήια κειράμεναι καρπῶν πλήθουσιν ἀλωάς·
Οἱ δ' αὐτοὶ πυροῖο νεοτριβὲς ἄχθος ἔχουσιν,
Ἢ κριθῶν· αἰεὶ δὲ φέρων φορέοντα διώκει,
Ἐκ θέρεος ποτὶ χεῖμα βορὴν σφετέρην ἐπάγοντες
Ἄτρυτον· φῦλον δ' ὀλίγον τελέθει πολύμοχθον·
Κάμνει δ' ἠεροφοῖτος ἀριστοπόνος τε μέλισσα,
Ἠὲ πέτρης κοίλης ~~κατὰ κοιλάδας ἔνδοθι σίμβλων~~
ἐν χηραμῷ, ἢ δονά- κεσιν — Ἢ δρυὸς

Errantemq; hominem & mari iactatum ne deuites.
Satius pro hoste amicum nancisci beneuolum.
Incipiens malum præcide,& hulceri medere.
Ne-quam a feris depastam comedas carnem , sed
velocibus
Reliquias linque canibus:feris feræ vescantur.
Venena ne para:a magicis libris abstine.
Infantulis tenellis ne violẽter manum corripueris.
Seditionem & litem declina bello ingruente.
Ne malo bene feceris : idẽ est ac seminare in ponto.
Opus fac,allaborans vt de propriis viuas:
Omnis enim opus fugitans homo , de furtiuis viuit
manibus.
Neque de alterius cœna vescaris mensæ reiecta-
mentis,
Sed de propriis facultatibus edas , expers contu-
meliæ.
Quod si quis non didicit artem,fodiat bidente.
Est vitæ quodcumque opus,si laborare volueris.
Nauta si nauigare velis , patet mare spatiosum:
Si vero agriculturam sectari,lati campi.
Nullum opus hominibus facile est sine labore,
Nec diis ipsis. & labor virtutẽ magnopere adiuuat.
Formicæ, intimis terræ penetralibus relictis,
Prodeunt victus indigentes,quando arua
Segetibus detonsis,fructibus implent areas:
Eædem tritici recens extriti onusculum gestant,
Aut hordei, semperque gestans gestantem vrget,
Ex æstate in hiemem victum suum comportantes·
Indefessum:natioque parua,laboriosa est.
Operatur quoque aeria optimeque laborans apis,
Siue cauæ petræ in cauerna,siue in arundinibus,
Siue

Siue in antiquæ quercus cauitate, intra aluearia,
Fauis milleforos per flores cereas cellas struens.
Ne maneas cælebs, ne forte sine nomine pereas:
Da q̃d naturæ & ipse: gigne vicissim, sicut genit⁹ es.
Ne prostituas vxorē, liberis tuis maculā aspergens.
Non enim similes progignūt filios adulterini lecti.
Nouercæ ne attinge secundos parentis lectos;
Sed vt matrem cole quæ matris vestigia insistit.
Neque in auersandum sororis cubile venias:
Neque pellicum patris lecto commiscearis.
Neq; mulier conceptū fœtū corrumpat in ventre;
Neque post partum canibus proiiciat aut vulturibus lacerandum.
Neque vllus suæ coniugi grauidæ manum afferat.
Nec item generationi aptum puerum marem vmquam exseca:
Nec cū brutis animalibus initoriū in torum venias.
Nec petulanter mulierem viola ob pudēdum concubitum.
Ne naturæ toros transilias ad venerem nefariam:
Ne ipsis quidem feris masculi complacuerunt tori.
Nec itē fœminæ masculorū concubitus imitentur.
Neque amore mulieris totus diffluas effreni:
Non enim amor deus est, sed affectus occultus oīm.
Neque fratrum vxorum conscende cubilia:
Tuam ama coniugem. Quid enim suauius & præstantius,
Quam si viro consentit caro vxor vsq; ad senectam,
Et maritus suę vxori, neq; inter eos incidit cōtētio?
Neq; q̃s sine despōsatione violēter puellis misceat̃.
Neque malam vxorem domum tuam ducito:
Seruias quippe vxori tristis gratia dotis.

Equos

Ἢ δρυὸς ὠγυγίης κατὰ κοιλάδος, ἔνδοθι σίμβλων
Σμήνεσι μυριότρητα κατ' αἴθεα κηροδομοῦσαι.
Μὴ μείνῃς ἄγαμος, μή πως νώνυμος ὄληαι.
Δός τι φύσει καὐτός· τίκε δ' ἔμπαλιν ὡς ἐλοχεύθης.
Μὴ προαγωγεύσῃς ἄλοχον, σὰ τέκνα μιαίνων.
Οὐ γὰρ τίκτει παῖδας ὁμοίους μοιχικὰ λέκτρα.
Μητρυιῆς μὴ ψαῦε γε δεύτερα λέκτρα γονῆος·
Μητέρα δ' ὡς τίμα, τὴν μητέρος ἴχνια βᾶσαν.
Μὴ δὲ κασιγνήτης ἐς ἀπότροπον ἐλθέμεν εὐνήν·
Μηδ' ἐπὶ παλλακίδεσσι πατρὸς λεχέεσσι μιγείης.
Μηδὲ γυνὴ φθείρῃ βρέφος ἔμβρυον ἔνδοθι γαστρός·
Μηδὲ τεκοῦσα κυσὶ ῥίψῃ καὶ γυψὶν ἕλωρα.
Μηδέ τις ἣ ἀλόχῳ ἐγκύμονι χεῖρα βάληται.
Μηδ' αὖ παιδογόνον ποτὶ τέμνειν ἄρσενα κοῦρον.
Μηδ' ἀλόγοις ζώοισι βατήριον ἐς λέχος ἐλθεῖν.
Μηδ' ὕβριζε γυναῖκα ἐπ' αἰσχυντοῖς λεχέεσσι·
Μὴ παραβῇς εὐνὰς φύσεως ἐς κύπριν ἄθεσμον·
Οὐδ' αὐτοῖς θήρεσσι συνευαδον ἄρσενες εὐναί.
Μηδέ τι θηλύτεραι λέχος ἀνδρῶν μιμήσαιντο.
Μηδ' ἐς ἔρωτα γυναικὸς ἅπας ῥεύσῃς ἀκάθεκτον·
Οὐ γὰρ ἔρως θεός ἐστι, πάθος δ' ἀΐδηλον ἁπάντων.
Μηδὲ κασιγνήτων ἀλόχων ἐπὶ δέμνια βαίνειν.
Στέργε τὴν ἄλοχον. τί γὰρ ἡδύτερον καὶ ἄρειον,
Ἢ ὅταν ἀνδρὶ γυνὴ φρονέῃ φίλα γήραος ἄχρι,
Καὶ πόσις ἣ ἀλόχῳ, μηδ' ἐμπέσῃ ἄνδιχα νεῖκος.
Μηδέ τις ἀμνήστευτα βίῃ κούρῃσι μιγείη.
Μηδὲ γυναῖκα κακὴν οἴκοισιν σοῖσιν ἄγεσθαι·
Λατρεύῃς δ' ἀλόχῳ λυγρῆς χάριν εἵνεκα φέρνης,

Ἵππους

Ἵππους δ' εὐγενέας δίζεσθαι μὲν κατ' οἶκον,
Ταύρους δ' ὑψιτένοντας, ἀτὰρ σκυλάκων παναγρεῖς·
Γῆμαι δ' οὐκ ἀγαθὴν ἐριδαίνομεν ἀφρονέοντες·
Οὐδὲ γυνὴ κακὸν ἄνδρ' ἀπαναίνεται ἀφνεὸν ὄντα.
Μηδὲ γάμῳ γάμον ἄλλον ἄγῃς, ἐπὶ πήματι πῆμα.
Παισὶ δὲ μὴ χαλέπαινε τεοῖς, ἀλλ' ἤπιος ἴσθι.
Ἢν δέ τι παῖς ἀλίτῃ, κωλυέτω ὑέα μήτηρ,
Ἢ καὶ πρεσβύτατοι γενεῆς, ἢ δημογέροντες.
Μὴ μὲν ἐπ' ἄρσενι παιδὶ τρέφειν χαίτην πλοκαμῖδος·
Μὴ κορυφὴν πλέξῃς, μηθ' ἅμματα λοξὰ κορυμβῶν.
Ἄρσεσιν οὐκ ἐπέοικε κόμη, χλιδαὶ δὲ γυναιξί.
Παιδὸς δ' εὐμόρφου φρουρεῖν νεοτήσιον ὥρην·
Πολλοὶ γὰρ λυσσῶσι πρὸς ἄρσενα μῖξιν ἔρωτος.
Παρθενικὴν δὲ φύλασσε πολυκλείστοις θαλάμοισι,
Μηδέ μιν ἄχρι γάμων πρὸ δόμων ὀφθῆναι ἐάσῃς·
Κάλλος δυστήρητον ἔφυ παίδων τοκέεσσι.
Συγγενέσιν φιλότητα νέμοις, ὁσίην θ' ὁμόνοιαν.
Αἰδεῖσθαι πολιοκροτάφους, εἴκειν δὲ γέρουσιν
Ἕδρης καὶ γεράων πάντων· γενεῇ δ' ἀτάλαντον
Πρέσβυν ὁμήλικα πατρὸς, ἴσαις τιμαῖσι γέραιρε.
Γαστρὸς ὀφειλόμενον δασμὸν παρέχου θεράπουσι.
Δούλῳ τακτὰ νέμοις, ἵνα τοι καταθύμιος εἴη.
Στίγματα μὴ γράψῃς ἐπονειδίζων θεράποντα.
Δοῦλον μὴ βλάψῃς τι κακηγορέων πρὸς ἄνακτα.
Λάμβανε καὶ βουλὴν παρὰ οἰκέτου εὖ φρονέοντος.
Ἁγνεῖαι ψυχῆς, τοῦ σώματός εἰσι καθαρμοί.

Ταῦτα δικαιοσύνης μυστήρια· οἷα βιεῦντες,
Ζωὴν ἐκτελέοιτ' ἀγαθὴν μέχρι γήραος οὐδοῦ.

Καὶ

Equos generoſos quærere per domos,
Tauroſque robuſtos, & feroces catulos;
Sed bonam *vxorem* ducere non contendimus inſipientes;
Neque malum reſpuit mulier virum, ſi diues ſit.
Neq; nuptiis nuptias inducas, malum ſuper malo:
Liberis autem tuis ne difficilis, ſed lenis eſto.
Si quid deliquerit puer, caſtiget mater filium,
Aut etiam ſeniores familiæ, vel populi proceres.
Ne in maſculo puero nutrias iubam cirri,
Nec verticis plex⁹, neq; nexus obliquos cincinnorũ.
Maſculis non conuenit coma, ſed mulieribus luxus.
Pueri formoſi iuuenilem cuſtodi formam:
Multi enim rabido amore ad maſculos congreſſus feruntur.
Virginem cuſtodi bene clauſis thalamis;
Nec eam vsq; ad nuptias ante domũ cõſpici ſiueris.
Liberorum pulchritudo difficilis eſt cuſtoditu parentibus.
Cognatis amorem tribue, iuſtamque concordiam.
Reuerere canos circum tempora, cedeque ſenibus
Sede & honoribus omnibus: natu vero præſtantem
Senem, æqualem patris, paribus *cum patre* honoribus venerare.
Ventris debitam portionem præbe miniſtris.
Seruo demenſum tribuas, vt tibi gratus ſit.
Notas ne ſeruo imprimas, probro eum afficiens.
Seruum ne lædas maledictis deferendo apud herũ.
Accipe vel a ſeruo, ſi recte ſapiat, conſilium.
Caſtitas animæ, corporis eſt purgatio.
Hæc iuſtitiæ arcana: ſecundum quæ viuentes,
Bonam vitam vsque ad ſenectutis limen transegeritis.

Et hęc Phocylidis *sunt:* Ex quatuor istis nata sunt
Mulierum genera:alia ex cane; alia, ex api;
Alia,ex torua sue; alia, ex equo iubato.
Ex equo nata,commoda est,velox, discurrens, specie præstans:
Ex torua autem sue, neq; mala, neq; item bona est.
Ex cane vero,molesta & fera est: Ex apicula autem,
Bona est rei familiaris administratrix, & scit opus facere: [opta.
Cuius,care sodalis, nuptias desiderabiles sortiri ex-

Est & hoc Phocylidis *dictum:* complures esse genere nobiles,
Quos neq; in verbis,neq; in cōsiliis gratia sequitur.

Eiusdem.

Puerum adhuc exsistentem oportet vtique honestas res docere.

Multa decipi *oportet eum* qui quærit esse bonus.

Omnia mediis optima,medius in ciuitate esse volo.

Eiusdem.

Oportet in conuiuio,calicibus circumitantibus,
Suauiter garrientem sedere ac vinum potare.

Opibus si eges,curam habe pinguis agri:
Agrum etenim dicunt Amaltheæ cornu esse.

EX

Καὶ τόδε Φωκυλίδεω, τέτρα ἀπὸ τῶνδε γένοντο
Φῦλα γυναικείων· ἡ μὲν κυνὸς, ἡ δὲ μελίσσης,
Ἡ δὲ συὸς βλοσυρῆς, ἡ δ' ἵππου χαιτηέσσης.
Εὔφορος ἥδε, ταχεῖα, περίδρομος, εἶδος ἀρίστη.
Ἡ δὲ συὸς βλοσυρῆς, οὔτ' ἂρ κακὴ οὐδὲ μὲν ἐσθλή,
Ἡ δὲ κυνὸς, χαλεπή τε καὶ ἄγριος. ἡ δὲ μελίσσης,
Οἰκονόμος τ' ἀγαθὴ, καὶ ἐπίσταται ἐργάζεσθαι·
Ἧς εὔχου φίλ' ἑταῖρε λαχεῖν γάμου ἱμερόεντος.

Καὶ τόδε Φωκυλίδου· τί πλέον γένος εὐγενὲς εἶναι·
Οἷς οὔτ' ἐν μύθοις ἕπεται χάρις, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.

Eiusdem ex Plutarcho.

Παῖδ' ἔτ' ἐόντα χρεὼν δὴ καλὰ διδασκέμεν ἔργα.

Πολλ' ἀπατηθῆναι διζήμενον ἔμμεναι ἐσθλόν.

Πάντα μέσοισιν ἄριστα, μέσος θέλω ἐν πόλει εἶναι.

Eiuſdem ex Athenæo & Stobæo.

Χρὴ δ' ἐν συμποσίῳ κυλίκων περινισσομενάων,
Ἡδέα κωτίλλοντα καθήμενον οἰνοποτάζειν.

Χρηΐζων πλούτου, μελέτην ἔχε πίονος ἀγροῦ.
Ἀγρὸν γάρ τε λέγουσιν Ἀμαλθείας κέρας εἶναι.

ΕΚ ΤΩΝ ΣΟΛΩΝΟΣ

ΕΛΕΓΕΙΩΝ.

Μνημοσύνης καὶ Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἀγλαὰ τέκνα,
Μοῦσαι Πιερίδες, κλυτέ μοι εὐχομένῳ.
Ὄλβον μοι πρὸς θεῶν μακάρων δότε καὶ πρὸς ἁπάντων
Ἀνθρώπων αἰεὶ δόξαν ἔχειν ἀγαθήν·
Εἶναι δὲ γλυκὺν ὧδε φίλοις, ἐχθροῖσι δὲ πικρόν·
Τοῖσι μὲν αἰδοῖον, τοῖσι δὲ δεινὸν ἰδεῖν.
Χρήματα δ' ἱμείρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι
Οὐκ ἐθέλω· πάντως ὕστερον ἦλθε δίκη.
Πλοῦτον δ' ὃν μὲν δῶσι θεοί, παραγίγνεται ἀνδρὶ
Ἔμπεδος ἐκ νεάτου πυθμένος ἐς κορυφήν·
Ὃν δ' ἄνδρες τιμῶσιν, ὑφ' ὕβρεος οὐ κατὰ κόσμον
Ἔρχεται, ἀλλ' ἀδίκοις ἔργμασι πειθόμενος,
Οὐκ ἐθέλων ἕπεται, ταχέως δ' ἀναμίσγεται ἄτῃ·
Ἀρχὴ δ' ἐξ ὀλίγου γίγνεται, ὥστε πυρός·
Φλαύρη μὲν τὸ πρῶτον, ἀνιηρὴ δὲ τελευτᾷ·
Οὐ γὰρ δὴν θνητοῖς ὕβρεος ἔργα πέλει·
Ἀλλὰ Ζεὺς πάντων ἐφορᾷ τέλος· ἐξαπίνης δὲ
Ὥστ' ἄνεμος νεφέλας αἶψα διεσκέδασεν
Ἠρινός, ὃς πόντου πολυκύμονος ἀτρυγέτοιο
Πυθμένα κινήσας, γῆν κατὰ πυροφόρον
Δῃώσας καλὰ ἔργα, θεῶν ἕδος αἰπὺν ἱκάνει
Οὐρανόν, αἰθρίην δ' αὖθις ἔθηκεν ἰδεῖν·

Λάμπει

EX SOLONIS
ELEGIIS.

MEmoriæ & Iouis Olympii inclytæ filiæ
Muſæ Pierides, audite me precantem.
Felicitatē mihi a diis beatis præbete[illegible], & ab omnibus
Hominibus ſemper bonā habere exiſtimationē;
Et iucundum hic amicis eſſe, inimicis aūt acerbum;
Illis quidem venerandum, his autem formidabilem aſpectu.
Pecunias porro deſidero quidem habere; iniuſte vero poſſidere
Nolo; omnino *enim* vindicta tandem venit.
Ac diuitiæ quidem quas dii tribuerint, manent homini
Stabiles, ab imo fundo ad verticem vſque:
Quas vero colunt homines, ab iniuria, non rite
Proueniunt; ſed iniuſtis operibus pellectæ,
Sequuntur inuitę, ſtatimq; ꝑmiſcentur calamitati:
Initium antem a paruo *momento* fit, tamquam ignis;
Leue quidem primum, ſed deſinit dolorificum:
Non enim diu mortalibus iniuriæ opera durant:
Sed Iupiter finem inſpicit omnium; atque repente
Vt ventus nubes illico diſſipat
Vernus, qui fluctuoſi maris immenſi
Agitans fundum, & per terram triticiferam
Lætas vaſtans ſegetes, ad deorum ſedem in altum peruenit
Cælū, & rurſus ſerenitatem ſpectandam exhibet:

Relucetque vis solis per terram opimam
Pulchre, nubium vero nihil amplius est videre.
Talis est *quoq;* vindicta Iouis: neque ob quodlibet,
Vt mortalis homo, est citus in iram.
Cæterum non semper latet in perpetuum, quicumque scelerosum
Pectus habet; sed omnino tandē detect' apparuit.
At hic quidem statim luit, ille post. quod si fugerint
Ipsi, nec deorū fatum insecutum eos corripuerit;
Omnino tandem venit, atq; imeriti facinora luunt
Liberi auctorum *istorum* in posterum.
Nos vero mortales ita cogitamus; Idem valet bonus & malus.
Quam opinionem, *ut* bonam quisque habet
Antequam aliquid patiatur; tunc *rursus* lamentatur: eousque autem
Oscitantes leui spe fouemur.
Ac si quis morbis difficilibus implicetur,
Id cogitat quomodo sanus sit futurus.
Alius, timidus cum sit, fortis vir *sibi* esse videtur;
Et pulcher *sibi* videtur qui formæ gratiam non habet.
Si qs caret pecuniis, & pauptatis eum onus premit,
Omnino *tamē* multas opes acquisiturus videtur.
Accelerat alius aliunde. hic quidē per mare vagatur
In nauibus, cupiens lucra referre domum,
Per mare inquam piscosum, ventis agitatus periculo-
Nihil penitus animæ *i. vitæ* suæ parcens. [sis,
Alius, terram scindens arborosam in annum
Famulatur; quibus *scilicet* curua aratra curę sunt.
Alius ex Minerua multasq; artes callente Vulcano
Operosis manibus colligit victum.

Alius,

Λάμπει δ' ἠελίοιο μένος κατὰ πίονα γαῖαν
Καλὸν, ἀτὰρ νεφέων οὐδὲν ἔτ' ἐστὶν ἰδεῖν.
Τοιαύτη Ζηνὸς πέλεται τίσις, οὐδ' ἐφ' ἑκάστῳ,
Ὥσπερ θνητὸς ἀνὴρ, γίγνεται ὀξύχολος·
Αἰεὶ δ' οὔ τι λέληθε διαμπερὲς ὅστις ἀλιτρὸν
Θυμὸν ἔχει, πάντως δ' ἐς τέλος ἐξεφάνη.
Ἀλλ' ὁ μὲν αὐτίκ' ἔτισεν, ὁ δ' ὕστερον· εἰ δὲ φύγωσιν
Αὐτοὶ, μηδὲ θεῶν μοῖρ' ἐπιοῦσα κίχῃ,
Ἤλυθε πάντως, αὐτίκ' ἀναίτια ἔργα τίνουσιν
Οἱ παῖδες τούτων ἡγεμόνων ὀπίσω.
Θνητοὶ δ' ὧδε νοοῦμεν, ὁμῶς ἀγαθός τε κακός τε·
Ἐσθλὴν ἣν αὐτὸς δόξαν ἕκαστος ἔχει,
Πρίν τι παθεῖν· τότε δ' αὖτις ὀδύρεται· ἄχρι δὲ τούτου
Χάσκοντες, κούφαις ἐλπίσι τερπόμεθα.
Χὤστις μὲν νούσοισιν ὑπ' ἀργαλέῃσι πιεσθῇ,
Ὡς ὑγιὴς ἔσται, τοῦτο κατεφράσατο.
Ἄλλος, δειλὸς ἐὼν, ἀγαθὸς δοκεῖ ἔμμεναι ἀνήρ·
Καὶ καλὸς, μορφὴν οὐ χαρίεσσαν ἔχων·
Εἰ δέ τις ἀχρήμων, πενίης δέ μιν ἔργα βιᾶται,
Κτήσασθαι πάντως χρήματα πολλὰ δοκεῖ.
Σπεύδει δ' ἄλλοθεν ἄλλος· ὁ μὲν, κατὰ πόντον ἀλᾶται
Ἐν νηυσὶ, χρῄζων οἴκαδε κέρδος ἄγειν,
Ἰχθυόεντ', ἀνέμοισι φορεύμενος ἀργαλέοισι,
Φειδωλὴν ψυχῆς οὐδεμίαν θέμενος.
Ἄλλος, γῆν τέμνων πολυδένδρεον, εἰς ἐνιαυτὸν
Λατρεύει, τοῖσιν καμπύλ' ἄροτρα μέλει.
Ἄλλος, Ἀθηναίης τε καὶ Ἡφαίστου πολυτέχνεω,
Ἀργαλέοιν χειροῖν ξυλλέγεται βίοτον.

Ἄλλος, Ὀλυμπιάδων Μουσέων πάρα δῶρα διδαχθείς,
Ἱμερτῆς σοφίης μέτρον ἐπιστάμενος.
Ἄλλον μάντιν ἔθηκεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ἔγνω δ' ἀνδρὶ κακὸν τηλόθεν ἐρχόμενον,
Ὧι συνομαρτήσωσι θεοί· τὰ δὲ μόρσιμα πάντως
Οὔτε τις οἰωνὸς ῥύσεται, οὔθ' ἱερά.
Ἄλλοι, Παιῶνος πολυφαρμάκου ἔργα ἔχοντες,
Ἰητροί· καὶ τοῖς οὐδὲν ἔπεστι τέλος.
Πολλάκι δ' ἐξ ὀλίγης ὀδύνης μέγα γίγνεται ἄλγος,
Κοὔτις λύσαιτ' ἂν ἤπια φάρμακα δούς·
Τὸν δὲ κακαῖς νούσοισι κυκώμενον ἀργαλέαις τε,
Ἁψάμενος χειροῖν αἶψα τίθησ' ὑγιῆ.
Μοῖρα δέ τοι θνητοῖσι κακὸν φέρει, ἠδὲ καὶ ἐσθλόν·
Δῶρα δ' ἄφυκτα θεῶν γίγνεται ἀθανάτων.
Πᾶσι δέ τοι κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν, οὐδέ τις οἶδεν
Ἧι σχήσειν μέλλει χρήματος ἀρχομένου.
Ἀλλ' ὁ μὲν εὖ ἔρδειν πειρώμενος, οὐ προνοήσας,
Εἰς μεγάλην ἄτην καὶ χαλεπὴν ἔπεσε·
Τῷ δὲ κακῶς ἔρδοντι θεὸς περὶ πάντα δίδωσι
Συντυχίην ἀγαθήν, ἔκλυσιν ἀφροσύνης.
Πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνδράσι κεῖται.
Οἳ γὰρ νῦν ἡμέων πλεῖστον ἔχουσι βίον,
Διπλασίως σπεύδουσι· τίς ἂν κορέσειεν ἅπαντας;
Κέρδεά τοι θνητοῖς ὤπασαν ἀθάνατοι·
Ἄτη δ' ἐξ αὐτῶν ἀναφαίνεται· ἣν ὁπόταν Ζεὺς
Πέμψῃ τισομένην, ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.

Ἐκ νεφέλης πέλεται χιόνος μένος, ἠδὲ χαλάζης·
Βροντὴ δ' ἐκ λαμπρᾶς γίγνεται ἀστεροπῆς·

Ἐξ

Alius, Olympiadum Musarum munera edoctus,
Amabilis sapientiæ modum assequitur.
Alium rex longe conficiens Apollo vatem effecit;
Qui malum homini veniens de longe prænouit:
Cui *scil.* dii secundi fuerint: verum fatalia prorsus
Nec vllũ auerruncabit augurium, neq; sacrificia.
Alii, Pæonis multa pharmaca tenentis, opa exercẽt,
Medici. hos quoque nullus consequitur finis:
Sed sæpe ex modico dolore morbus fit magnus;
Nec quisq̃ soluerit licet mitia remedia præbens:
Alium *tamen* malis ægritudinibus & molestis agitatum,
Manibus contingens, illico sanum reddit.
Fatum porro mortalibus adducit mala, sed & bona:
Donaq; deorum immortalium sunt ineuitabilia.
Omnibus sane factis periculũ inest: neq; quis nouit
Quo appulsurus sit a negotii principio.
Alius bene *rem* gerere aggrediens, nec *satis* prospiciens,
In magnam noxam difficilemque ruit:
Alii male rem tractanti Deus in omnibus largitur
Successum bonum, liberationem ab insipientia.
At diuitiarum nullus hominibus constitutus est terminus.
Nam q. nũc inter nos plurimũ possident victum,
Bis tantum quærunt. Quisnam satiauerit omnes?
Lucra quidem certe mortalibus dederunt immortales:
At noxa e nobis exsistit: quam cum Iupiter
Miserit vt pœnas sumat, alias alius *eam* habet.

Ex nube exsistit vis niuis & grandinis;
Tonitruque ex corusco nascitur fulgure.

A ventis

A ventis autem mare turbatur. quod si quis
Non moueat, omnium est iustissimum.
Per magnos viros perditur ciuitas, & in monarchæ
Seruitutem populus incidit per inscitiam.
Populo enim dedi tãtum imperii quantum sufficit,
Honoris *et* nec auferens *quidquam* nec præbens.
Qui vero potentiam habebant, opibusque erant spectabiles,
Etiam iis prospexi ne quid haberent quod non conueniret.
Stetique validum vtrisque scutum circumponens;
Neutrosque iniuste vincere siui.

Nostra vero vrbs numquam ex Iouis occidet
Fato, & beatorum deorum sententia.
Talis .n. magnanima inspectrix potente patre nata,
Pallas Minerua, manus desuper tenet.
Ipsi autem magnam vrbem perdere imprudentia
Ciues volunt, pecuniis illecti.
Populiq; ducum mens iniusta; quibus promptũ est
Ex magna iniuria multos dolores pati.
Non sciunt enim satietatẽ cohibere, nec præsentes
Lætitias epuli in quiete moderari.
Parit vtique satietas petulantiam, cum multæ *illam* opes sequuntur.
Neque sacris possessionibus, neque publicis
Parcentes, furantur direptionibus aliunde alius:
Neque veneranda Iustitiæ statuta obseruant:
Quæ tacens, conscia eorum quæ fiunt, quæque ante fuerunt,
Suo tempore omnino venit, vt pœnas exigat.
Hinc ergo vniuersæ vrbi venit ineuitabile vlcus,
Inque malam repente seruitutem incidit;

Ἐξ ἀνέμων δὲ θάλασσα ταράσσεται· ἢν δέ τις αὐτὴν
Μὴ κινῇ, πάντων ἐστὶ δικαιοτάτη·
Ἀνδρῶν δ' ἐκ μεγάλων πόλις ὄλλυται, ἐς δὲ μονάρχου
Δῆμος ἀϊδρείῃ δουλοσύνην ἔπεσε.
Δήμῳ μὲν γὰρ ἔδωκα τόσον κράτος, ὅσον ἐπαρκεῖ,
Τιμῆς οὔτ' ἀφελὼν, οὔτ' ἐπορεξάμενος.
Οἳ δ' εἶχον δύναμιν, καὶ χρήμασιν ἦσαν ἀγητοὶ,
Καὶ τοῖς ἐφρασάμην μηδὲν ἀεικὲς ἔχειν.
Ἔστην δ' ἀμφιβαλὼν κρατερὸν σάκος ἀμφοτέροισι,
Νικᾶν δ' οὐκ εἴασ' ἀμφοτέρους ἀδίκως.

Ἡμετέρη δὲ πόλις κατὰ μὲν Διὸς οὔποτ' ὀλεῖται
Αἶσαν, καὶ μακάρων θεῶν φρένας ἀθανάτων.
Τοίη γὰρ μεγάθυμος ἐπίσκοπος ὀβριμοπάτρη
Παλλὰς Ἀθηναίη χεῖρας ὕπερθεν ἔχει.
Αὐτοὶ δὲ φθείρειν μεγάλην πόλιν ἀφραδίῃσιν
Ἀστοὶ βούλονται χρήμασι πειθόμενοι.
Δήμου δ' ἡγεμόνων ἄδικος νόος, οἷσιν ἑτοῖμον
Ὕβρεος ἐκ μεγάλης ἄλγεα πολλὰ παθεῖν.
Οὐ γὰρ ἐπίστανται κατέχειν κόρον, οὐδὲ παρούσας
Εὐφροσύνας κοσμεῖν δαιτὸς ἐν ἡσυχίῃ.
Τίκτει τοι κόρος ὕβριν, ὅταν πολὺς ὄλβος ἕπηται.
Οὔθ' ἱερῶν κτεάνων οὔτέ τι δημοσίων
Φειδόμενοι, κλέπτουσιν ἐφ' ἁρπαγῇ ἄλλοθεν ἄλλος.
Οὐδὲ φυλάσσονται σεμνὰ δίκης θέμεθλα·
Ἣ σιγῶσα σύνοιδε τὰ γιγνόμενα, πρό τ' ἐόντα·
Τῷ δὲ χρόνῳ πάντως ἦλθ' ἀποτισαμένη.
Τοῦτ' ἤδη πάσῃ πόλει ἔρχεται ἕλκος ἄφυκτον,
Εἰς δὲ κακὴν ταχέως ἤλυθε δουλοσύνην·

Ἣ στάσιν

Ἡ στάσιν ἔμφυλον πόλεμόν θ' εὕδοντ' ἐπεγείρει,
Ὃς πολλῶν ἐρατὴν ὤλεσεν ἡλικίην.
Ἐκ γὰρ δυσμενέων ταχέως πολυήρατον ἄστυ
Τρύχεται ἐν συνόδοις τοῖς ἀδικοῦσι φίλους.
Ταῦτα μὲν ἐν δήμῳ στρέφεται κακά, τῶν δὲ πενιχρῶν
Ἱκνοῦνται πολλοὶ γαῖαν ἐς ἀλλοδαπὴν
Πραθέντες, δεσμοῖσί τ' ἀεικελίοισι δεθέντες

. . . .

Οὕτω δημόσιον κακὸν ἔρχεται οἴκαδ' ἑκάστῳ,
Αὔλειοι δ' ἔτ' ἔχειν οὐκ ἐθέλουσι θύραι·
Ὑψηλὸν δ' ὑπὲρ ἕρκος ὑπέρθορεν, εὗρε δὲ πάντως
Εἴ γέ τις ἢ φεύγων ἐν μυχῷ ἢ θαλάμῳ.
Ταῦτα διδάξαι θυμὸς Ἀθηναίους με κελεύει,
Ὡς κακὰ πλεῖστα πόλει δυσνομία παρέχει·
Εὐνομία δ' εὔκοσμα καὶ ἄρτια πάντ' ἀποφαίνει,
Καὶ θαμὰ τοῖς ἀδίκοις ἀμφιτίθησι πέδας·
Τρηχέα λειαίνει, παύει κόρον, ὕβριν ἀμαυροῖ,
Αὐαίνει δ' ἄτης ἄνθεα φυόμενα·
Εὐθύνει δὲ δίκας σκολιάς, ὑπερήφανά τ' ἔργα
Πραΰνει, παύει δ' ἔργα διχοστασίης·
Παύει δ' ἀργαλέης ἔριδος χόλον· ἔστι δ' ὑπ' αὐτῆς
Πάντα κατ' ἀνθρώπους ἄρτια καὶ πινυτά.

Εἰ δὲ πεπόνθατε λυγρὰ δι' ὑμετέρην κακότητα,
Μή τι θεοῖς τούτων μοῖραν ἐπαμφέρετε.
Αὐτοὶ γὰρ τούτους ηὐξήσατε, ῥύσια δόντες·
Καὶ διὰ ταῦτα κακὴν ἔσχετε δουλοσύνην.
Ὑμέων δ' εἷς μὲν ἕκαστος ἀλώπεκος ἴχνια βαίνει·
Σύμπασιν δ' ὑμῖν χαῦνος ἔνεστι νόος.

Εἰς

Vel ciuilem seditionem dormiensve bellũ excitat:
Quod multorum amabilem perdidit ætatem.
Ab hostibus enim cito vrbs amabilis
Atteritur prœliis, quæ amicos iniuria afficiunt.
Hæc quidem in populó obuersantur mala: pauperum vero
Multi in peregrinam terram deueniunt
Venditi, vinculisque indignis constricti

. . . .

Sic publicum malum cuique domum venit,
Nec atrienses inhibere *illud* volunt ianuæ;
Sed altos super muros trãscendit, & oĩno inuenit
Siue quis in penetrale fugiat, siue in thalamum.
Hæc docere animus me iubet Athenienses,
Quod plurima *scilicet* mala vrbi conciliet legum neglectus:
Legũ aũt obseruatio, decẽtia & recta reddit omnia,
Et subinde iniustis compedes iniicit,
Aspera læuigat, satietatẽ compescit, iniuriã abolet,
Noxæque nascentia exstinguit semina:
Lites prauas corrigit, elata facta
M[illegible] facit, seditionisque opera compescit:
Compescit etiam grauis contentionis bilem: suntque sub ea
Omnia inter homines integra & cauta.

Si vero mala passi estis ob malitiam vestram,
Ne diis horum causam aliquam imputetis.
Ipsi enim istos auxistis, præmia ceu liberatoribus dantes:
Et propterea malam adepti estis seruitutem.
Vestrum autem quisque vulpis incedit vestigiis,
Omnibusque vobis laxa inest mens.

Linguam

Linguam enim hominis inspicitis, & versuta verba;
In res vero quæ fiant nullas intuemini.

Primũ quidem Iouem Saturnium regẽ precemur,
Vt legibus his prosperum successum & gloriam largiatur.

Omnino autem hominibus obscura *est* mens deorum.

Nec beatus est vllus mortalis; sed ærumnosi
Omnes quotquot mortales sol aspicit.

Eamus in Salaminem, pugnaturi pro insula
Desiderata, graueque probrum depulsuri.

Ostendet sane insaniam meã breue tempus ciuibus;
Ostendet inquam, veritate in mediũ prodeunte.

Cognitionis vero obscuram difficillimum est cognoscere
Mensurã: quæ sane omnium fines sola continet.

Opera vero Cyprigenæ nunc mihi grata, & Bacchi
Ac Musarum: quæ hominibus afferunt lætitias.

Ne mihi mors indefleta veniat; sed amicis
Linquam defunctus dolores & gemitus.

Senescoque multa semper discens.

Puer impubis adhuc infans, septum dentium
Emittit primis septem annis.
Postquam vero alteros septem *ei* Deus absoluerit [annos,
Pubis indicia generationi aptæ apparent.
Tertia *hebdomade* mentũ augescentibus iam mẽbris,
Lanugine obducitur, colore florem mutante.

Quarto

Εἰς γὰρ γλῶσσαν ὁρᾶτε, καὶ εἰς ἔπος αἰόλον ἀνδρός·
Εἰς ἔργον δ' οὐδὲν γιγνόμενον βλέπετε.

Πρῶτα μὲν εὐχώμεσθα Διὶ Κρονίδῃ βασιλῆϊ,
Θεσμοῖς τοῖσδε τύχην ἀγαθὴν καὶ κῦδος ὀπάσσαι.

Πάντῃ δ' ἀθανάτων ἀφανὴς νόος ἀνθρώποισι.

Οὐδὲ μάκαρ οὐδεὶς πέλεται βροτὸς, ἀλλὰ πονηροὶ
Πάντες ὅσους θνητοὺς ἠέλιος καθορᾷ.

Ἴομεν ἀς Σαλαμῖνα, μαχησόμενοι περὶ νήσου
Ἱμερτῆς, χαλεπόν τ' αἶσχος ἀπωσόμενοι.

Δείξει δὴ μανίην μὲν ἐμὴν βαιὸς χρόνος ἀστοῖς·
Δείξει, ἀληθείης ἐς μέσον ἐρχομένης.

Γνωμοσύνης δ' ἀφανὲς χαλεπώτατόν ἐστι νοῆσαι
Μέτρον· ὃ δὴ πάντων πείρατα μοῦνον ἔχει.

Ἔργα δὲ Κυπρογενοῦς νῦν μοι φίλα, καὶ Διονύσου,
Καὶ Μουσῶν· ἃ τίθησ' ἀνδράσιν εὐφροσύνας.

Μὴ δέ μοι ἄκλαυστος θάνατος μόλοι, ἀλλὰ φίλοισι
Καλλείποιμι θανὼν ἄλγεα καὶ στοναχάς.

Γηράσκω δ' αἰεὶ πολλὰ διδασκόμενος.

Παῖς μὲν ἄνηβος ἐὼν ἔτι νήπιος, ἕρκος ὀδόντων
Φύσας ἐκβάλλει πρῶτον ἐν ἕπτ' ἔτεσιν.
Τοὺς δ' ἑτέρους ὅτε δὴ τελέσῃ θεὸς ἕπτ' ἐνιαυτοὺς,
Ἥβης ἐκφαίνει σήματα γιγνομένης.
Τῇ τριτάτῃ δὲ γένειον ἀεξομένων ἐπὶ γυίων
Λαχνοῦται, χροιῆς ἄνθος ἀμειβομένης.

Τῇ

Τῇ δὲ τετάρτῃ πᾶς τις ἐν ἑβδομάδι ἐστὶν ἄριστος
Ἰσχύν, οἵ τ' ἄνδρες σήματ' ἔχουσ' ἀρετῆς.
Πέμπτῃ δ' ὥριον ἄνδρα μεμνημένον ἀρ γάμου εἶναι,
Καὶ παίδων ζητεῖν ἐξοπίσω γενεήν.
Τῇ δ' ἕκτῃ περὶ πάντα καταρτύεται νόος ἀνδρὸς,
Οὐδ' ἔρδειν ἔθ' ὁμῶς ἔργ' ἀπάλαμνα θέλει.
Ἑπτὰ δὲ νοῦν καὶ γλῶσσαν ἐν ἑβδομάσι μέγ' ἄριστος·
Ὀκτὼ δ', ἀμφότερα, τέσσαρα καὶ δέκ' ἔτη.
Τῇ δ' ἐνάτῃ ἔτι μὲν δύναται, μαλακώτερα δ' αὐτοῦ
Πρὸς μεγάλην ἀρετὴν γλῶσσά τε καὶ σοφίη.
Τῇ δεκάτῃ δ' εἴ τις τελέσας κατὰ μέτρον ἵκοιτο,
Οὐκ ἂν ἄωρος ἐὼν μοῖραν ἔχοι θανάτου.

ΝΑΥΜΑΧΙΟΥ.

Χρυσός τοι κόνις ἐστὶ καὶ ἄργυρος, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Λᾶες ἐπὶ ῥηγμῖνι πολυψηφῖδι θαλάσσης·
Πολλοὶ δ' ἐρρίφαται ποταμῶν παρὰ χείλεσιν αὔτως.
Εἵματα δ' εἰναλίης ἐρυθραίνεται αἵματι κόχλου,
Τοῖς ἔπι φυσιόωσι δαΐφρονες ἀπαλιῆες.

ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΥ.

Καὶ γὰρ ἐγὼ τὰ μὲν ὅσσα καρήατι τῆμος ἔδωκα,
Ξανθὰ σὺν εὐόδμοις ἀκρολιπῆ στεφάνοις,
Ἄπνοα πάντ' ἐγένοντο παραχρῆμ'· ὅσσα τ' ὀδόντων
Ἔνδοθι νειαίραν τ' εἰς ἀχάριστον ἔδυ,
Καὶ τῶν οὐδὲν ἔμεινεν ἐς αὔριον· ὅσσα δ' ἀκουαῖς
Εἰσεθέμην, ἔτι μοι μοῦνα πάρεστι τάδε. 6

Οὔτ'

Quarto ſeptenario quiſque præſtantiſſimus eſt
Robore,ipſique viri ſigna virtutis edunt.
Quinto, maturum iam virum nuptias meminiſſe oportet,
Et liberorum procreationem in futurum quærere.
Sexto,in omnibus abſoluitur viri mens,
Nec amplius æque ineluctabilia peragere opera vult.
Septimo ſeptenario mente & lingua fiet optimus;
Et octauo,ambobus illis, annis quatuordecim.
Nono adhuc aliquid poteſt; verum remiſſior eſt ipſius
Ad magnam virtutē tam lingua quam ſapientia.
Decimo,ſi quis menſura completa eo peruenerit,
Iam non immaturus mortis fatum ſubeat.

NAVMACHII.

Aurum ſane & argentum ſunt puluis, atq; adeo ipſi
Lapilli in calculoſa maris crepidine:
Multi autem proiecti iacent ad oras fluuiorum temere,
At veſtes marini conchylii cruore rubeſiunt,
Quibus inhiare ſolent ſtolidi piſcatores.

CALLIMACHI.

Etenim ego, quæcumque olim capiti largitus ſum,
Flaua cum odoratis vnguenta corollis,
Omnia ſtatim odorem amiſerunt: & quæ dentes
Intra in ventrem ingratum ſubiuerunt,
Eorum quoque nihil in craſtinum remanſit. Quæ vero in aures
Recondidi,ea ſola mihi adhuc manent.

Nec proſperitas ſine virtute poteſt homines prouehere.

Dii ſemper tenuibus tenuia largiuntur.

EX EVENO PARIO.

Multis contradicere quidem in omnibus ex æquo mos eſt;
Recte vero contradicere non id amplius in more eſt.
Et aduerſus illos ſufficit, vt vetus verbum eſt,
Tibi quidem hæc videntur, mihi vero iſta.

Ad ſapientiam *quærendam* adhibere audaciam, percongruens eſt:
Alioquin & noxia eſt, & malum affert.

Sæpe ira mentem hominum detexit
Latentem, inſania multo peiorem.

Exercitationem diuturnam rem eſſe dico, amice: atque adeo
Eam hominibus tandem naturam eſſe.

Omnis enim res coacta, naturâ moleſta eſt.

E RHIANO.

Profecto igitur omnes omnino erramus animis
Homines, ferimusq; deorum alterutra lance tributa dona
Pectore incõſulto. Nam qui victus inops
Obuerſatur, diis grauem impingit culpam
Mœſtus; ſuam vero virtutem animumque negligit,
Nec dicere quidquam neque facere audet,
Exhorreſcens vbi viri locupletes adfuerint:
Sed animum ei rodunt mœſtitia & ærumna.
At qui proſpere agit, & cui opes Deus tribuit,
Ac dominium in multos; hic obliuiſcitur cuius gratia telluri

Pedibus

Οὔτ' ἀρετῆς ἄπερ ὄλβος ἐπίσταται ἄνδρας ἀέξειν.

Αἰεὶ τοῖς μικροῖς μικρὰ διδοῦσι θεοί.

ΕΥΗΝΟΥ ΠΑΡΙΟΥ.

Πολλοῖς ἀντιλέγειν μὲν ἔθος περὶ παντὸς ὁμοίως·
Ὀρθῶς δ' ἀντιλέγειν οὐκέτι τοῦτ' ἐν ἔθει.
Καὶ πρὸς μὲν τούτους ἀρκεῖ, λόγος ὡς ὁ παλαιὸς,
Σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' ἐστὶν, ἐμοὶ δὲ τάδε.

Πρὸς σοφίαν μὲν ἔχειν τόλμαν, μάλα σύμφορόν ἐστι·
Χωρὶς, καὶ βλαβερὴ, καὶ κακότητα φέρει.

Πολλάκις ἀνθρώπων ὀργὴ νόον ἐξεκάλυψε
Κρυπτόμενον, μανίας πολὺ χειρότερον.

Φημὶ πολυχρόνιον μελέτην ἔμεναι φίλε· καὶ δὴ
Ταύτην ἀνθρώποισι τελευτῶσαν φύσιν εἶναι.

Πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον πρᾶγμ' ἀνιηρὸν ἔφυ.

ΡΙΑΝΟΥ.

Ἦ ἄρα δὴ μάλα πάντες ἁμαρτίνοοι πελόμεσθα
Ἄνθρωποι· φέρομεν δὲ θεῶν ἑτερόῤῥοπα δῶρα
Ἀφραδέι κραδίῃ· βιότοιο μὲν ὅς κ' ἐπιδευὴς
Στρωφᾶται, μακάρεσσιν ἐπὶ ψόγον αἰνὸν ἰάπτει
Ἀχνύμενος, σφετέρην δ' ἀρετὴν καὶ θυμὸν ἀτίζει·
Οὐδέ τι θαρσαλέος νοέειν ἔπος, οὐδέ τι ῥέξαι,
Ἐῤῥιγὼς ὅθι τ' ἄνδρες ἐχεκτέανοι παρέωσι,
Καί οἱ θυμὸν ἔδουσι κατηφίη καὶ ὀϊζύς.
Ὃς δέ κεν εὐοχθῇσι, θεὸς δ' ἐπὶ ὄλβον ὀπάζῃ
Καὶ πολυκοιρανίην, ἐπιλήθεται οὕνεκα γαῖαν

Ποσσὶν ἐπιστείβει, θνητοὶ δέ οἱ εἰσὶ τεχνῆες·
Ἀλλ' ὑπεροπλίῃ καὶ ἁμαρτωλῇσι νόοιο
Ἶσα Διὶ βρομέει, κεφαλὴν δ' ὑπὲρ αὐχένας ἴσχει,
Καί περ ἐὼν ὀλίγος, μνᾶται δ' εὔπηχυν Ἀθήνην·
Ἠέ τιν' ἀτραπιτὸν τεκμαίρεται Οὔλυμπόνδε,
Ὥς κε μετ' ἀθανάτοισιν ἀρίθμιος εἰλαπινάζῃ.
Ἡ δ' ἄτη ἁπαλοῖσι μεταστρωχῶσα πόδεσσιν,
Ἄκρης ἐν κεφαλῇσιν ἀΐστος καὶ ἄφαντος,
Ἄλλοτε μὲν γραίῃσι νεωτέρη, ἄλλοτε δ' αὖτε
Ὁπλοτέρῃσι γρηῢς ἐφίσταται ἀμπλακίῃσι,
Ζηνὶ θεῶν κρείοντι Δίκῃ τ' ἐπίηρα φέρουσα.

ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ.

Οἶνός τοι πυρὶ ἶσον ἔχει μένος, εὖτ' ἂν ἐς ἄνδρα
Ἔλθῃ, κυμαίνει δ' οἷα Λίβυσσαν ἅλα
Βορρῆς ἠὲ νότος· τὰ δὲ καὶ κεκρυμμένα φαίνει,
Βυσσόθεν· ἐκ δ' ἀνδρῶν πάντ' ἐτίναξε νόον.

ΠΑΝΥΑΣΙΔΟΣ.

Οἶνος μὲν θνητοῖσι θεῶν πάρα δῶρον ἄριστον,
Πινόμενος κατὰ μέτρον· ὑπὲρ μέτρον δὲ, χερείων.

ΛΙΝΟΥ.

Φράζεο δὴ, σπουδὴν ἐντυνάμενος δι' ἀκοῆς,
Μύθων ἡμετέρων ἀτραπὸν πρὸς παντὸς ἀληθῆ.
Κῆρας ἀπωσάμενος πολυπήμονας, αἵτε βεβήλων
Ὄχλον ἀΐσσωσι, ἄτης περὶ πάντα πεδῶσι
Παντοίαις, μορφῶν χαλεπῶν ἀπατήματ' ἔχουσαι·
Τὰς μὲν ἀπὸ ψυχῆς εἴργειν φυλακῇσι νόοιο.

Pedibus insistat, & mortales ei sunt parentes;
Sed superbia & vitiosa elatione animi
Instar Iouis tonat, & caput supra ceruicem tollit,
Quamuis paruus, pulchrisq; decoram cubitis Mi-
neruam ambit;
Aut semitam aliquam rimatur ad Olympum,
Vt diis immortalibus annumeratus, epulis eorum
fruatur.
At noxa teneris accurrens pedibus,
In summis capitibus nec exspectata, nec visa,
Aliâs quidem vetulis ipsa iuuenili forma; aliâs con-
Iuuenculis senili specie superuenit delictis, [tra,
Ioui deorum principi & Iustitiæ gratum faciens.

EX ERATOSTHENE.

Vinum igni æqualem vim habet, siquando virum
Subierit; conturbat *eum* ceu Libycum mare
Aquilo vel auster: & quamuis occulta profert
E pectoris fundo; omnemque virorum mentem
excutit.

EX PANYASI.

Vinum, optimũ quidem mortalib. a diis donũ est,
Si bibatur moderate: immoderate vero, pessimũ *fit*.

E LINO.

Perpende, studiose præbitis auribus,
Verborum nostrorum viam omni ex parte veram.
Noxas repelle damnosas, quæ profanorum
Vulgus subuertunt, calamitatibusque per omnia
implicant
Variis, fallaces grauesque formas sibi sumentes:
Quas tu cautione mentis ab animo arceto.

Hæc enim purgatio iusto ritu te expiabit:
Si quidem re vera exitiosum earum genus odisti.
Et in primis materiam omniũ turpium largitricem,
Quam cupiditas instar aurigæ effusis regit frenis.

Sperare oportet omnia: quia non est quidquam insperatum.
Omnia Deo facilia factu sunt, nihilque effectu impossibile.

E MENECRATE.

Senectutem, si absit, quilibet exoptat: si quando venerit,
Incusat: semper vero melior est quæ exspectatur.

E POSIDIPPO.

Qualem quis vitæ insistat callem? Nam in foro
Sunt lites & actiones molestæ; in ædibus autem
Curæ: ruri, laborum satis; at in mari
Timor: peregre, si quid habes, metuendum est;
Si eges, molestum est. vxorem habes? non sine curis
Eris. nõ ducis vxorem? eo magis viuis solitarius.
Liberi, labores pariunt: vita sine liberis, orbitas est. iuuentus
Amens est; cani contrâ inualidi.
E duobus ergo alterum erat eligendum, aut natum esse
Numquam, aut statim natum vita fungi.

METRODORI, *e contrario.*

Quemlibet vitæ secueris callem. in foro *enim*
Gloria & actiones cautæ: domi,
Quies: ruri, naturæ venustas: in mari autem
Lucrum: peregere, si quid habes, laus est;

Sin

Οὗτος γάρ σε καθαρμὸς δικαίως ὁσιώσει,
Εἴ κεν ἀληθείῃ μισέῃς ὅλοον γένος αὐτῶν·
Ἠδ' ὕλην πρώτης αἰσχρῶν δώτειραν ἁπάντων·
Ἣν ἐπιθυμία ἡνιοχεῖ μάργοισι χαλινοῖς.

Ἔλπεσθαι χρὴ πάντ'· ἐπεὶ οὐκ ἔστ' οὐδὲν ἄελπτον.
Ῥᾴδια πάντα θεῷ τελέσαι, καὶ ἀνήνυτον οὐδέν.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΟΥΣ.

Γῆρας ἐπὰν μὲν ἀπῇ, πᾶς εὔχεται· ἢν δέ ποτ' ἔλθῃ,
Μέμφεται· ἔστι δ' ἀεὶ κρεῖσσον ὀφειλόμενον.

ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΥ.

Ποίην τις βιότοιο τάμοι τρίβον; εἰν ἀγορῇ μὲν
Νείκεα, καὶ χαλεπαὶ πρήξιες· ἐν δὲ δόμοις
Φροντίδες· ἐν δ' ἀγροῖς, καμάτων ἅλις· ἐν δὲ θαλάσσῃ
Τάρβος· ἐπὶ ξείνης δ', ἢν μὲν ἔχῃς τι, δέος·
Ἢν δ' ἀπορῇς, ἀνιαρόν· ἔχεις γάμον; οὐκ ἀμέριμνος
Ἔσσεαι. οὐ γαμέεις; ζῇς ἔτ' ἐρημότερον.
Τέκνα, πόνοι· πήρωσις, ἄπαις βίος. αἱ νεότητες,
Ἄφρονες· αἱ πολιαὶ δ' ἔμπαλιν ἀδρανέες.
Ἦν ἄρα τοῖν δυοῖν ἑνὸς αἵρεσις, ἢ τὸ γενέσθαι
Μηδέποτ', ἢ τὸ θανεῖν αὐτίκα τικτόμενον.

ΜΗΤΡΟΔΩΡΟΥ

ἐκ τοῦ ἐναντίου.

Παντοίην βιότοιο τάμοις τρίβον· εἰν ἀγορῇ μὲν
Κύδεα, καὶ πινυταὶ πρήξιες· ἐν δὲ δόμοις,
Ἄμπαυμ'. ἐν δ' ἀγροῖς, φύσιος χάρις· ἐν δὲ θαλάσσῃ,
Κέρδος. ἐπὶ ξείνης, ἢν μὲν ἔχῃς τι, κλέος·

Ἢν δ' ἀπορῇς, μόνος οἶδας. ἔχεις γάμον; οἶκος ἄριστος
Ἔσσεται. οὐ γαμέεις; ζῇς ἔτ' ἐλαφρότερον.
Τέκνα, πόθος· ἄφροντις ἄπαις βίος. αἱ νεότητες,
Ῥωμαλέαι· πολιαὶ δ' ἔμπαλιν εὐσεβέες.
Οὐκ ἄρα τῶν δισσῶν ἑνὸς αἵρεσις, ἢ τὸ γενέσθαι
Μηδέποτ', ἢ τὸ θανεῖν· πάντα γὰρ ἐσθλὰ βίου.

ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι μένει χρῆμ' ἔμπεδον αἰεί·
Ἓν δὲ τὸ κάλλιστον, Χῖος ἔειπεν ἀνήρ·
Οἵη περ φύλλων γενεή, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.
Παῦροί μιν θνητῶν οὔασι δεξάμενοι
Στέρνοις ἐγκατέθεντο· πάρεστι γὰρ ἐλπὶς ἑκάστῳ
Ἀνδρῶν, ἥτε νέων στήθεσιν ἐμφύεται.
Θνητῶν δ' ὄφρα τις ἄνθος ἔχει πολυήρατον ἥβης,
Κοῦφον ἔχων θυμὸν, πόλλ' ἀτέλεστα νοεῖ.
Οὔτε γὰρ ἐλπίδ' ἔχει γηρασέμεν, οὐδὲ θανεῖσθαι·
Οὐδ' ὑγιὴς ὅταν ᾖ, φροντίδ' ἔχει καμάτου.
Νήπιοι οἷς ταύτῃ κεῖται νόος· οὐδέ τ' ἴσασιν
Ὡς χρόνος ἔσθ' ἥβης καὶ βιότοι' ὀλίγος
Θνητοῖς. ἀλλὰ σὺ ταῦτα μαθὼν, βιότου ποτὶ τέρμα
Ψυχῇ τῶν ἀγαθῶν τλῆθι χαριζόμενος.

ΑΝΤΙΜΑΧΟΥ.

Ἔστι δέ τις Νέμεσις μεγάλη θεὸς, ἣ τάδε πάντα
Πρὸς μακάρων ἔλαχεν· βωμὸν δέ οἱ εἵσατο πρῶτος
Ἄδρηστος ποταμοῖο παρὰ ῥόον Αἰσήποιο,
Ἔνθα τετίμηταί τε καὶ Ἀδρήστεια καλεῖται.

ΤΕΛΟΣ.

Sin eges, solus nouisti. vxorē habes? domus optima
Erit. non ducis vxorem? viues adhuc leuius.
Liberi, desiderium pariunt; vita sine liberis, secura
est. iuuentus,
Robusta est; cani contra, pii.
Non ergo alterutrum e duobus eligendum est, aut
natum esse [tes bonæ sunt.
Numquam, aut *statim* mori: omnes enim vitę par-

E SIMONIDE.

Nulla inter homines res perpetuo stabilis manet;
Sed vnū *hoc* Chius vir pulcherrimū dixit verbū:
Qualis foliorum generatio est, talis etiam hominū.
Sed pauci mortaliū id *verbum* auribus perceptum
In pectore condunt. est enim spes vnicuique
Virorum, qualis iuuenum pectoribus innascitur.
Quamdiu vero quis amabilē pubertatis florē habet,
Leuem gerens animum, multa cogitat irrita.
Nam neque senectutem sibi neque mortem affutu-
ram exspectat:
Neque cum sanus est, laboris curam gerit.
Insipientes quibus hæc mens est: neque sciunt
Quod pubertatis & vitæ breue sit tempus
Mortalibus: sed tu hæc discas, & ad vitæ finem
Animo tuo de bonis gratificari sustineas.

EX ANTIMACHO.

Est vero Nemesis quædam, magna dea, quæ hæc
omnia
A beatis diis sortita est: aram vero ei statuit primus
Adrastus ad Æsepi amnis fluenta,
Vbi honoratur & Adrastia vocitatur.

FINIS.

FRIDERICI SYLBVRGII
NOTÆ
IN THEOGNIDEM.

THeognidis verſus eſſe pleroſque omnes quos vulgati libri nobis exhibent, non tantum Stobæi, ſed etiam grauiorum vetuſtiorumq; philoſophorum teſtimonio cognoſcimus; Platonis inquam, Xenophontis, Plutarchi, Athenæi, a quibus horum verſuum multi paſſim citantur. Tum magnam eius omnibus omnino ſeculis auctoritatem fuiſſe, Plato declarat, dum honorifico elogio teſtem eum ciet libro 1 De legibus; his verbis; ποιητὴν δὲ καὶ ἡμεῖς μάρτυρα ἔχομεν Θέογνιν πολίτην τῶν ἐν Σικελίᾳ Μεγάρων. Et Xenophon apud Stobæum Sermone 86, qui eſt de Nobilitate, οὗτος δὲ ὁ ποιητὴς (inquit) περὶ οὐδενὸς ἄλλου λόγον πεποίηται, ἢ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας ἀνθρώπων· καὶ ἔστιν ὁ ποιητὴς (pro ἡ αὐτοῦ ποίησις) σύγγραμμα περὶ ἀνθρώπων· ὥσπερ εἴ τις ἱππικὸς ὢν, συγγράψειε περὶ ἱππικῆς. quibus verbis oſtendit, Speculum quoddam humanæ vitæ hanc poeſin eſſe, in quo virtutum vitiorumque luculenta deſcriptio proponatur. Sed an integra hæc ad nos peruenerit poeſis, & an eodem ab auctore conſcripta ſit ordine, ea de re non immerito dubitauerimus. Xenophon enim eo quem modo citaui loco, ἡ οὖν ἀρχή μοι δοκεῖ τῆς ποιήσεως, inquit, ὀρθῶς ἔχειν. ἄρχεται γὰρ πρῶτον ἀπὸ τοῦ εὖ γενέσθαι. ᾤετο γὰρ οὐδ᾽ ἄνθρωπον, οὔτε τῶν ἄλλων οὐδὲν ἂν ἀγαθὸν εἶναι, εἰ μὴ τὰ γεννήσοντα ἀγαθὰ εἴη. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ παραδείγμασι τοῖς ἄλλοις ζώοις χρήσασθαι, ὅσα μὴ εἰκῇ τρέφεται, ἀλλὰ μετὰ τέχνης ἕκαστα θεραπεύεται, ὅπως γενναιότατα ἔσονται. δηλοῖ δὲ ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσι· Κριοὺς μὲν καὶ ὄνους διζήμεθα Κύρνε καὶ ἵππους, & quæ ſequuntur. Quibus verbis ſignificat, poſt prooemium, hoc eſt poſt verſum 28, in ſui temporis editionibus collocatum fuiſſe locum illum modo citatum, qui eſt hodiernarum editionum verſu 183. Deinde cum Suidas tradat Theognidem ſcripſiſſe γνώμας δι᾽ ἐλεγείας εἰς ἔπη ͵βω᾽· καὶ πρὸς Κύρνον τὸν αὐτοῦ ἐρώμενον, γνωμολογίαν δι᾽ ἐλεγείων, καὶ ἑτέρας ὑποθήκας παραινετικάς: de tribus hiſce poematiis exiguam ſupereſſe partem videmus: immo ea ipſa λείψανα mire inter ſe confuſa eſſe. in

reliquiis enim hodiernis passim quidem Cyrnus ab eo compellatur; sed nonnusquam etiam Polypæ[illegible]arius Simonides, Onomacritus, Clearistus, Democles, Academus, Timagoras. vt clarum sit, quæ Suidæ temporibus in tres tomos distincta fuere, nostro seculo in vnam farraginem absque omni ordine cõgesta esse. Præterea non pauci versus in his vulgatis editionibus repetiti sunt: idque nunc iisdem plane verbis; vt 799 & 1033: 441 & 1159: nunc verbis paulum mutatis, vt 115 & 643: 351 & 648: 591 & 1163; & alii complures. Nec mulier tantum hic loquens inducitur, v. 581, & 859: sed etiam equa, 257, quamquam allegorice. Tum quædam in hac farragine leguntur quæ a Plutarcho & Basilio tribuuntur Soloni: qua de re infra in fragmentis Solonis. vt necesse sit, vel Theognidem a Solone quædam mutuatum esse, vel consarcinatores huius vulgati centonis Solonica pro Theognideis supposuisse. Sed & qui apud Phocylidẽ versus est 87, apud Theognidem est 115: & qui apud Theognidem est 472, legitur etiam in Eueni Parii fragmentis, pag. 131, v. 11. Iam quod attinet ad sententiarum ipsarum pondus, non negligendum quod Suidas notat, interspersas eis esse nonnusquam impuritates & puerorum illicitos amores, & alia quæ a virtutis norma sint aliena: cuiusmodi est etiam quod magis Epicuream licentiam quam Socraticam ἐγκράτειαν plerisque in locis spirat. vt non absq; cautione piæ iuuentuti hæc legenda sint. Patriam vero Theognidi Plato tribuit Megara Siciliæ, vt e loco paulo ante citato planum est: sed verior est Harpocrationis & Stephani sententia; qui, vt Elias Vinetus adnotauit, Megara inter Atticam & Corinthium agrum sita, patriam ei fuisse tradũt. quod ipse quoq; Theognis confirmat, cum se v. 782, præter alias Græciæ regiones, etiam in Siciliam venisse ait, nec in omni peregrinatione ista vllum solum patrio dulcius inuenisse. vbi de aduentu in Siciliam non meminisset, si Siciliam patriam habuisset. Deinde cum v. 771 ab Apolline petit vt vrbem quam Alcathoo Pelopis filio pro sua benignitate arce ac turribus muniuit, eandem etiam a Medorum insolentia tueatur; eandem quoque in Græcorum discidiis custodiat; Græciæ Megara satis luculenter intelligenda præbet; vt ex Pausania prolixe idem Vinetus adstruit. Adhæc, cum idem Theognis v. 890, a Ioue petit vt τὸ κυψελίζον γένος perdat, Cypselidarum tyrannidem apud Corinthios vicinos suos ita perstringere videtur, vt Solon passim in suis elegis Pisistrati apud Athe-

Athenienses tyrannidem taxat. Quamquam & exsulasse illum patet e fine huius rhapsodiæ, v.1209; Thebas scilicet migratione facta; non tam conditione seruili. Ac licet passim de fortunarum suarum tenuitate conqueratur, vt quæ genio suo minus respondeat: tamen & vineam in Taygeti cliuis (qui Peloponnesi mons est in Laconia) se habuisse testatur v.875. Forsan autem vel negotiationis vel peregrinationis amore incensus, contracto ære alieno grandiore, agros & bona relinquere solumque vertere coactus est; vt e v.1199 coniicere est. Qui vero Siculum eum fuisse tradiderunt, inde fortasse coniecturam ceperunt, quod (Suida teste) in Syracusanos ex obsidione seruatos elegiam conscripsit. Amasium ei Cyrnum qui fuisse tradiderunt, vt Suidas, inter cetera documenta tueri se possunt v.1045: quamquam ibi Cyrni nomen diserte expressum non est. Nomen ipsum Θέογνις, deminutionis specie quadam factum e Θεογένης.

Sed tempus tandem postulat vt ad variantis scripturæ notationem me conferam; & quæ partim a Vineto iampridē congesta, partim a me ipso recens collecta sunt, deinceps exponam. quibus additurus eram quæ a Dauide Hœschelio his diebus communicata fuerant; nisi ea mihi nescio quo casu nec opinanti periissent. Igitur v.2, quidam libri habent οὐδ' ἀναπαυόμενος. V.6.q.l φοίνικος ῥαδινῆς insolentius. nostram lectionem ῥαδινῆς χερσὶ confirmat v.996. V.12,q.l. ἥσατ', augmento Attico, vt in ἤγαζον, ἤδειν, & similibus. Hesychius certe & ipse ἥσατο pro ἱδρύσατο agnoscit. Ionicus accentus est, εἵσατ', vt infra, p.136, versu antepenultimo: sicut etiam ἔδος pro ἑδός. V.20,q.l. λήσει: ea scil. forma qua πύστις deriuatur a πυνθάνεσθαι. V.21, quidam malunt πύσθλου: & seq.v. Θεόγνιδος. sed vulgatam scripturam tuentur similes in sequentib. συνιζήσεις, v.147. 171, & alibi: immo & hoc ipso in loco, versu 23. V.33, apud Platonem in Menone, vbi locus hic citatur, legitur παρὰ τοῖς: vulgata scriptura, vt magis poetica, magis etiam Vineto placet. 35 versum præ ceteris Theognideis Socrati placuisse, docet Plato Menone, Xenoph. Apomnemon. lib.1, & in Symposio. sed ibi pro μαθήσεαι, συμμιχθῇς, ἐόντα, legitur διδάξεαι, συμμίξαις, (item συμμιγῇς) ἐόντα: teste Vineto. Apud Aristotelem Eth. lib.9 extremo, tantum priores quinque huius distichi voces citantur: vt alibi quoque passim prouerbialium versuum initia dumtaxat duobus aut tribus verbis allegata inueniuntur.

V.44,

V.44,q.l κηκηδεῖσι δοκῇ. V.59,q.l.ἀπαπεύσι: Ionico more, vt μεμαδημένος v. 169. sed vsitatum ἀπατῶσι repetitur etiam v. 540, 1109, & alibi. V. 86, q.l. αἰσχρὸν χρῆμ' ἐπὶ κέρδος ἄγει, *res turpis ad lucrum agit*, seu inducit. V.98, ὀργὴν, siue cum antecedente γιγνώσκων, siue cum sequente βαρὺς iungamus, ellipsin habet præpositionis κατὰ sensus enim est, *ad ingenium & animi inclinationem quod attinet.* qua significatione vocabulum hoc sæpe apud hunc poetam legitur, cum alibi, tum v.958: vbi eadem constructio repetitur. sic 214, 215: 1070, 1071.

V. 119, q. l. ἄχετος. sed aptius αὔχετος, poetica syncope pro ἀνάχετος, quod idem ἀνεκτὸν 1195. V.126, q c. προσθείης: minus recte. citat eum versum Aristoteles Ethic. Eudem. lib.7, c.2. V.127, q. ἐς ὤνιον, *ad rem emptitiam* seu *promercalem.* V.132, q. ἔπλεθ' ὅσοις ὁσίης Κύρνε μέμηλε δίκης: eodem sensu, sed peius sonante structura. V. 145, cum βούλεο subaudiendum aduerbium μᾶλλον: qui Græcismus ita frequens est, etiam in prosa, vt & Ammianus Marcellinus in Latina historia eum vsurparit. Tertius abhinc versus de Iustitia, citatur ab Aristotele Eth. lib. 5, c 1. V.153, inter Soloneos quoque legitur v.99. V. 155, μοι ferri potest; familiari ellipseos genere, pro. *si mihi vis obsequi.* quidam libri habent τοι: & mox χολωθείς: & seq. v. μηδὲ χρημοσύνην οὐλομένην πρόφερε. quæ lectio ferri nequit, nisi χρημοσύνην pro indigentia seu egestate accipiamus; cum alioqui passim pro opulentia vsurpetur ab hoc poeta. V. 157, apud Basilium homilia πρὸς τοὺς νέους, legitur ἄλλοτε ἄλλως, *alias aliter.* V.179, πᾶς γὰρ est etiam apud Arist. Ethic. Eudem lib.3, cap. 1. itemque apud Plutarch. in lib. πῶς δεῖ τὸν νέον ποιημάτων ἀκούειν: & apud Lucianum in dialogo περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων, nec nō apud Stobæum, teste Vineto; qui plerasque omnes editiones καὶ γὰρ habuisse scribit. V.185, in eo Xenophontis loco quem harum Notationum initio e Stobæo citaui, κτήσασθαι legitur, i. *acquirere ac possidere.* vbi & paraphrasis huius loci additur; magnam scil. hominum esse negligentiam atque incuriam; qui, cum pecorum propagationem non nisi e generosis animalibus quærant, sua ipsorum propagine susque deque habita, in connubiis non ingeniorum morumque generositatem, sed opum amplitudinem spectent. quam amentiam reprehendit & Phocylides v.190. Seq. v. q. πολλὰ φέρῃ: apte. V.190, q. πλεόνων μιξὶ γόνος. vt scil. e connubiis coaceruentur opes.

V. 204, q. τίννυνται μάκαρες, *puniunt superi:* parum conuenientor.

ter. V.215, apud Plutarch. in lib. περὶ πολυφιλίας legitur, Πουλύποδος νόον ἴσχε πολυφρόνου:& seq. v. τῇ περ ὁμιλήσῃ. vulgatam lectionem sequitur etiam Athenæus lib. 7, 158, 16. V.221, q. ὅστις τοι δοκέει:& mox ἔμμεναι οὐδὲν, *nihil esse*. Vinetus Stobæum & ceteros gnomologos sequi maluit. V.226, q. μᾶλλον ἔτ' εἰσὶ φίλαι. Tria sequentia disticha leguntur etiam in Solonis fragmentis infra, v.71; exigua admodum discrepantia. atque adeo Soloni ea tribuit etiam S. Basilius in orat. πρὸς τοὺς νέους. V.235, metro conuenientius πρὶν ἢ ἄμμιν. Seq. v. q. ἀλύειν, *animum despondere*: contra metrum. σωζομένοις autem rectius fortasse vertemus *saluandis, salutis spem habentibus*. V. 233, metrum postulat παρὰ σεῖο γὰρ τυγχάνω, vel παρὰ σοῦ ἐπιτυγχάνω, vel aliam huiusmodi scripturam; vt rectius sibi constet metrum. V.256, apud Stobæum, ἥδιστον δὲ τυχεῖν ὧν τις ἕκαστος ἐρᾷ, *suauissimum vero nancisci ea quæ quisque amat*. V.257, allegoria equæ, Vineto desumpta videtur ex Iliad. ψ; vbi Echepolus Sicyonius, vt a bello immunis esset, Agememnoni Ætham equam præstantissimam dono dedisse dicitur. V. 286, vertere possis etiam, *fidem facere volens*: & v.288, *Adseruandum autem plebs minus habet opum*.

V.300, q. μιγῇνῃ, subiunctiuo modo, seq. v. Camerarius legendum suspicatur ἠπίως, i. προσηνὴς, *lenis, propensus*, seu *benignus*: vt scil. talis sit antithesis qualis in præcedenti commate. V.305, q. ἐς ὀρθὰ λάβῃς, *recte ceperis*. V.308, q. ἐλπόμενοι, plurali numero. V.315, apud Plutarchum Solone legitur πολλοὶ γὰρ πλουτοῦσι: & seq. v. ἡμεῖς αὐτοῖς: & tertio abhinc versu, ἔμπεδόν ἐστι. vbi Soloni, non Theognidi tristichon hoc Plutarchus tribuit. V.329, q. aduerbialiter δειλῶς. V.352, q. δίδου, imper. modo. V. 351, pro interiectione ὢ infra legitur ἆ, v. 649: rectius. V.359, pro κακὸν q. l. habent καλόν: minus apte; vt ex antecedenti præcepto manifestum est. V.377, pro σοῦ metrum postulat σέο, σέθεν, vel simile quid. V.393, q. Ἐν πενίῃ ὅ τε δειλὸς ἀνὴρ, ὅ τε πολλὸν ἀμείνων Φαίνεται, i. *in paupertate & ignauus vir, & qui multo est præstantior, cernitur*. eo nempe modo quo vinum humana ingenia prodere dicitur v.497.

V. 400, ἐντρέπει absolute ac neutraliter vsurpatum pro pass. ἐντρέπου. V. 409, q. Οὐδένα θησαυρὸν καταθήσεαι ἔνδον ἀμείνω Αἰδοῦς, ἣν ἀγαθοῖς ἀνδράσι Κύρνε δίδως. infra, v. 1157, multo alia huius distichi est lectio. V.411, q. κακίων, *peior*. V.413, q. θωρήξομαι, fut. temp. V.425, pro πάντων q. habent ἀρχὴν, *initio*, vel

vel *omnino, penitus*. Fusius & luculentius hanc ſententiam extulit Poſidippus infra, pag 93, ſub finem: & Auſonius ea ecloga cuius initium eſt, *Optima Graiorum ſententia: quippe homini aiunt Non naſci eſſe bonum, natum aut cito morte perire.* Eandem refutauit Metrodorus infra, pàg. 135, initio. V. 431, q. *κἀκ κακοῦ ἐσθλὸν, & ex malo bonum.* V. 461, q. *μή ποτ' ἐπ' ἀπρήκτοισι, ad res quæ fieri nequeunt, adhibe.* V. 465, q. *φίλ' ἔσαι, cara erunt.* V. 472, *πρᾶγμ' ἀνιηρὸν* legitur infra in Eueni fragmentis p. 131, v. 11. itemque apud Ariſtotelem Ethic. Eudem. lib. 2, cap. 7: vbi & ipſe Eueno hunc verſum tribuit. V. 478, apud Athenæum lib. 10, eſt, *οὔτε τι νήφων εἰμ', οὔτε λίην μεθύων*: & ſeq. v. *σὺ κεῖτ' ἐκεῖνος*. Idem Athenæus v. 481, habet *τὰ νήφουσι γίνετ' αἰσχρὰ*, contra metri legem: & rurſum v. 483, *σώφρων τε καὶ ἤπιος*, minus apte. V. 485, apud Athenæum loco citato eſt, *Πρὶν μεθύειν δ' ἄρξῃ γ', ἀπανίστασο.* V. 487, q. *σὺ δ' οιῶ ἔχε*: quo modo ſupra quoque *οιῶ* pro *αὖ* vſurpatum aliquoties; atq; idem apud Phocylidem, v. 111. alii habent *σὺ δ' ἔχεις*. V. 488, q. *χαλίζεις δ' αἰεὶ, garrisq; ſemper.* ſed cotylæ mentio melius huc quadrat, vt declarant ſequentia. V. 492, q *πολλοὺς*, maſc. genere: quod cum præcedentibus non congruit. V. 497, pro *ὁμῶς* q. habent *ἄγαν, nimis, valde*: parum apte. Sequens lectio ferri poteſt; *ὅταν δὲ πίνῃ, cum vero bibit.*

V. 501, q. *ἤρετο*, aoriſto 1: quod actiua potius quam paſſiua ſignif. vſurpari ſolet. V. 506, q. *πίρηθι*: & mox *ἔχε*: permutatis ſcil. verborum modis. V. 509, q *κακόν*: itemque mox v. 510, *οὐ κακὸν, ἀλλ' ἀγαθόν*: ſcil. *χρῆμα, res mala eſt.* vt & apud Virg. *Triſte lupus ſtabulis*: &, *Dulce ſatis humor.* Exſtat eadem ſententia ſupra, v. 211, verbis paulum variantibus. V. 522, q. *οὐ πλέον ἐστ'*: hoc ſenſu; *ſed xenia plura non potis eſt præbere*: minus apte. V. 523, q. *θεῶν τιμῶσι μάλιστα, deorum maxime colunt.* Sequens diſtichon in Anthologia Epigrammatum tribuitur Byzantino cuidam, ſed pentametro paulum variante, ita; *τοῦ μὲν ὑπερχομένου, τοῦ δ' ἀπονισομένης*, vt Vinetus adnot. V. 531, q. *ἦτορ ἰαίνεται.* V. 549, q. *ἀγείρει, cogit, congregat.* V. 551, q. *ζευνπλέροισι*. V. 553, q. *διαπρήξουσι κέλευθον, non multum via interiecta conficient.* V. 572, q. *πολλοὶ ἀπείρητοι δόξαν ἔχουσ' ἀγαθήν, multi inexperti opinionem* (vel *exiſtimationem*) *habent bonam*: & ſeq. v. *εὖ ἔρδων, bene faciens.* V. 583, q. *ἀμήχαν' ἔτ' ἐστὶ γενέσθαι, non ſunt amplius factu poſſibilia.* alii *ἀμήχανόν ἐστι γενέσθαι, impoſſibile eſt fieri.* V. 587 cum quinq; ſequeutibus, inter Soloneos infra legitur, num 65,

cum

cum quinque sequentibus, inter Soloneos infra legitur, num. 65, verbis non multum variantibus. V. 589, q. καλῶς ἔρδοντι. alii, τῷ δὲ καλὸν ποιοῦντι Θεὸς καλὰ πάντα δίδωσι. apud Stobæum totum distichon paulo aliter legitur, sic, τῷ δὲ καλὸν ποιοῦντι Θεὸς καλὰ πάντα τίθησι, Συντυχίην ἀγαθῶν, ἔκλυσιν ἀφροσύνης, i. *at bonum facienti bona Deus ponit omnia, Consecutionem bonorum, effugium amentiæ.* Cum v. 591, consonant quæ infra reperiuntur v. 1159, & 1023, verbis paulum mutatis. V. 596, q. πλὴν πλούτου, *præter diuitias.* V. 599, q. οὐκ ἔλαθες: & mox aspirare, καθ' ἁμαξιτόν.

Versus 603, infra repetitur v. 1099. V. 606, q. πλεῖον ἐθέλουσιν ἔχειν, *plura volunt habere.* Seq. v. q. ἐς τὸ τελευτῆς: vt sensus sit, paruam esse mendacii gratiam & in principio, & in fine. quod idem de proditione fertur. V. 618, q. πολλοῦ γάρ. V. 622, αὐτὸς positum pro οὗτος, *hic*; seu αὐτὸς, *idem.* V. 632, q. c. Κύρνε τι: vt copulatio sit, ἐν ἄτῃσί τε καὶ ἀμπλακίαις. V. 634, q. πλήθεις, secunda persona. V. 636, q. Οὐ νῦν μὲν πολλοῖς, ἀτρεκίως δ' ὀλίγοις: & seq. v. ὁμοῖα, *similia, res similes.* V. 641, quidam malunt, Οὐ τοι κηδεύσεις, *funges*, seu *simulatis animo.* Seq. v. q. αὐτὸ πτύξει, tertia persona: minus apte. Tertius abhinc versus idem fere cum 115. V. 648, q. γαῖαν ἐπέρχεθ' ὁμῶς, *terram vsquequaq; pariter obit.* Seq. v. q. ὦ δειλὴ πενίη: & mox alii, τί ἐμοῖς ἐπικείμενη ὤμοις. quæ de paupertate querimonia legitur etiam supra, v. 351. V. 651, q. βίη κακὰ πολλὰ διδάσκει, vt supra v. 389, & seq. v. μετ' ἀνθρώπων, *cum hominibus*, sc. probis. V. 659, q. τοῦθ' ὅτι μή ποτε πῶς. Et seq. v. Θεοὶ γάρ τοι νεμεσῶσ'. V. 670, q. γνοὺς ἂν ἄμεινον. V. 686, apud Stob. est, Εἴργει τοὺς μὲν δὴ γάρ. V. 693, apud eundem Stob. est ἀφραίνοντας: & seq. v. πλεῦνας pro μέτρον. V. 696, q. ἔχεις σύ. V. 699, Stobæus, πᾶσιν δ' ἀνθρώποις.

V 716, q. εἴπῃ pro ἴσῃ. V. 719, apud Stobæum est, πλουτοῦσ' ὅσοις πολὺς ἄργ. Apud Plutarchum Solone, pro ὅτῳ est ᾧ τε: apte illud quidem ad structuram, sed metro minus congruenter; nisi per cæsuram excusetur ψιλῆ productio. V. 721, Stob. ᾧ δὲ πάντα: Plutarch μόνα ταῦτα, pro vul. τὰ δέοντα. Seq. v. idem Plutarch. singulariter habet παιδὸς ἥβῃ. quo nomine concubitus significatur; vt mox παιδῶν appellatione saltatio. est autem ἁβρὰ παθεῖν γυναικὸς ea forma dictum qua infra 1003, τῶν αὐτοῦ κτεάνων εὖ πάσχεμεν: subaudita præpos. ἀπὸ, ἐκ, vel alia consimili. Ac Theognidi quidem hæc tribuit Stobæus, Plutarchus autem

tem Soloni; qui in contemptum diuitiarum hæc a Solone decantata ſcribit. V.724, q. ἥβη, nomin. caſu: vt cum præpoſ. σὺν e præcedenti commate ſubintelligatur pronomen αὐτῇ: hoc ſenſu, *& cum ea pubertas ſit congrua* ſeu *habilis*. Apud Plutarchum Solone, ita locus legitur, ἐπὴν καὶ ταῦτ᾽ ἀφίκηται, ἥβη σὺν δ᾽ ἁρμόζηται ἁρμονία: minus perſpicue. V.744, congruentius optatiuum πάθοι, vel infin. παθεῖν, quod probat H. Stephani editio. Sequenti pentametro participium ἔχων ferri poteſt, ſi cum primo commatio accipiatur, hoc modo; πῶς δή, καὶ κεῖνα θυμὸν ἔχων, ὁρῶν πρὸς τοῦτον, ἄζοιτ᾽ ἀθανάτους; alioqui optatiue ſcribendum fuerit ἔχοι.

V.817, q. ἄρρητον, *infandum*. V.851, q. λῷονα δὴ νῦν: infra, v. 1033, λώϊον ἤδη. V.855, q. τί με δεινὸν ἔχ. eo nempe verborum ordine quo mox v.857. V.862, q. ἆμος, Dorice: cuius dialecti rarior hic vſus eſt. V.875, q. κορυφῆς ἀπὸ Ταϋγ. verior fortaſſis hæc lectio, τὸν ἐμοὶ κορυφῆς ὕπο Ταϋγέτοιο ἄμπελοι ἐφύτευσαν, *quod mea ſub Taygeti verticibus tulerunt vites*. V.890, per κυψελλίζον γένος intelligi videtur Cypſeli poſteritas, vel ii ſaltem qui Cypſeli veſtigia ſecuti, tyrannidem apud Corinthios Megarenſibus finitimos exercebant. Cypſeli certe tyrannide, Tarquinii Priſci patrem Demaratum Corintho patria pulſum tradit Dionyſius Halicarnaſſeus l.3, 184, 29. eo prope tempore quo Theognidem floruiſſe tradunt Chronographi. V.893, malet forſan aliquis diuiſe πάντα κάτα, *per omnia*. ſed καταθνητοὺς ἀνθρώπους apud Homerum quoque inuenimus paſſim, cum alibi, tum Il. ζ. V.895, q. ἐντὸς ἐνὶ στήθ. *intus in pect.*

V.904, q. οὐκ ἔχει βίαν: rectius. V.921, q. χρήματα μετὰ δόξης: quæ ſtructura fere vſitatior eſt. V.926, q. οὐκ ἔθ᾽ ὁμῶς, expuncta copula, & facta diremptione. V.631, pro μὲν aptius fortaſſe reponemus μιν, *eum*. ſi quis etiam mox ἴσον malit, aduerbialiter ſc. pro *pariter*; ſuo fruatur iudicio. Seq. v. q. οἰκοῦσιν, *quiq; prope illum habitant*: quam ſcripturam Eraſmus quoque expreſſit hac verſione; *Omnes hi ſeſe venerantur, amantq; viciſſim, Vicini, æquales viribus, atq; ſenes.* V.942, q. πέψας: quod tamen abſolute ac neutraliter accipi non ſolet. V.954, pro εἰμὲν ſunt qui malint ἦμεν: quod Doricam habet formam. vtrumque pro ὑπάρχειν agnoſcit Heſychius. V.958, Stob. Ῥυθμὸν καὶ θυμὸν καὶ τρόπον ὄντιν᾽ ἔχει. alii pro ῥυθμὸν in vulg. lectione ſubſtituunt θυμὸν, vt mox v.960. V.971. q. κραδίην οὐ πείσομαι: ſubaudita ſc. præpoſitione κατά. ſed ferri poteſt etiam vulgata ſcriptura,

κραδίη: ea nempe ſtructura qua ſupra v.722. V.987, q. εἴθ' εἴη, *vtinam ſit, vtinam detur.* non inconuenienter. & ſeq. v. παῖς καλὸς, *pulcher puer:* & v.989, δηριόωντοιν. alii plur. num. δηριόωσι: apud Athenæum ſcil. lib. 7.

V.1000, q. ἐν προμάχοισι μάχοι: rectius. V. 1013, Vineti editio, καλὸν ἐπὶ πλέον ὤφελεν εἶναι, *pulchrum diutius debebat eſſe.* V.1021, q. Ῥηΐδιη τοι πᾶς. V. 1029, q. κραδδὺς, magis poetice. V.1036, q. ἐρχομένου, *veniente.* vbi etiam nota ἓν διὰ δυοῖν enunciatum nam ἄστρου καὶ κυνὸς idem eſt quod κυνάστρου, *caniculæ ſidere:* vt apud Virgil. *pateris libamus & auro.* conſonat autem hic pentameter cum iſto Alcæi choriambo, Τέγγε πνεύμονας οἴνῳ· τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται, *tinge pulmones vino: aſtrum enim exoritur.* V.1042, q. κῶμον δέξεται ἁρπαλέως, *comiſſationem noſtram excipiet rapide.* V.1054, prius καὶ omiſſum in vulg. ed. V.1060, q. ἱμερτὸν ἱέμενον. V.1076, q. θνητοῖς, *mortalibus:* non male. V.1081, interpres legit ἀξιοῖ, metro aduerſante. locus vitio non caret. V.1084, q. Ναίετ' ἐπ' Εὐρώτᾳ, *habitatis ad Eurotam.*

V.1102, q. ἅπας αὖ ἔσῃ: ſtructura parum vſitata. V.1104, q. δεινὰ παθὼν, rectius. V.1119, q. μέμνησθε: quod neutraliter *meminiſſe* potius quam actiue *commonefacere* ſignificat. V.1123, pro μὲν conuenientius fortaſſe μιν, eum. V.1125, pro εἰ πίομαι q. l. habent Οὔ τι γε μὴν, *haud equidem:* vt ſignificet, ſe nec paupertatem nec obtrectationes curare; ſed tantum iuuentutem decedentem queri. V.1147, q. παρεὶς: eodem ſenſu, ſed peius ſonante metro. Verſum 1151, Theognidi adſcribit etiam S. Baſilius in orat. πρὸς τοὺς νέους, negatiuis tantum leuiter variatis, Οὐκ ἔραμαι πλουτεῖν, οὔτ' εὔχομαι. V.1157, rectius καταθνήσκῃς, vel καταθνήσκῃ. ſequentia multo aliter leguntur ſupra, v. 409. V.1160, q. ἐπίδηλος: non male, vt ſignificet, virum bonum ita fortiter tolerare mala, vt tamen non præferat vllum mali prementis indicium. quæ ſententia ſupra quoque non multum abſimilibus verbis enunciata eſt v.441, & 165. V.1172, q. μεγάλως ἤλιτες ἀθ. *magnopere deliquiſti in d. immort.* V.1178, q. ἐκ τούτου, ſ. χόρου. V.1183, q. κατακτῆναι, *occidere.* V.1198, q. ἄγγελός ἐστ' ἀρότου, *nuncius eſt arationis:* & paulo ante οὔτε pro οὔτι. quod eſt frequentiſſ. apud poetas. Verſus 1221, & quinque ſequentes, ex Stobæo additi ſunt a Vineto: ceteri, aliunde ſunt collecti. & horum ipſorum maior pars in ſuperioribus exſtat, ſi non verbis plane iiſdem, eadem tamen ſententia. nam 1229,

com-

ſonat cum 1067. ſic 1231, cum 931: & 1233, cum 165 & ſequentibus. Vltimum diſtichum, citatum ab Athenæo lib. 10 extremo, ænigmatice cochleam innuit.

IN PYTHAGORAM.

SVIDAS cum ſcribit quoſdam Pythagoræ præter tres genuinos libros, nempe παιδευτικὸν, πολιτικὸν, & φυσικὸν, adſcribere etiam τὰ χρυσᾶ ἔπη, ſignificat plures fuiſſe qui Pythagoram pro verſuum iſtorum auctore non habuerint. Quorum ſententiæ patrocinari videatur quod Diogenes Laertius in vita Pythagoræ nullam huius poematis mentionem facit. & cum Pythagoras fere Dorico idiomate in ſuis ſcriptis vſus ſit, in hoc poematio duo tantum verſus (47 & 48) Doriſmum, ceteri maiori ex parte Ioniſmum habent; & philoſophi huius ſublimitatem minus adæquant. Cum igitur, eodem Laertio teſte, Lyſis, Hippaſus, Aſto, quædam a ſe ſcripta, ſub Pythagoræ nomine in lucem ediderint, ſuſpicio eſt hæc quoque magis a diſcipulis Pythagoræ, quam ab ipſo Pythagora eſſe conſcripta: eo nempe modo quo Socratis ἀπομνημονεύματα a Platone & Xenophonte litteris ſunt mandata. Chryſippus ſane apud Gellium, lib. 6, cap. 2, hunc verſum, Γνώσῃ δ' ἀνθρώπους αὐθαίρετα πήματ' ἔχοντας, qui 54 eſt in hoc opuſculo, Pythagoreis tribuit, non Pythagoræ: vbi etiam ſimilitudo quæ de cylindro paulo poſt hunc verſum ſequitur, luculentius exponitur. Quia tamen idem Suidas cum Laertio tradit Pythagoram ſubinde diſcipulis ſuis præcepiſſe, vt domum e publico regreſſi, ſecum ipſi ruminarent, Πῆ παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσθη; qui huius poematii verſus eſt 42: in eam ſententiam adducuntur alii vt ceteros quoque huius Aurei carminis verſus Pythagoræ eſſe credant; præſertim cum a Stobæo & aliis multis Pythagoræ adſcribantur. Is certe cuius poema eſt *De viro bono*, ſiue Virgilius eſt, ſiue alius potius, Pythagoræ locum eum quem vertit, adſcribere videtur. Vtut ſit, ſiue a Pythagora, ſiue a diſcipulis eius conſcripti ſunt hi verſus, pleraque omnia Pythagoricæ diſciplinæ præcepta continent: & quæ Laertius Pythagoræ præcepta tribuit, maxima ex parte hic quoque verbis non multum diſcrepantibus leguntur; vt ex collatione cuique perſpicere licet. Quam vtilia vero ſint hæc ἔπη, (ſiue *dicta*, ſiue κατ' ἐξοχὴν *hexametros verſus* eo nomine accipere libet) ſatis declarat epitheton χρυσᾶ: vt auro ipſo pretioſiora præcepta iis

contineri lectores intelligant: quæ maiori ex parte talia certe sunt vt cum Christianæ doctrinæ præceptis non male consonent. Sed vt quod præcipue mihi propositum hic est persequar, diuersam exemplarium scripturam; versu 1, quidam libri habent διάκειται, impersonaliter nempe pro *dispositum est.* V.9, q.l. χέρηπιν δ' εἰδίζειν: magis poetice, vt mox v. 35. V.12, Stob. μήτ' αὐτὸς πάντ. Ausonius eum versum ita extulit, *Turpe quid ausurus, te sine teste time.* V.13, Stob. ἄσκει, imperatiuo modo. V.24, q.l. πρᾷως εἶχ. h.e. *leniter cede.* & mox ἐπὶ πᾶσι, *in omnibus.* V.40, locum hunc expressit auctor *Viri boni*, hoc disticho, *Non prius in dulcem declinat lumina somnum, Omnia quam longi reputauerit acta diei.* Sequentia quoque idem poeta Latinus sic reddidit; *Quæ prætergressus? quid gestum in tempore, quid non? Quid mihi præteritum? Sic dicta & facta per omnia Ingrediens, ortoq; a vespere cuncta reuoluens, Offensus prauis, dat palmam & præmia rectis.* Eodem respexit Ciceronis Cato maior, cum inquit, *Pythagoreorum more, exercendæ memoriæ gratia, quid quoq; die dixerim, audierim, & egerim, commemoro vesperi.* V.42, Suid. ποῖ παρέβην: i. *vbi*, seu *quo?* V.47, nota Dorismum in solis hisce versibus; cum reliqui omnes Ionismum habeant. Sed Ionica etiam dialecto vsum esse Pythagoram, non tantum Dorica, inter cetera declarat apud Laertium Pythagoræ ad Anaximenem epistola Ionico idiomate scripta. De quaternario autem numero vise Macrob. in Somn. Scip. lib.1, cap.6.

IN PHOCYLIDEM.

VT Pythagoræ sic & Phocylidis γνώμας sæpissime citat Stobæus. Et vt eius sententias e Sibyllinis oraculis furtim surreptas refert Suidas, ita recens epigramma eum ceu χριστομύστην euangelicæ sanctitati consona præcepta tradere affirmat: atque adeo multi huius poematii versus tales sunt vt non tam ex ethnica, (Pythagorea in primis) quam ex Iudaica & Christiana philosophia promanasse videantur. Ac fieri potuit vt quemadmodum Pythagoras & ceteri veteres philosophi, ita & hic vel ab Hebræis, vel ab Hebræorum discipulis aut sectatoribus aliqua sui poematii præcepta desumpserit. nisi forte ab Hebræis & Christianis nonnulla præcepta huic poematio sunt inserta; vt eo maiorem iuuentuti fructum afferre possent. Hoc certe non dissimulandum est, in iis versibus qui sub finem huius admonitorii

nitorii poematis ex Athenæo sub Phocylidis nomine sunt additi, phrasin esse multo venustiorem; stilo nempe ad argumēti qualitatem conformato. Quod porro hic νουθετικὸν ποίημα inscribitur, i. *admonitorium poema*; idem esse videtur quod Suidas παραινέσεις & γνώμας appellat, alii (eodem teste) κεφάλαια inscripserunt, i. *Capita exhortatoria*, sententias breuibus quibusdam ceu capitibus partim naturæ, partim honestatis pietatisque præcepta complectentes. Vixisse porro Phocylidem Suidas scribit eodem tempore quo Theognidem, Olympiadę LIX: Eusebius autem Phocylidem floruisse Olympiade LX, Pythagoram Olympiade LXII; eodē fere tempore quo in Iudęa docuit Esaias. Iam vt ad præcipuum huius instituti caput, variantis scripturæ notationem, aggrediar, v. 1, quidam libri habent μὴ ἀπλχία κύπς ὀς. Deinde sunt qui primos quinque versus præpostere collocatos censeant; cum ii qui sextum & septimum locum in vulgatis editionibus tenent præire debeant vt in Pythagoræ poematio. Sed paruam ordinis legitimæque dispositionis rationem esse habitam in tribus his poematis, cuique satis est perspicuum; siue ab ipsis auctoribus ita, ferente poeseωs impetu, sunt effusa, siue ab aliis hinc inde collecta. Is certe versus qui primus hic est, aptius quadrat ad eos qui 164 loco & deinceps sequuntur. V. 32, q.l. γείτονες ὄντας: & seq. v. ἀλιτραί. V. 34, q. λωβήσῃς καρπόν. Versus 46, e Io. Sambuci libro vetere additus est; monente Petro Victorio in Variarum lectionum appendice, ad libri 26, cap. 2. V. 65, q.l. ἀλιτρή, vt v. 32. Præcedenti versu, metro conuenientius πιεῖν, facta dialysi vt in φαγεῖν. V. 106, q.l. ἴσοι νέκυες. V. 109. q. ἐπίχειρον, composite. V. 118, aptius fortasse sic distinxeris cola, Ὅπλον ἑκάστῳ νεῖμε Θεὸς, φύσιν ἠερόφοιτον Ὄρνισι μὲν, πολλὴν ταχυτῆτ', ἀλκὴν τε λέουσι, aut, φύσιν ἠερόφοιτον Ὄρνισιν, πώλοις ταχυτῆτ', ἀλκὴν τε λέουσι: quoniam vt leones, ita & equi magna pernicitate sunt præditi. Quæ lectio si placeat, mox etiam non displicebit opinor ista sequentis versus lectio, Ταύροις δ' αὐτόχυτον κέρας ἐστίν· vulgatam sane scripturam ego mendi suspicione liberare hoc in loco nequaquam possim. V. 132, sunt qui βορὴν passiue accipiant: vt sensus sit, mortalis pecudis esum, quantumuis moderatum, haud attingendum esse: vt Pythagorica ἐμψύχων ἀποχὴ hoc loco præcipiatur, sicut mox v. 137: sed βορὴ pro esca & cibo vsurpatum etiam infra, v. 158. V. 137, rectius fortasse θηρόβορον, passiuæ significationis accentu.

V.146,q.c.ἀπὸ οἰκείων βιότων. V.159,q ἄτρητον, *imperforatum.* V.163, q.c. μυελότητα: hoc sensu, *fauus infinitam varietatem per flores cereis tectis struens.* V.179, vulg. lib. οὐδ' αὐτοῖς θήρεσσ' ἄρσεν συνέλθοι εἰς εὐνήν: quidam etiam ἀνδράσι reddunt pro θήρεσσι: vtrique metro repugnante. ego eam lectionem sequi malui quam Petrus Victorius loco paulo ante citato e Sambuci vetusto codice adnotauit. Consonant autem hæc præcepta partim cum lege Mosaica, partim cum epistolis Paulinis. V.214, εὐφρονέοντος ferri potest pro εὐνοοῦντος, *beneuoli*; cum editiones quas vidi omnes sic scriptum habeant. si quis tamen cum interprete malit τοῦ φρονέοντος, haud equidem refragabor.

Seq.v. Aldina editio habet ψυχῆς σου, *animæ tuæ.* In additamento, versu penultimo, Clemens Alexandrinus pagina 258 habet πολλὰ πλανηθῆναι, i. *sæpe multumq; in errorem inductum esse.* quæ notatio, cum tribus istis versibus, Dauidis Hœschelii diligentiæ a studiosis debetur.

IN SOLONEM.

SOLONIS ὑποθῆκαι δι' ἐλεγείας si exstarent integræ, primum sibi locum antiquitatis iure vindicarent: quippe quod Solon XII circiter olympiadibus ante Phocylidem & Theognidem floruisse perhibeatur. nunc cum pauca tantum fragmenta supersint, quartam eis sedem assignare libuit post Theognidem: præsertim cum multa legantur apud Theognidem quæ a Plutarcho, Basilio, & aliis, Soloni adscribuntur, vt partim supra in Theognide dictum est, partim in sequentibus suo loco indicabitur plenius. Vt porro notationis huius institutum persequar, v. I, pro ἀγλαὰ τέκνα, quidam libri habent ἐννέα κοῦραι, *nouem Iouis filiæ.* Cum 5 versu aliqua ex parte consonat Theognidis versus 301. V.27, fortasse rectius οὔ τι λέληθε, *haud quaquam latet.* V.30, q μοῖρα ἐπιοῦσα κίχοι. sed verbum ἐπιέθαι actiua forma vsitatum non est. Seq v. legi etiam posset, ἤλυθε πάντως αὐτίκ', ἀναίτιοι δ' ἔργα τίνουσι Παῖδες. vt αὐτίκα pro *exinde* seu *tandem* accipiatur: quod mox v. 104 τῷ χρόνῳ dicitur. Sed cum αὐτίκα & ὕστερον diserte opponantur v. 29, conuenientius hic ante αὐτίκα subaudiemus copulatiuam καί, vt alibi haud infrequenter. V.42, forsan aptius κτήσεσθαι, fut. temp. V.57, q. Παιῶνος, vsitatius. Versus 69 inter Theognideos exstat, numero 589: sed verbis paulum mutatis. Itidemq; v. 71, apud Theognidem est 227, cui Theognidi etiã a S. Basilio theologo adscri-

adſcribitur. V.79, pro μένος apud Diog. Laert. eſt βίᾳ; qui Piſiſtratum hic notari ſcribit. V.88, pro ἀμφοτέρους apud Plutarch. eſt οὐδετέρους, *neutros*; concinnius. V.99, vacabat hexametri ſpatium. ego igitur, cum hic verſus in fine ſeorſum Soloni tribueretur a ceteris editionibus; hic potius eum inſerendum exiſtimaui: quippe quod & cum præcedentibus & cum ſequentibus ſatis apte congruat. Non ignoro tamen & apud Theognidem eum legi v.153: quamquam vno verbo mutato. Pindari ſcholiaſtes Olympiων ode 13, Homero eum tribuit. V.104, forſan aptius ἀπολέσομαι, fut. temp. Sequenti etiam verſu legi poſſet ταύτῃ δὴ, *hac igitur ratione, hac igitur ex cauſa.* V.120, q. τοῖς ἀδικοῦσι φίλοις: vt ſenſus ſit, *in cõgreſſibus cum amicis iniuriam facientibus.* V.123, pentâmeter talis quiſpiam deeſſe videtur, Ἄλλους δ' ἐνθάδε τοῖ δουλοσύνη κατέχει. Apud Plutarchum ſane & apud Ariſtidem oratorem his iambis gloriatur Solon,

Πολλοὺς δ' Ἀθήνας πατρίδ' εἰς θεόκτιτον
Ἀνήγαγον πραθέντας ἄλλον ἐκδίκως,
Ἄλλον δικαίως, τοὺς δ' ἀναγκαίης ὕπο
Χρησμὸν λέγοντας, γλῶσσαν οὐκέτ' Ἀττικὴν
Ἱέντας, ὡς ἂν πολλαχῇ πλανωμένους.
Τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δουλείην ἀεικέα
Ἔχοντας, ἤδη δεσπότας τρομευμένους,
Ἐλευθέρους ἔθηκα.

quorum iamborum reſtitutionem debemus Gulielmo Cantero Nou. lectionum lib.5, cap.9. V.139, pro λυγρὰ apud Diog. Laert. eſt δεινὰ, eodem ſenſu. V.141, q. τούτοις: referentes ad participium δόντες. minus commode. Ibidem mox apud Plutarch eſt ηὐξήσατ' ἐρύματα δόντες, *auxiſtis, datis tutaminibus.* Præcedenti verſu apud eundem Plutarch. eſt μῆνιν ἐπαμφέρετε, *eo nomine iram aduerſus deos geritе.* V.143. apud Diog. Laert. ἴχνεσι βαίνει: (itemque apud Plutarch.) & ſeq. v. κοῦφος ἔνεστι νόος: ac rurſum v.145, εἰς ἔπη αἱμύλου ἀνδρὸς apud Plutarchum: necnon & apud Clementem Alexandrinum, pag. 98, teſte Hœſchelio. in Piſiſtratum vero hæc quoque a Solone ſcripta eſſe, adnotant idem Diogenes Laert. & Plutarchus. Verſus 147 & 148, leguntur apud Plutarchum: itemque 158, 159 & 162. Eidem Soloni a Plutarcho tribuitur tetraſtichon quod inter Theognidea legitur v. 315; & hexaſtichon quod apud Theognidem eſt v.719: item hexaſtichon quod apud eundem Theogn. eſt v.227. quod ipſum etiam a S. Baſilio ad Solonem referri, ſupra docui.

IN CETERA FRAGM.

Pag.131, EVENI versus 9 & 10, apud Aristot. leguntur Eth. Nicomach. lib. 7, cap. 10: & Eudem. 6,10. Vltimus, ab eodem Aristotele in Ethic. Eudem. 2,7, eidem Eueno tribuitur: legitur tamen & inter Theognideos, v. 472. Apud eundem Aristot. in libello De virt. & vit. Eueno tribuitur & hic pentameter, de ἀδικίᾳ seu Iniustitia, ἥτις κέρδ᾽ ἔχουσ᾽ οὐδὲν, ὅμως ἀδικεῖ.
RHIANI v.16, rectius fortassis ἀθανάτοις ἐναρίθμιος.

P.135, LINI v.2, q. lib. περὶ παντὸς, *omni de re*. V. 4, participium ἀϊστῶσαι, Dorismo excusari potest. alioqui communis ratio postulat ἀϊστοῦσαι, vt χρυσοῦσαι, πληροῦσαι, & similia. V.7, pro δικαίως metri lex postulat εὐσεβέως *pie*, ἐπιστρεφέως *obseruanter*, vel simile quid. Pro ὁσιοῦσαι quoque vsitatius ὁσιῶσαι, vt apud Plutarch. De deo Socr. ἐξοσιώσασθαι τὰ θεῖα. cuius expiationis præceptum est etiam apud Pythagoram supra, v. 67.

